

การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)

โดย
นายเอกพงษ์ ใจสมหวัง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่
จัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส
(SQP2RS)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

A STUDY OF CRITICAL READING ACHIEVEMENT FOR MATHAYOMSUKSA 5
STUDENTS USING CONCEPT-ORIENTED READING INSTRUCTION AND SQP2RS
STRATEGY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (TEACHING THAI LANGUAGE)
Department of Curriculum and Instruction
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2022
Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบ เน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)
โดย	นายเอกพงษ์ ใจสมหวัง
สาขาวิชา	การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร. มีชัย เอี่ยมจินดา
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย (ผู้รักษาการแทน)
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นีรัตศัย)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. มีชัย เอี่ยมจินดา)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สรตี ปรีชาปัญญากุล)

620620097 : การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท

คำสำคัญ : การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ / การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ / กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส

นาย เอกพงษ์ ใจสมหวัง: การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ ดร. มีชัย เยี่ยมจินดา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) และ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ห้อง E-A1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ทั้งหมด 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และ 3) แบบสอบถาม ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{x}$), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มไม่อิสระ (t-test for Dependent Samples)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

620620097 : Major (TEACHING THAI LANGUAGE)

Keyword : CRITICAL READING / CONCEPT-ORIENTED READING INSTRUCTION / SQP2RS STRATEGY

MR. EKKAPONG JAISOMWANG : A STUDY OF CRITICAL READING ACHIEVEMENT FOR MATHAYOMSUKSA 5 STUDENTS USING CONCEPT-ORIENTED READING INSTRUCTION AND SQP2RS STRATEGY THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR MEECHAI IAMJINDA, Ph.D.

The purposes of this study were 1) to compare Mathayomsuksa 5 students' critical reading achievement of online texts before and after using Concept-Oriented Reading Instruction and SQP2RS Strategy and 2) study students' opinions towards learning management using Concept-Oriented Reading Instruction and SQP2RS Strategy.

The sample used in this research were 35 Mathayomsuksa 5 students of Srinakharinwirot University Prasarnmit Demonstration School (secondary) in the first semester of the academic year 2022.

The research instruments were 1) lesson plans. 2) an achievement test, and 3) a questionnaire on the students' opinions on learning management using Concept-Oriented Reading Instruction and SQP2RS Strategy. The data were analyzed in terms of percentage, mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.), and t-test for dependent samples.

The results of this research were as follows:

1. The achievement of Mathayomsuksa 5 students after using Concept-Oriented Reading Instruction and SQP2RS Strategy was significantly higher than before using Concept-Oriented Reading Instruction and SQP2RS Strategy at the .05 level.

2. The opinions of Mathayomsuksa 5 students on learning management using Concept-Oriented Reading Instruction and SQP2RS Strategy were on "the most" level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะสำเร็จลุล่วงมิได้ หากปราศจากกำลังใจและความเมตตาอนุเคราะห์จาก ครุบาอาจารย์ บิดา มารดา ญาติพี่น้อง ผู้มีพระคุณ และมิตรสหายอันเป็นที่รัก

ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.มีชัย เอี่ยมจินดา อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรตี ปรีชาปัญญากุล ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิงกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล ประธานสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาตรวจสอบและให้คำแนะนำในการแก้ไขวิทยานิพนธ์นี้จนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์ อาจารย์ ดร.สุวิมล คำนวน และ อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ รอดสิน ที่ได้กรุณาอนุเคราะห์รับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย จนได้เครื่องมือวิจัย ที่มีคุณภาพ

กราบขอบพระคุณคณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาการศึกษาทุก ๆ ท่าน และหนังสือตำราทุกเล่มอันเป็น อาจารย์อีกทางหนึ่งที่ทำให้ผู้วิจัยได้รับความรู้และประสบการณ์อันมีค่ายิ่ง เปรียบเสมือนแสงนำทางในการประกอบ สัมมาชีพของผู้วิจัย

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชวลิต สูงใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่กรุณามอบโอกาสในการศึกษาต่อและมอบกำลังใจที่ดีแก่ผู้วิจัย เสมอมา ตลอดจนคณาจารย์สาขาภาษาไทยทุกท่านที่ได้กรุณาถามไถ่ด้วยความห่วงใยและความปรารถนาดีต่อผู้วิจัย มาโดยตลอด

ขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่น เพื่อนร่วมกลุ่ม ที่ได้ช่วยเหลือเอื้ออาทรด้วยมิตรไมตรี ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จได้

ขอบคุณนางสาวทิกามาศ ศรีทองกุล ที่ได้อนุเคราะห์คำแนะนำและความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้วิจัยนำมาใช้ในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ตั้งแต่ต้นจนจบ ผู้วิจัยขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

กราบดวงวิญญาณอาจารย์บรรพต ศิริชัย ผู้เป็นครูที่ผู้วิจัยเคารพและยึดถือต้นแบบแห่งการเป็นครู ขอบพระคุณในความกรุณาของอาจารย์ ดร.สัจจاریย์ ศิริชัย ที่ได้ให้แหล่งพักพิงเป็นชายคาหลับนอนตั้งแต่ เริ่มเข้าศึกษา ตลอดจนลุงริน-ป้าอ้อย ที่คอยช่วยเหลือดูแลในทุก ๆ อย่าง เสมือนเป็นลูกหลานคนหนึ่ง

กราบดวงวิญญาณนายวิเชียร-นางคารมย์ ไชยเพชร ผู้ล่วงลับ ซึ่งเป็นทั้งผู้มอบความรักและกำลังใจ อันทรงคุณค่า ตลอดจนปลูกฝังความตระหนักเรื่องการศึกษาเรียนรู้มาตั้งแต่เยาว์วัย และกราบเท้าบิดา-มารดา ผู้ให้กำเนิดและสนับสนุนการเรียน คุณค่าและประโยชน์ใดอันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอยกน้อมบูชา แต่ผู้มีพระคุณทั้งหลายเหล่านี้

นาย เอกพงษ์ ใจสมหวัง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉุ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	10
คำถามในการวิจัย.....	17
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	17
สมมติฐานในการวิจัย.....	17
ขอบเขตของการวิจัย.....	17
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	19
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	20
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	21
1. หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)	
สาขาภาษาไทย.....	21
1.1 วิสัยทัศน์.....	21
1.2 การจัดการเรียนการสอน รายวิชาภาษาไทย สาขาภาษาไทย.....	22
1.3 คำอธิบายรายวิชา.....	22

1.4	สาระที่ 1 การอ่าน	24
2.	แนวคิดเกี่ยวกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ.....	27
2.1	ความหมายของการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	27
2.2	ทฤษฎี/แนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ.....	28
2.3	กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	32
3.	แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	36
3.1	ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	36
3.2	ความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	37
3.3	ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	38
3.4	การวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	39
4.	แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI).....	41
4.1	แนวคิดการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI).....	41
4.2	ขั้นตอนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI).....	42
5.	แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS).....	44
5.1	ความเป็นมาของกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS).....	44
5.2	การจัดกิจกรรมการอ่านด้วยกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS).....	44
6.	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
6.1	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณทั้งในและต่างประเทศ.....	48
6.2	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ทั้งในและต่างประเทศ.....	50
6.3	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) ทั้งในและต่างประเทศ.....	52
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
	รูปแบบการวิจัย.....	54

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	55
ตัวแปรที่ศึกษา	55
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	56
ขั้นตอนการทดลอง	61
ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบสมมติฐาน	61
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)	64
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)	65
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	68
สรุปผลการวิจัย	68
อภิปรายผลการวิจัย	69
ข้อเสนอแนะ	74
ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้	74
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	75
รายการอ้างอิง	76
ภาคผนวก	82
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	83
ภาคผนวก ข แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ที่จัดการ เรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)	85
ภาคผนวก ค แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	118

ภาคผนวก ง แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)	140
ภาคผนวก จ ตารางและค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ.....	143
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างผลงานของนักเรียน	159
ประวัติผู้เขียน	166

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2560-2562 สาขาภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม).....	5
ตารางที่ 2 เนื้อหารายวิชา ท 32101 ภาษาไทย 9 จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้.....	23
ตารางที่ 3 วิเคราะห์ตัวชี้วัดเพื่อกำหนดสาระการเรียนรู้กิจกรรมสำคัญ ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนและกำหนดเวลาเรียน	25
ตารางที่ 4 วิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ศาสตร์สื่อสาร จำนวน 10 คาบ ตัวชี้วัด ท 1.1 ม.4-6/2, ม.4-6/3, ม.4-6/4, ม.4-6/5, ม.4-6/6, ม.4-6/7 และ ม.4-6/8	26
ตารางที่ 5 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ที่จัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	56
ตารางที่ 6 วิเคราะห์แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณตามแนวคิดด้านพุทธิพิสัยของ Bloom.....	58
ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS).....	64
ตารางที่ 8 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS).....	65
ตารางที่ 9 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS).....	144
ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	152

ตารางที่ 11 แสดงค่าความยากง่าย (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ
วัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้..... 154

ตารางที่ 12 สรุปลักษณะของวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลัง
การจัดการเรียนรู้..... 156

ตารางที่ 13 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องแบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ
การจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI)ร่วมกับกลวิธี
เอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)..... 158

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนไทยในแต่ละปี.....	4
ภาพที่ 2 แบบแผนการวิจัยแบบ The One Group Pretest-Posttest Design	54

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมโลกปัจจุบันมีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ด้วยกระแสการขับเคลื่อนของเทคโนโลยีสารสนเทศที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมทุกเพศ ทุกวัย ทุกอาชีพอย่างไร้ขีดจำกัด สามารถเข้าถึงได้ง่ายและสะดวก ทำให้ข้อมูลข่าวสารขนาดใหญ่สามารถขับเคลื่อนไปสู่ประชาชนอย่างกว้างขวาง (พงษ์ทัช จิตวิบูลย์ และ วันชัย ธรรมสัจการ, 2562: 19) ประกอบกับในสถานการณ์ปัจจุบันพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมหันมาพึ่งพาการใช้สื่อเทคโนโลยีและการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้นทุก ๆ ปี ผลสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2563 ของสำนักยุทธศาสตร์ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (2563: 34-38) ผู้ตอบแบบสำรวจฯ ใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยวันละ 11 ชั่วโมง 25 นาที 78.3% ของผู้ตอบแบบสำรวจฯ ตอบว่า มีการใช้อินเทอร์เน็ตที่เพิ่มมากขึ้นจากเหตุผลหลัก คือ สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ง่ายและมีเครือข่ายที่ครอบคลุม และยังพบว่ากลุ่มที่อายุน้อยกว่า 20 ปี มีการใช้อินเทอร์เน็ตมากเป็นอันดับสองของผู้ตอบแบบสำรวจฯ จำนวน 12 ชั่วโมง 8 นาที โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา มีจำนวนชั่วโมงการใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยต่อวันสูงที่สุดอยู่ที่ 12 ชั่วโมง 43 นาที ซึ่งสื่อออนไลน์ที่ผู้ตอบแบบสำรวจฯ ให้ความนิยมเข้าใช้งานในแต่ละวันเป็นอันดับสูงสุดได้แก่ เฟซบุ๊ก ไลน์ ยูทูบ อินสตาแกรม และทวิตเตอร์ ตามลำดับ

จากข้อมูลการใช้อินเทอร์เน็ตข้างต้นทำให้เห็นว่า สื่อออนไลน์ มีบทบาทต่อพฤติกรรมกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้คนในปัจจุบันเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ภายในเวลาที่รวดเร็วและเข้าถึงได้ง่าย ตลอดจนการส่งต่อข้อมูลข่าวสารต่อไปในวงสังคมต่าง ๆ ข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่และส่งต่อนั้นอาจมีทั้งข้อมูลที่เป็นจริงและไม่จริง หรือเป็นข้อมูลที่มีการเติมแต่ง ข้อคิดเห็นหรือความรู้สึกของผู้เผยแพร่จนทำให้ข้อมูลบิดเบือนจากความจริง และเมื่อข้อมูลได้เผยแพร่ออกไปในวงกว้างอย่างรวดเร็ว อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือความวุ่นวายตามมาได้ ดังนั้น เมื่อผู้รับสารหรือผู้อ่านเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ง่ายมากขึ้น ผู้อ่านจึงจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านเพื่อวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ ข้อคิดเห็น ข้อเท็จจริง และประเมินคุณค่าจากข้อมูลข่าวสารที่อ่าน ทักษะการอ่านจึงเป็นทักษะสำคัญที่จะช่วยให้ผู้อ่านเลือกรับข้อมูลอันเป็นประโยชน์และเรียนรู้บริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกอย่างเท่าทัน นอกจากนี้ ทักษะการอ่าน ยังเป็นทักษะสร้างประโยชน์แก่ผู้อ่านอย่างมากมายทั้งในด้านการพัฒนาความรู้และสติปัญญา การพัฒนาความคิด ตลอดจนการนำความรู้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตให้เกิดประโยชน์ ดังที่มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์ (2548: 19) กล่าวว่า การอ่าน จัดได้

ว่าเป็น “พาหนะ” ที่สำคัญที่สุดที่จะพาเราไปท่องโลกแห่งความรู้ เนื่องจากสะดวก ประหยัดเวลา ไม่ว่าจะอยู่ในวัยใด ย่อมมีโอกาสอันเท่าเทียมที่จะใช้พาหนะการอ่านพาเราไปแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเอง และการอ่านยังเป็นวิธีการที่ส่งเสริมและพัฒนาความรู้และความคิด เพราะประสบการณ์ที่ได้จากการอ่าน เมื่อเก็บสะสมเพิ่มพูนนานวันเข้าก็จะทำให้เกิดความคิด เกิดสติปัญญาเป็นคนฉลาดรอบรู้ได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 7)

การอ่านจึงเป็นทักษะสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ พัฒนาความคิด และสติปัญญาในระดับสูงขึ้น โดยผู้เรียนจะต้องอาศัยการอ่านอย่างพินิจพิเคราะห์เพื่อค้นหาจุดมุ่งหมาย เจตนาของผู้เขียน แยกแยะข้อมูลส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ใช้ปัญญาในการไตร่ตรองตัดสินความน่าเชื่อถือของข้อมูล ตลอดจนประเมินคุณค่าของเนื้อหาและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ผู้อื่น ชุมชน และสังคมได้ ซึ่งกระบวนการอ่านดังกล่าวเป็นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สอดคล้องกับความเห็นของ คูเปอร์และคณะ (Cooper and others, 1988: 81) ที่กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการกำหนดให้ผู้อ่านพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมและความรู้ของผู้อ่าน ซึ่งเป็นทักษะการอ่านขั้นสูง โดยผู้อ่านจะต้องใช้สติปัญญาในการใคร่ครวญสิ่งที่อ่านอย่างพินิจพิจารณาเพื่อตัดสินประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้องและเที่ยงธรรม และเมื่อผู้เรียนรู้จักใช้กระบวนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณแล้ว สิ่งที่จะเป็นผลตามมา คือ ประโยชน์ที่ได้จากการอ่านด้านต่าง ๆ ดังที่ศิริพร ศรีสุวรรณ (2557: 22) กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตในปัจจุบัน ทำให้เลือกข่าวสาร ข้อมูล อันเป็นประโยชน์ให้ได้ข้อเท็จจริงที่เป็นรากฐานความรู้ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ แก้ปัญหา ประเมิน และการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้อ่านเองและสังคม นอกจากนี้ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณยังเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนให้รู้จักสรุป ประมวลผล หรือมองเห็นสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น รู้จักการวางแผนและตั้งเป้าหมาย ตลอดจนการแสวงหาแนวทางเลือกที่หลากหลาย แก้ปัญหาหรือตัดสินใจด้วยหลักการและเหตุผล ประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณดังกล่าวจะเกิดขึ้นแก่ตัวผู้เรียนได้อย่างสมบูรณ์นั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณควบคู่ไปด้วยกัน ซึ่งประเทิน มหาพันธ์ (2530: 36) ได้อธิบายว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็น “การอ่านอย่างพินิจพิเคราะห์” (Critical thinking) คือ ผู้อ่านต้องอาศัยการคิดอย่างรอบคอบโดยใช้วิจารณญาณลึกซึ้ง แต่เป็นการคิดที่มีต่อเรื่องราวที่ได้อ่านจากหนังสือ ซึ่งทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณดังกล่าว ยังเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้เรียนที่ใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับที่ วิจารณ์ พานิช (2556: 16) ได้อธิบายว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สามารถแจกแจงออกได้เป็น 3Rs คือ ทักษะ การเรียนรู้ ที่ประกอบด้วย การอ่าน (Reading) การเขียน (Writing) และการคำนวณ (Arithmetic) คือ การนำทักษะเหล่านี้มาเพิ่มความสำเร็จให้แก่นักเรียน และทักษะ 1 ใน 8 ทักษะ (8Cs) ที่กล่าวถึง คือ Critical Thinking & Problem Solving (ทักษะด้านความคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะการแก้ปัญหา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ในสาระที่ 1 การอ่าน กำหนดให้นักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรียนรู้ภาษาไทยซึ่งเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ได้แก่ การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไป ปรับใช้ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังกำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไว้ว่า นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้องไพเราะและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน สามารถตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล นักเรียนจะต้องสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้และความคิดที่ได้รับไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตประจำวัน สามารถวิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่าน และเสนอทัศนะใหม่อย่างมีเหตุผล ตอบคำถามจากการอ่านประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน และสังเคราะห์ความรู้จากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ ตลอดจนมีมารยาทในการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 37-54) ซึ่งคุณภาพของผู้เรียนที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้ในสาระการอ่าน สามารถสรุปได้ว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านตีความ แปลความ วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่าน ประเมินค่า วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นอยู่บนหลักการและเหตุผล ซึ่งเรียกความสามารถเหล่านี้ว่าเป็นความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

จากการศึกษาเกี่ยวกับทักษะการอ่านของผู้เรียนในปัจจุบันพบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน วิเคราะห์ ประเมินคุณค่า และแสดงเหตุผลได้น้อยลง ศูนย์ดำเนินงาน PISA แห่งชาติ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2562) รายงานผลโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (Programme for International Student Assessment หรือ PISA) ประเมินนักเรียนอายุ 15 ปี ซึ่งเป็นวัยที่สำเร็จการศึกษาภาคบังคับ โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่อง การประเมินของ PISA เน้นการประเมินสมรรถนะของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้ความรู้และทักษะในชีวิตจริงมากกว่าการเรียนรู้ตามหลักสูตรในโรงเรียน หรือเรียกว่า “ความฉลาดรู้” (Literacy) ได้แก่ ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน (Reading Literacy) ความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy) และความฉลาดรู้ด้านวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) การประเมินนักเรียนจะวัดทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าวไปพร้อมกัน ซึ่งจะดำเนินการประเมินทุก ๆ 3 ปี โดยจะเน้นหนักด้านใดด้านหนึ่งในการประเมินผลแต่ละรอบ ซึ่งในรอบการประเมินปี 2018 นี้ เป็นรอบที่การประเมินด้านการอ่านกลับมาเป็นการประเมินหลักอีกครั้ง ผลการประเมินของนักเรียนไทยพบว่า นักเรียนไทยร้อยละ 40

ที่มีความสามารถด้านการอ่านตั้งแต่ระดับ 2 ขึ้นไป โดยในการประเมิน PISA 2015 ที่ผ่านมามีนักเรียนประมาณร้อยละ 50 ที่แสดงความสามารถตั้งแต่ระดับ 2 ขึ้นไป นักเรียนไทยร้อยละ 0.2 มีความสามารถด้านการอ่านในระดับสูง (ระดับ 5 และระดับ 6) ซึ่งใน 20 ประเทศ/เขตเศรษฐกิจมีนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูงมากกว่าร้อยละ 10 และค่าเฉลี่ยของประเทศสมาชิก OECD มีนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูงร้อยละ 8.7

ภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนไทยในแต่ละปี

ที่มา: ศูนย์ดำเนินงาน PISA แห่งชาติ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2562). ผลการประเมิน PISA 2018 : บทสรุปสำหรับผู้บริหาร. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.). เข้าถึงได้จาก <https://pisathailand.ipst.ac.th/pisa2018-summary-result/>

ในการสอบ PISA 2018 ผลการประเมินด้านการอ่านของนักเรียนไทย (393 คะแนน) มีคะแนนลดลงจากผลการประเมินรอบที่ผ่านมา และมีคะแนนน้อยกว่าใน PISA 2015 ถึง 16 คะแนน การที่คะแนนมีแนวโน้มลดลง เป็นเพราะนักเรียนที่มีความสามารถด้านการอ่านไม่ถึงระดับ 2 มีจำนวนเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 10

การเรียนการสอนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กำลังประสบปัญหาเกี่ยวกับการอ่านของนักเรียนเช่นเดียวกันกับภาพรวมระดับชาติ ดังจะเห็นได้จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2560-2562 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2560-2562 สาขาภาษาไทย
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

ปี พ.ศ.	สาระ การ เรียนรู้	คะแนน เต็ม	คะแนนเฉลี่ย				ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน			
			ระดับ โรงเรียน	ระดับ จังหวัด	ระดับ สังกัด	ระดับ ประเทศ	ระดับ โรงเรียน	ระดับ จังหวัด	ระดับ สังกัด	ระดับ ประเทศ
2561	การอ่าน	100	77.42	65.53	77.30	58.55	16.48	20.29	20.29	20.41
2562			67.91	53.86	65.58	48.65	17.70	19.58	17.54	19.25
2563			74.90	65.99	79.25	59.67	16.84	20.38	16.81	21.37

ที่มา: สาขาภาษาไทย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม),
“รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2560-2563”

จากรายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563 สาขาภาษาไทย
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
(ฝ่ายมัธยม) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ซึ่งให้เห็นว่าผลการทดสอบสาระการอ่านของ
ระดับโรงเรียนในปี 2563 ที่ผ่านมา แม้ผลคะแนนเฉลี่ยจะเพิ่มมากขึ้นกว่าปีการศึกษา 2562
แต่ผลคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2563 ยังลดต่ำกว่าปี 2561 อยู่ที่ 2.52 คะแนน และในปีการศึกษา
2562 นักเรียนมีผลคะแนนเฉลี่ย 67.91 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน มีคะแนนลดลงจากปี 2561
อยู่ที่ 9.51 คะแนน

นอกจากรายงานผลการทดสอบระดับชาติที่แสดงผลการทดสอบการอ่านดังกล่าวแล้ว ยังมี
ผลการทดสอบการอ่านของนักเรียนระดับนานาชาติที่แสดงผลคะแนนในระดับที่ลดลงเช่นกันเมื่อ
เปรียบเทียบกับปีก่อน เช่น รายงานผลโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล
(Programme for International Student Assessment หรือ PISA) มีผลสอดคล้องแสดงให้เห็นว่า
คุณภาพของผู้เรียนในด้านทักษะการอ่านนั้นลดลงอย่างเห็นได้ชัด ในขณะที่ผลการสำรวจการใช้
อินเทอร์เน็ตของผู้คนในวัยดังกล่าวมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ยังคงเป็น
เหยื่อของการใช้อินเทอร์เน็ตเพราะขาดการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ทั้งนี้ ผู้สอนอาจต้องศึกษา
วิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาดังกล่าว นักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาของการอ่าน
ไว้มีสาเหตุหลายประการ ดังที่ พงศศักดิ์ สังขวิญญู (2563: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เพื่อศึกษา ค้นหา
และวิเคราะห์ปัญหาการอ่านของคนไทยในบริบทระบบการศึกษาและปัจจัยสนับสนุนพบว่า

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษามี 5 ประเด็น คือ 1) การจัดการเรียนรู้ในระบบไม่ได้ให้ความสำคัญกับการอ่าน 2) มีวัตถุประสงค์ในการอ่านหนังสือเพื่อสอบ 3) วางวัตถุประสงค์ปลายทางของการเรียน คือ ใบปริญญา 4) การวัดผลหรือการสอบไม่เอื้ออำนวยต่อการอ่าน และ 5) ปัจจัยด้านครูผู้สอน ส่วนบริบททางด้านปัจจัยสนับสนุนที่พบมี 7 ประเด็น คือ 1) ปัญหาด้านหนังสือ 2) ปัญหาด้านห้องสมุด 3) การบริหารจัดการขาดความชัดเจน 4) ลักษณะการจัดโครงการที่เกี่ยวข้องกับการอ่านประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเข้าถึงได้ 5) โครงการขาดการมีส่วนร่วม 6) งบประมาณสนับสนุนมีจำกัด และ 7) กระทรวงศึกษาธิการยังไม่สามารถบริหารจัดการให้เกิดสังคมการอ่านและการเรียนการสอนอ่านในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ยังพบว่าปัญหาการอ่านของผู้เรียนเกิดจากทัศนคติที่ไม่ดีต่อการอ่าน และขาดแรงจูงใจในการเรียนภาษาไทย ดังที่ ณิชชาพัฒน์ ไชยเสนบดินทร์ (2557: 5) กล่าวว่า นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการอ่านส่วนใหญ่จะอ่านเพื่อให้ทำข้อสอบได้เท่านั้น และนักเรียนไม่ได้รับการฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ส่วนใหญ่เป็นการสอนอ่านเพื่อตอบคำถามวัดความรู้ ความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน จึงส่งผลให้นักเรียนใช้วิจารณญาณในการอ่านน้อยมาก และจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (กิตติยา แซ่เตีย, 2563; ปุณณชัย จันปุม, 2563; สุวิมล คำนวน, 2563) สรุปได้ว่า ปัญหาการอ่านของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) มี 4 ประการ ดังนี้ ประการแรก นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการอ่านเห็นว่า การอ่านเป็นเรื่องน่าเบื่อ และเห็นว่าในกิจกรรมการอ่านบางครั้งเป็นการบังคับให้อ่าน ประการที่สอง นักเรียนขาดสมาธิในการอ่าน เพราะมีปัจจัยอื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น การติดเกมในโทรศัพท์มือถือ และประการที่สาม เนื้อหาบทอ่านไม่มีความน่าสนใจและไม่ดึงดูดใจผู้เรียน เนื้อหาบทอ่านมีเนื้อหาที่ผู้เรียนยังไม่ได้เรียน หรือไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้น ซึ่งเนื้อหาอาจมีขนาดยาว มีความสลับซับซ้อนหรือเนื้อหานั้นอาจต้องใช้องค์ความรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป จึงส่งผลให้นักเรียนทำความเข้าใจได้ยากและไม่อยากอ่าน ในที่สุด และประการสุดท้าย เป็นผลที่สืบเนื่องมาจากสาเหตุก่อนหน้า ทำให้นักเรียนขาดทักษะการอ่านอย่างพินิจพิเคราะห์ ไม่สามารถตัดสินใจประเมินค่าของเนื้อหาบทอ่านได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักการและเหตุผล

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของ วรัญญู โพธิ์ศิริ (2562) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ สกฤตการ สังข์ทอง (2562) เรื่องการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีองค์ประกอบหลัก คือ 1) หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ (Motivation) ขั้นที่ 2 สำรวจและศึกษาบทอ่าน (Exploration) ขั้นที่ 3 วิเคราะห์บทอ่าน (Critical thinking) ขั้นที่ 4 สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Construction of knowledge) ขั้นที่ 5 ประยุกต์ใช้ (Application) 4) การวัดและประเมินผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้และ 5) ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 2. ประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA ผลจากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้พบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จากงานวิจัยดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนจะพัฒนาขึ้นได้ จะต้องอาศัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ ทั้งที่เป็นเทคนิคการสอนอ่าน ซึ่งผ่านการวิจัยและทดลองใช้อย่างแพร่หลาย และการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีการสอนอ่าน เป็นขั้นตอนและกระบวนการที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกอ่าน จนพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้นอย่างเห็นได้ชัด จากคะแนนผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ผู้ศึกษาวิจัยได้วัดและประเมินผล

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณข้างต้นพบว่า การเลือกนำวิธีการสอน เทคนิค กลยุทธ์ มาใช้ในการสอนอ่าน นับเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณประสบความสำเร็จและบังเกิดผลต่อผู้เรียนได้ ซึ่งรูปแบบ เทคนิค และวิธีสอนที่ใช้ในการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีการศึกษาวิจัยและนำมาใช้อย่างแพร่หลาย เช่น วิธีการสอนแบบ KWL – PLUS วิธีการสอนแบบบูรณาการการจัดการกิจกรรมแบบ 4 MAT วิธีการสอนอ่านแบบ SQ5R แต่มีวิธีการสอนอีกรูปแบบหนึ่งที่น่าสนใจ คือ การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (Concept-Oriented Reading Instruction: CORI) เนื่องจากวิธีการสอนอ่านดังกล่าวมีแนวคิดสำคัญ คือ การสร้างแรงจูงใจแก่ผู้อ่าน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าแรงจูงใจเป็นปัจจัยสำคัญและเป็นสิ่งเริ่มต้นที่ช่วยให้ผู้เรียนสนใจที่จะอ่านด้วยตนเองแทนการบังคับหรือกำหนดให้อ่าน และจะยังผลให้การพัฒนาความสามารถในการอ่านของผู้เรียนดีมากยิ่งขึ้น แนวคิดการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ได้รับการพัฒนาขึ้นในปี 1993 โดยคณะของ John T. Guthrie (Ph.D.) ศาสตราจารย์มหาวิทยาลัย Maryland ประเทศสหรัฐอเมริกา มีแนวคิดสำคัญในการพัฒนา คือ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดในการอ่านเพื่อ

ความเข้าใจผ่านการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนใน 2 ด้าน ได้แก่ 1) ส่งเสริมกลยุทธ์ด้านความรู้ความคิด (Cognitive Strategies) ในระหว่างกิจกรรมการอ่าน 2) เสริมสร้างแรงจูงใจในการอ่านของผู้เรียน

สุธีรัตน์ อักษรกาญจน์ (2553: 19-20) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ไว้ดังนี้ การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) จะแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) สังเกตและสำรวจตัวเอง (Observe and personalize) 2) ค้นคว้า (Search and retrieve) 3) ทำความเข้าใจและวิเคราะห์เนื้อหา (Comprehend and integrate) 4) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Communicating and others) เอ็นเดอร์สันและกัทรี (Anderson and Guthrie, 1996) กล่าวถึงประโยชน์ของการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) สรุปได้ว่า การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์จะช่วยเติมเต็มการอ่านในระยะยาว ทำให้ผู้เรียนมีศักยภาพในการอ่านมากยิ่งขึ้น และพัฒนาการที่เกิดจากแรงจูงใจระยะยาวจะเชื่อมโยงกับทักษะการคิดที่สูงขึ้น และจะช่วยให้ผู้เรียนคิดอย่างมีหลักการและน่าเชื่อถือ และงานวิจัยของ สุธีรัตน์ อักษรกาญจน์ (2553: 117) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการเรียนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจและแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้สรุปผลการพบว่า 1) ผู้เรียนที่ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์มีแรงจูงใจในการอ่านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ผู้เรียนที่ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์มีแรงจูงใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ อโรมา โรจนพงษ์ (2554: 178) เรื่องการเพิ่มผลลัพธ์การอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนนายร้อยตำรวจ โดยการเรียนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ในบทความวิจัย: การทดลองภาคสนาม ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผลการเปรียบเทียบผลลัพธ์การอ่าน แรงจูงใจในการอ่าน และกลวิธีการอ่านระหว่างกลุ่ม CORI (สอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์), SI (แบบเน้นกลวิธีการอ่าน) และ TI (แบบดั้งเดิม) พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกัน ระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยกลุ่ม CORI มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าทั้งกลุ่ม SI และ TI ในขณะที่กลุ่ม SI มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า TI เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของ สุธีรัตน์ อักษรกาญจน์ (2559: 18-25) ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับวิธี อาร์ อี เอ พี เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอาร์อีเอพี มีประสิทธิภาพไม่ต่ำกว่า 70/70 คือ มีประสิทธิภาพ 73.03/72.36 2) ผู้เรียนกลุ่มทดลองที่ได้เรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนการอ่าน

แบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอาร์อีเอพี มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผู้เรียนกลุ่มทดลองที่ได้เรียนรู้ ตามรูปแบบการเรียนการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอาร์อีเอพี มีความสามารถ ในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าผู้เรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กลวิธีการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณอีกวิธีหนึ่งที่น่าสนใจ คือ กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาและสนใจที่จะนำมาใช้ในการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เนื่องจากเป็น กลวิธีที่กำหนดขั้นตอนการอ่านอย่างละเอียด ดำเนินตามลำดับอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียน มีแนวทางในการอ่านและสามารถอ่านเนื้อหาได้รวดเร็วและเกิดประสิทธิผลจากการอ่าน นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังเห็นว่าขั้นตอนการอ่าน 6 ขั้นตอน ของกลวิธี SQP2RS จะสามารถช่วยส่งเสริมผู้เรียนให้มี แนวทางการอ่านในขั้นตอนที่ 3 การทำความเข้าใจและวิเคราะห์เนื้อหาของวิธีการสอนอ่านแบบเน้น มโนทัศน์มีแนวทางชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งกลวิธี SQP2RS ดังกล่าวได้รับการพัฒนาจาก Jana Echevarria & MaryEllen ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านให้มีความเชี่ยวชาญและมีการคิดที่มีประสิทธิภาพ สามารถตั้งคำถาม หาคำตอบ และตรวจสอบ และสรุปความเข้าใจในสิ่งที่อ่านด้วยตนเอง โดยอาศัยความรู้ความเข้าใจจาก เนื้อหาวรรณกรรมที่อ่านแล้วเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตนเอง เพื่อคาดคะเนคำตอบและ ตอบคำถามตอบสนอง นอกจากนี้ยังส่งเสริมความสัมพันธ์ในชั้นเรียนโดยให้นักเรียนแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นต่อประเด็นต่าง ๆ ในวรรณกรรมได้อย่างอิสระในทุกขั้นตอน (สกุรัตน์ เจริญอินทร์พรหม, 2561: 36) ขั้นตอนการสอนอ่านของกลวิธี SQP2RS (Echevarria, Vogt, and Short, 2008: 71-73; 2010: 100) สามารถสรุปได้ดังนี้ ขั้นที่ 1 สืบหาเนื้อเรื่อง (survey) คือ การให้ผู้เรียนอ่านสำรวจ เนื้อหาบทอ่านอย่างคร่าว ๆ ในระยะเวลา 1-3 นาที ขั้นที่ 2 การสร้างคำถาม (question) ให้ผู้เรียน ช่วยกันสร้างคำถามที่ต้องการรู้จากเนื้อหาบทอ่านให้ครอบคลุมเนื้อหา ขั้นที่ 3 พยากรณ์คำตอบ (predict) ให้ผู้เรียนช่วยกันพยากรณ์คำตอบจากคำถามที่ตนเองได้สร้างไว้ ขั้นที่ 4 อ่านเนื้อหา (read) ให้ผู้เรียนอ่านและทำความเข้าใจเนื้อเรื่องอย่างละเอียด ขั้นที่ 5 การตอบสนอง (respond) ให้ผู้เรียน ตอบคำถามที่สร้างไว้ในขั้นที่ 2 ทุกข้อโดยเปรียบเทียบคำตอบจากการคาดคะเนในขั้นที่ 3 เพื่อสรุป คำตอบที่ครอบคลุมเนื้อเรื่อง และขั้นสุดท้าย คือ ขั้นสรุป (summarize) ให้ผู้เรียนสรุปความเข้าใจ จากเนื้อเรื่องที่อ่านด้วยวิธีการต่าง ๆ แล้วผู้สอนกับผู้เรียนร่วมกันพิจารณาความถูกต้อง มีผู้ศึกษาวิจัย เกี่ยวกับการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) คือ สิริพงษ์ กาละพงษ์ (2563: 60) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบ SQP2RS ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยนำผลการจัดกิจกรรมที่แสดงถึงความสามารถ ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มาเปรียบเทียบระหว่าง กลุ่มที่

ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQP2RS และกลุ่มที่มีการจัดการเรียนรู้แบบปกติและศึกษาความคงทนของความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบอ่านแบบ SQP2RS โดยกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ จำนวน 2 ห้อง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQP2RS มีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียน และในระยะติดตามผลสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่ได้รับการจัดการสอนอ่านแบบ SQP2RS มีความคงทนของความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

จากการศึกษาวิธีการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (Concept-Oriented Reading Instruction: CORI) และกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) ผู้วิจัยสนใจที่จะนำวิธีการสอนอ่านทั้งสองมาใช้ร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ซึ่งใช้วิธีการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์เพื่อส่งเสริมกลวิธี ด้านความรู้ความคิด (Cognitive Strategies) ในระหว่างกิจกรรมการอ่าน เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจในการอ่านของผู้เรียนและใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านให้มีความเชี่ยวชาญและมีการคิดที่มีประสิทธิภาพ สามารถตั้งคำถาม หาคำตอบ และตรวจสอบ และสรุปความใจในเรื่องที่อ่าน แสดงความรู้สึกความคิดเห็นต่อประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบ

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับ กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) ผลวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสถานการณ์และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในสภาวะการณ์ในปัจจุบันที่ต้องอาศัยสื่อออนไลน์ช่องทางการจัดการเรียนรู้ และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กำหนดไว้ต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย แล้วนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

บลูม (Bloom, 1976: 38) กล่าวถึง การคิดอย่างมีวิจารณญาณว่าเป็นความสามารถและทักษะทางด้านสติปัญญา โดยอธิบายว่า บุคคลสามารถค้นหาความรู้และเทคนิคจากประสบการณ์เดิมนำมาใช้กับปัญหาหรือสถานการณ์ใหม่ ซึ่งต้องใช้การวิเคราะห์หรือความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ใหม่ ต้องการความรู้พื้นฐานและวิธีการที่พร้อมนำมาใช้ประโยชน์รวมทั้งต้องการความคล่องตัวในการมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ที่ผ่านมากับสถานการณ์ใหม่ที่เหมาะสม ซึ่งแบ่งระดับความสามารถทางสติปัญญาของผู้เรียนออกเป็น 6 ระดับ โดยเรียงลำดับจากระดับต่ำ ไปสูง ได้แก่ ความรู้-ความจำ (Knowledge) ความเข้าใจ (Comprehension) การนำไปใช้ (Application) การวิเคราะห์ (Analysis) การสังเคราะห์ (Synthesis) และการประเมินค่า (Evaluation) ต่อมา Anderson and Krathwohl (2001) ได้ปรับปรุงในลักษณะของความรู้เพื่อช่วยให้เกิดการตั้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจนขึ้น และสลับบางระดับของความสามารถทางสติปัญญา ดังนี้

1. ความรู้ที่เกิดจากความจำ (knowledge) ความสามารถของสมองในการระลึกได้ จำความรู้ สารสนเทศ แสดงรายการได้ ระบุนอกชื่อได้ ซึ่งเป็นความจำระยะยาว
2. ความเข้าใจ (Comprehend) ความสามารถของสมองในการแปลความหมาย ยกตัวอย่าง สรุป อ้างอิง การศึกษาของตัวเอง
3. การประยุกต์ (Application) การนำไปใช้เป็นกระบวนการที่ได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดในสถานการณ์ใหม่ หรือสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน
4. การวิเคราะห์ (Analysis) สามารถแก้ปัญหา ตรวจสอบได้ เป็นการการแยกความรู้ ออกเป็นส่วน ๆ โดยสามารถให้เหตุผลว่าความรู้ส่วนย่อยที่แยกแต่ละส่วน มีความเกี่ยวข้องกับโครงสร้างของความรู้ทั้งหมดอย่างไร
5. การประเมินค่า (Evaluation) ความสามารถของสติปัญญาเกี่ยวกับการตรวจสอบ ควบคุม ทดสอบ เพื่อค้นหาความไม่สอดคล้องหรือความขัดแย้งในกระบวนการ หรือผลผลิต การวิพากษ์ต่าง ๆ เพื่อการตัดสินใจ
6. การสร้างสรรค์ (Creating) ความสามารถในการสร้างสิ่งใหม่ จากสิ่งที่เคยเรียนรู้ หรือพบเห็นในบริบทต่าง ๆ ที่สามารถในการสร้างสรรค์งานวางแผนงาน และดำเนินการตามกระบวนการจนได้รับความสำเร็จ

กล่าวโดยสรุป จากแนวคิดของบลูม สามารถจำแนกพฤติกรรมการคิดของคนในแต่ละระดับได้ ตั้งแต่ขั้นความรู้ความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นความเกี่ยวข้องกับทักษะการคิดอย่างเป็นวิจาร์ณญาณที่สัมพันธ์กัน

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2.1 การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI)

การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (Concept-Oriented Reading Instruction: CORI) ได้รับการพัฒนาขึ้นในปี 1993 โดยคณะของ John T. Guthrie (Ph.D.) ศาสตราจารย์มหาวิทยาลัย Maryland ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีแนวคิดสำคัญในการพัฒนา คือ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดในการอ่านเพื่อความเข้าใจผ่านการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนใน 2 ด้าน ได้แก่

1) ส่งเสริมกลวิธีด้านความรู้ความคิด (Cognitive Strategies) ในระหว่างกิจกรรมการอ่าน

2) เสริมสร้างแรงจูงใจในการอ่านของผู้เรียน

กัทรี, วิกฟิลด์, และ เพอเรนซ์วิช (Guthrie, Wigfield, and Perencevich, 2004, อ้างอิงจาก สุธีรัตน์ อักษรกาญจน์, 2553: 19-20) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ไว้ดังนี้ การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) จะแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) สังเกตและสำรวจตัวเอง (Observe and personalize) 2) ค้นคว้า (Search and retrieve) 3) ทำความเข้าใจและวิเคราะห์เนื้อหา (Comprehend and integrate) 4) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Communicating and others)

ขั้นที่ 1 สังเกตและสำรวจตัวเอง (Observe and personalize) ผู้เรียนสังเกตบทอ่านเพื่อกำหนดเป้าหมาย ในการอ่านและสำรวจความรู้เดิมของตนเองเพื่อเชื่อมโยงมาทำความเข้าใจบทอ่าน

ขั้นที่ 2 ค้นคว้า (Search and retrieve) ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาทำความเข้าใจบทอ่าน

ขั้นที่ 3 ทำความเข้าใจและวิเคราะห์เนื้อหา (Comprehend and integrate) นักเรียนเรียนรู้กลวิธีการอ่าน เพื่อนำมาวิเคราะห์ ตีความ ประเมินค่า เนื้อหาสาระของบทอ่าน

ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Communicating and others) นักเรียนนำผลการอ่านมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมชั้นและครูเพื่อร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญของบทอ่าน

กล่าวโดยสรุป การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ เป็นการสอนแบบกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดมโนทัศน์จากการอ่าน โดยส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนทั้งความรู้ ความคิด และสร้างแรงจูงใจในการอ่านร่วมไปด้วยกัน

2.2 การอ่านด้วยกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)

อีเชวารเรีย, วอจต์, และ ชอร์ต (Echevarria, Vogt, and Short, 2008: 71-73; 2010: 100, อ้างอิงจาก ชนัญพร ณรงค์ทิพย์, 2556: 12) กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการอ่านด้วยกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 : สำรวจเนื้อเรื่อง (survey)

- 1.1 ผู้สอนมอบหมายบทอ่านให้ผู้เรียนทุกคน
- 1.2 ผู้เรียนอ่านสำรวจเนื้อเรื่อง แบบผ่าน ๆ โดยให้สังเกตชื่อเรื่อง คำสำคัญ คำที่มีการเน้นคำ หรือรูปภาพประกอบภายใน 1-3 นาที
- 1.3 ผู้เรียนเชื่อมโยงสิ่งที่นักเรียนสำรวจพบในบทอ่านกับความรู้และประสบการณ์ของตนเอง เพื่อกำหนดเป้าหมายในการศึกษาเนื้อเรื่องเพิ่มเติม

ขั้นที่ 2 : สร้างคำถาม (question)

- 2.1 ผู้เรียนจับคู่หรือแบ่งกลุ่มแล้วร่วมกันตั้งคำถามประมาณ 2-3 คำถาม ที่ผู้เรียนคาดว่าจะหาคำตอบได้จากเนื้อเรื่องที่อ่านสำรวจ
- 2.2 ผู้เรียนแต่ละคู่หรือกลุ่มนำเสนอคำถามบนกระดาน
- 2.3 ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันทำสัญลักษณ์หลังคำถามที่ซ้ำกัน
- 2.4 ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันพัฒนาคำถามใหม่แทนคำถามเดิมที่ซ้ำกัน
- 2.5 ผู้เรียนแต่ละคู่หรือกลุ่มบันทึกคำถามลงสมุด

ขั้นที่ 3 : พยากรณ์คำตอบ (predict)

- 3.1 ผู้เรียนแต่ละคู่หรือกลุ่มร่วมกันคาดคะเนคำตอบของคำถามทุกข้อที่ตั้งไว้ในขั้นที่ 2 โดยร่วมกันแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือประสบการณ์เพื่อสนับสนุนคำตอบ
- 3.2 ผู้เรียนแต่ละคู่หรือกลุ่มบันทึกคำตอบที่ได้จากการคาดคะเนทั้งหมดลงในใบงาน

ขั้นที่ 4 : อ่านเนื้อเรื่อง (read)

- 4.1 ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องอย่างละเอียด ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น อ่านรายบุคคล จับคู่อ่าน หรือแบ่งกลุ่มอ่านตามความสมัครใจ โดยผู้สอนกำหนดเวลาอ่านให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง
- 4.2 และผู้สอนกำหนดให้นักเรียนขีดเส้นใต้ข้อความในเรื่องที่อ่านหรือจดบันทึกข้อความที่ผู้เรียนคิดว่าเป็นคำตอบ หรือสามารถสนับสนุนคำถามทุกข้อที่ตั้งไว้ในขั้นที่ 2

ขั้นที่ 5 : ตอบสนอง (respond)

- 5.1 ผู้เรียนนำเสนอคำตอบของคำถามทุกข้อ
- 5.2 ผู้เรียนร่วมกันเปรียบเทียบคำตอบในขั้นนี้กับคำตอบที่คาดคะเนไว้ในขั้นที่ 3

5.3 ผู้เรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อภิปราย เพื่อสรุปคำตอบที่ถูกต้อง
สมบูรณ์ที่สุดของคำถามทุกข้อในขั้นที่ 2

ขั้นที่ 6 : สรุป (summarize)

6.1 ผู้เรียนสรุปความรู้ความเข้าใจเรื่องทีอ่านด้วยวิธีการต่าง ๆ

6.2 ผู้เรียนนำเสนอผลงานการสรุปความรู้ แล้วครูกับนักเรียนร่วมกัน
พิจารณาความถูกต้อง

กล่าวโดยสรุป การอ่านด้วยกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) เป็นกลวิธีที่ให้ผู้่าน
อ่านเนื้อหาได้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน ช่วยให้การอ่านมีระบบและลำดับความคิดได้ดีมากกว่าการอ่าน
แบบธรรมดาทั่วไป ตลอดจนทำให้ผู้อ่านสามารถกำหนดเป้าหมายในการอ่านได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างมีวิจารณญาณทั้ง 2 รูปแบบ คือ การสอน
อ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และ กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) มีลักษณะเด่นที่ช่วยส่งเสริม
ให้การสอนอ่านสมบูรณ์และน่าสนใจมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI)
มีการสร้างแรงจูงใจในการอ่านด้วยการเลือกเนื้อหาที่สำคัญและประเด็นที่น่าสนใจเป็นการกระตุ้น
ความสนใจให้ผู้อ่านอ่านได้อย่างต่อเนื่อง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมา
ประกอบการอ่าน ตลอดจนการสรุปความรู้ด้วยการแลกเปลี่ยนอภิปรายกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน
ส่วนกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) มีลักษณะเด่น คือ การอ่านอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ได้แก่
1) สำรวจเนื้อเรื่อง (survey) 2) ตั้งคำถาม (question) 3) คาดคะเนคำตอบ (predict) 4) อ่านเนื้อเรื่อง
(read) 5) ตอบสนอง (respond) และ 6) สรุป (summarize) ทำให้ผู้เรียนหรือผู้อ่านนั้นมีกระบวนการ
อ่านอย่างเป็นลำดับ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือก ขั้นที่ 2 -5 ของกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) มาใช้
เนื่องจาก ขั้นที่ 1 และ ขั้นที่ 6 ตรงกับการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) อยู่แล้ว

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สามารถ
สังเคราะห์ในรูปแบบการสอนอ่านแบบ IK2C มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. กระตุ้นความสนใจ (Interest) เป็นขั้นเตรียมความพร้อมของผู้เรียน
สร้างแรงจูงใจ สร้างความตระหนัก เพื่อนำเข้าสู่เนื้อหาในบทเรียน ผู้สอนจึงเลือกใช้จุดร่วมของวิธีสอน
การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) โดยเริ่มต้นจาก
การสร้างแรงจูงใจในการอ่าน โดยการเปิดคลิปวิดีโอ การตั้งคำถาม การทายปริศนา เพื่อสร้างแรงจูงใจใฝ่
เรียนรู้แก่ผู้เรียน และให้นักเรียนลองเลือกและสำรวจบทอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อค้นหาบทอ่านที่สนใจ
และชื่นชอบ รวมถึงสำรวจความรู้ของตนเองที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาว่ามีมากน้อยเพียงใด

2. แสวงหาความรู้ (Knowledge Acquisition) เป็นขั้นการถ่ายทอดหลักการ
แนวคิด ทฤษฎี เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติ ในขั้นนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้ขั้นตอนที่ 2 ของวิธีสอนการสอนอ่าน
แบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) คือ ค้นคว้า (Search and retrieve) ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจาก

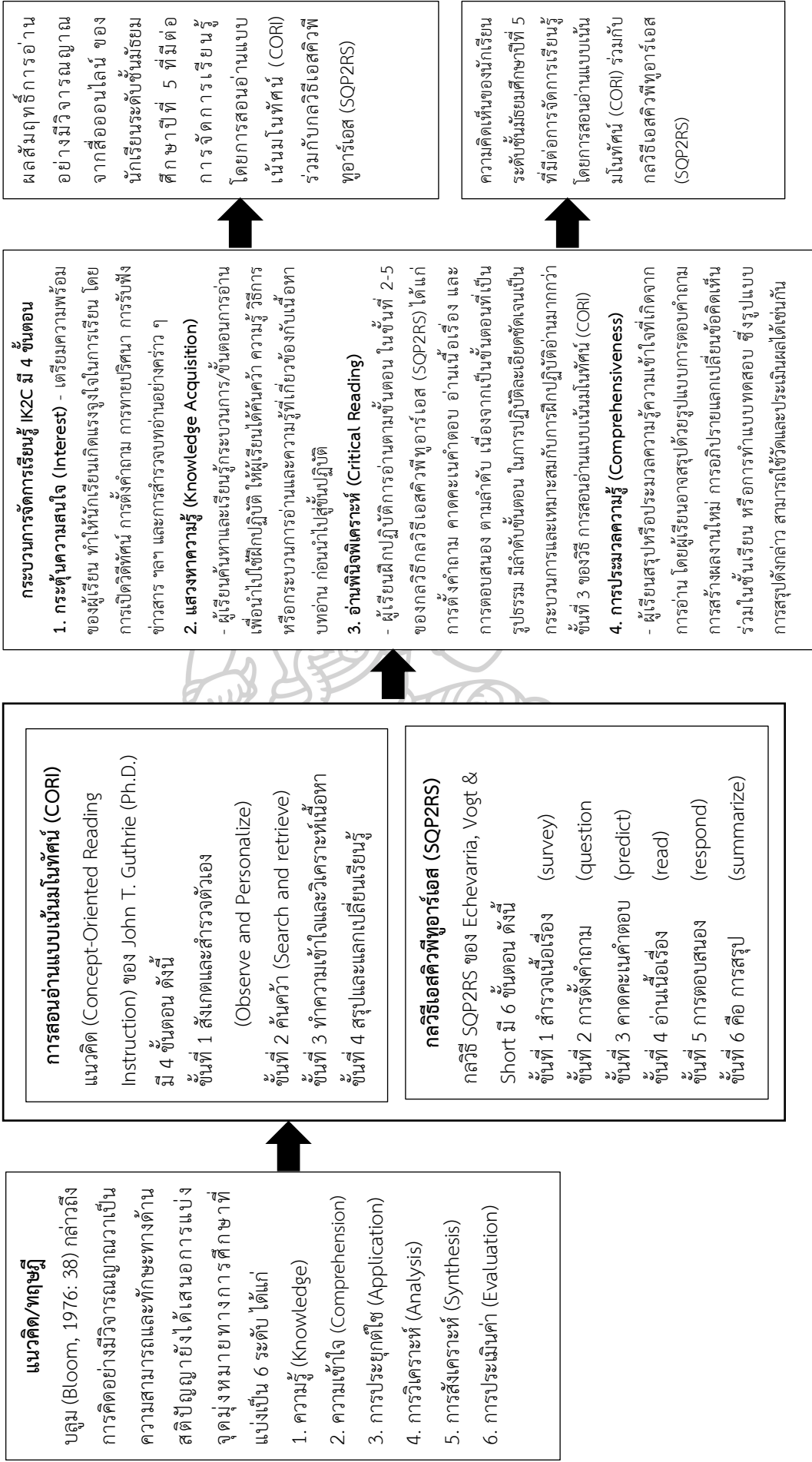
แหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาทำความเข้าใจบทอ่าน เนื่องจากสอดคล้องกับชั้นการสอนมากที่สุด เพราะเป็นชั้นที่ต้องการให้ผู้เรียนได้ค้นคว้า ความรู้ วิธีการ หรือกระบวนการอ่านจากแหล่งการเรียนรู้หรือได้รับการแนะนำวิธีการอ่านที่เหมาะสมกับเนื้อหาจากครูผู้สอน

3. อ่านพินิจพิเคราะห์ (Critical Reading) เป็นชั้นที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยนำความรู้ความเข้าใจจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หรือหลักการ มาใช้เป็นแนวทางในการฝึกปฏิบัติ ซึ่งในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้ชั้นที่ 2-5 ของกลวิธีกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) ได้แก่ การตั้งคำถาม (question) คาดคะเนคำตอบ (predict) อ่านเนื้อเรื่อง (read) และการตอบสนอง (respond) ตามลำดับ เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่เป็กรูปธรรม มีลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติละเอียดชัดเจน เป็นกระบวนการมากกว่า ชั้นที่ 3 ของวิธีสอนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI)

4. การประมวลความรู้ (Comprehensiveness) เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ต้องการวัดและประเมินผลเป็นการตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียน ครูผู้สอน และกระบวนการสอน เพื่อนำผลที่ได้จากการวัดผลมาวิเคราะห์ว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ตลอดจนนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขพัฒนา ซึ่งในขั้นนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้จุดร่วมของวิธีสอนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) ใช้ชื่อเรียกว่า การสรุป ซึ่งผู้วิจัยตีความว่าการสรุปดังกล่าว อาจเป็นการสรุปหรือประมวลความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนทักษะต่าง ๆ ที่เกิดจากการอ่าน ซึ่งอาจอยู่ใน รูปแบบการตอบคำถาม การสร้างผลงานใหม่ การอภิปรายแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นร่วมในชั้นเรียนหรือการทำแบบทดสอบ ซึ่งรูปแบบการสรุปดังกล่าว สามารถใช้วัดและประเมินผลได้เช่นกัน

จากการนำแนวคิด ทฤษฎี ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและวิธีการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณมาสังเคราะห์เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำถามในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) หรือไม่
2. ความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับ กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) อยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)

สมมติฐานในการวิจัย

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์หลังจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 24 ห้องเรียน มีนักเรียน 995 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนห้อง E-A1 จำนวน 35 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

2.1.1 การจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธี เอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์

2.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับ กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย คือ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัดที่ ม.4-6/3-9 และสาระการเรียนรู้แกนกลาง

ผู้วิจัยจึงได้กำหนดบทอ่านที่เป็นร้อยแก้วและบทอ่านที่เป็นร้อยกรอง ดังนี้

1. บทอ่านร้อยแก้ว ได้แก่

1.1 ข่าว

1.2 บทความ

1.3 เรื่องสั้น

2. บทอ่านร้อยกรอง ได้แก่

2.1 กวีนิพนธ์

บทอ่านดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทำแบบสำรวจ (Google Form) ข้อมูลการอ่านจากสื่อออนไลน์ ที่ผู้เรียนสนใจอ่านมาประมวลผลเพื่อใช้ประกอบในการคัดเลือกและคัดเลือกบทอ่านอื่น ๆ ที่สอดคล้อง กับตัวชี้วัด มาตรฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยทดลอง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 เป็นเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 2 ชั่วโมง จำนวน 10 ชั่วโมง ไม่รวมทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแล้ว ดังนี้ สัปดาห์ที่ 1 บทอ่านร้อยแก้ว : ข่าว สัปดาห์ที่ 2 บทอ่านร้อยแก้ว : บทความ สัปดาห์ที่ 3 บทอ่านร้อยแก้ว : เรื่องสั้น สัปดาห์ที่ 4 บทอ่านร้อยกรอง : กวีนิพนธ์ และสัปดาห์ที่ 5 บทอ่านร้อยกรอง : กวีนิพนธ์

นียมศัพท์เฉพาะ

1. การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกทักษะการอ่าน ขั้นสูงที่ผู้อ่านจะต้องใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เดิมด้านการอ่านที่มีเพื่อจับใจความ ตีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาสาระที่เป็นความคิดสำคัญของบทอ่าน โดยมีการจัดการเรียนการสอน 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สังเกตและสำรวจความตั้งใจ – ผู้เรียนสังเกตเนื้อหาบทอ่านและสำรวจความรู้ ประสบการณ์เดิมที่มีเพื่อเชื่อมโยงกับบทอ่าน

ขั้นตอนที่ 2 การสืบค้น – เป็นการสืบค้นข้อมูลความรู้เพิ่มเติมหรือกลวิธีที่ใช้ในการอ่าน เพื่อนำมาประกอบการทำความเข้าใจในเนื้อหาบทอ่านให้อ่านได้ดียิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ทำความเข้าใจเนื้อหาและสังเคราะห์ความรู้ – อ่านทำความเข้าใจกลวิธี ซึ่งผู้วิจัยจะใช้กลวิธีการอ่านแบบ SQP2RS ที่ใช้ในการอ่านและทำความเข้าใจเนื้อหาบทอ่าน ร่วมกันวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจารณ์ ประเมินค่า เนื้อหาของบทอ่าน

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ – นักเรียนนำผลที่ได้จากการอ่าน มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนและครูผู้สอน เพื่อร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญของเนื้อหาบทอ่านในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การอภิปราย การโต้วาที ฯลฯ

2. กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านให้มีความเชี่ยวชาญและมีการคิดที่มีประสิทธิภาพ สามารถตั้งคำถาม หาคำตอบ และตรวจสอบ และสรุปความใจในเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง นอกจากนี้ ยังส่งเสริมความสัมพันธ์ในชั้นเรียน โดยให้นักเรียนแสดงความรู้สึกความคิดเห็นต่อประเด็นต่าง ๆ ในวรรณกรรมได้อย่างอิสระในทุกขั้นตอน โดยมีขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 สำรวจเนื้อเรื่อง (survey) ขั้นที่ 2 การตั้งคำถาม (question) ขั้นที่ 3 คาดคะเนคำตอบ (predict) ขั้นที่ 4 อ่านเนื้อเรื่อง (read) ขั้นที่ 5 การตอบสนอง (respond) ขั้นสุดท้าย คือ ขั้นสรุป (summarize)

3. การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) หมายถึง วิธีการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ได้สังเคราะห์มาจากการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และกลวิธี SQP2RS ร่วมกัน โดยดึงเอาลักษณะเด่นของแต่ละการสอนมาสร้างเป็นการสอนในรูปแบบใหม่ ซึ่งมี 4 ขั้นตอนได้แก่ 1) กระตุ้นความสนใจ (Interest) 2) แสวงหาความรู้ (Knowledge Acquisition) 3) อ่านพินิจพิเคราะห์ (Critical Reading) 4) การประมวลความรู้ (Comprehensiveness)

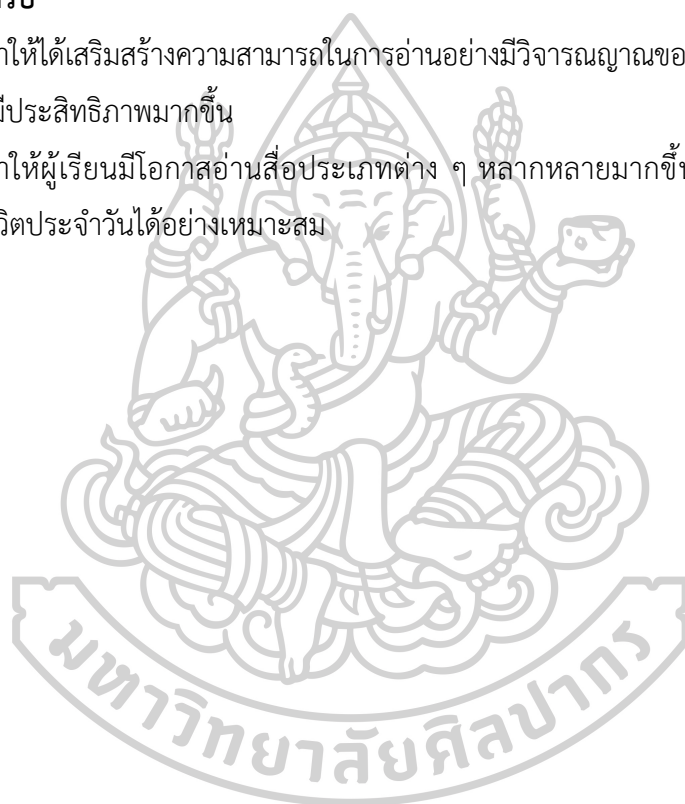
4. ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง คะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือกซึ่งใช้หลักการด้านพุทธิพิสัยทั้ง 6 ชั้น จากแนวคิดของ Bloom มาประยุกต์ใช้การกับอ่าน โดยใช้ขั้นที่ 4-6 ซึ่งเป็นการคิดขั้นสูงของพฤติกรรมกรอ่าน ได้แก่ การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการสร้างสรรค์

5. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้โดยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับ กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นและแบบบันทึกสะท้อนผลการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ได้เสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสอ่านสื่อประเภทต่าง ๆ หลากหลายมากขึ้นและสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสควิปูอาร์เอส (SQP2RS)” ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) สาขาภาษาไทย
2. แนวคิดเกี่ยวกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
4. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI)
5. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยกลวิธีเอสควิปูอาร์เอส (SQP2RS)
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) สาขาภาษาไทย

จากการวางแผนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ได้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) : 7-9) ดังนี้

1.1 วิสัยทัศน์

เป็นต้นแบบการจัดนวัตกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน บนฐานการวิจัยที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ มีความรอบรู้วิชาการ ชำนาญเทคโนโลยี มีวินัยและคุณธรรม เป็นแกนนำสังคม ด้วยกระบวนการเชิงวิทยาศาสตร์

สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ยึดมั่นและปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนเองนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกในการเป็นพลเมืองไทย และพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตระหนักในคุณค่าและดำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมไทย ตลอดจนให้ผู้เรียนมีเจตคติต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพรวมถึงการศึกษาเรียนรู้ตลอดชีวิต

1.2 การจัดการเรียนการสอน รายวิชาภาษาไทย สาขาภาษาไทย

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน ท 32101 ภาษาไทย 9 สาขาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1 หน่วยกิต

1.3 คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาหลักการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด การสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ การค้นคว้าหาความรู้จากสื่อต่าง ๆ ลักษณะคำประพันธ์ประเภทร้อย วิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดี วรรณกรรม กวีนิพนธ์ร่วมสมัย ศึกษารูปแบบของวรรณคดีและวรรณกรรม คุณค่าทางวรรณศิลป์ ข้อคิด คุณค่าทางสังคมและการนำไปใช้ในชีวิต การใช้สำนวนโวหาร การพูดเสนอความคิด การพูดในโอกาสต่าง ๆ การท่องเที่ยวอุทยาน บทร้อยกรองที่มีคุณค่า และนำไปใช้อ้างอิง การเขียนรายงานเชิงวิชาการ และการเขียนเชิงกิจธุระ

โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ทางภาษาทั้งกระบวนการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ประกอบกับการใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด และกระบวนการกลุ่ม

เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยี มีนิสัยรักการอ่าน มีทักษะการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ตลอดจนมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

ตารางที่ 2 เนื้อหารายวิชา ท 32101 ภาษาไทย 9 จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้

เนื้อหารายวิชา

หน่วยการเรียนรู้	หัวข้อเนื้อหา	จำนวนชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 วรรณคดีของชาติ	1.1 ลักษณะคำประพันธ์ประเภทร่าย	2
	1.2 ร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี	4
	1.3 ลิลิตตะเลงพ่าย	4
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ศาสตร์การสื่อสาร	2.1 มารยาทและคุณธรรมในการสื่อสาร	2
	2.2 การถามการตอบ	2
	2.3 วิธีสื่อสารในการประชุม	2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ชำนาญการพูด	3.1 การพูดต่อประชุมชน	2
	3.2 วิธีสื่อสารในการประชุม	2
	3.3 การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ	10
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรียนรู้หลักการเขียน	4.1 การเขียนเชิงวิชาการ	4
	4.2 การเขียนเชิงกิจธุระ	2

จุดประสงค์รายวิชา

จุดประสงค์การเรียนรู้ มีดังนี้

1. สามารถอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับเรื่องที่ย่าน
2. สามารถวิเคราะห์ความ ตีความ ขยายความ ประเมินค่า และแสดงความคิดเห็นจากสารที่อ่านได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
3. สามารถเขียนบันทึกตามหลักการเขียนเชิงวิชาการได้อย่างถูกต้อง
4. สามารถกรอกแบบฟอร์ม และเขียนประกาศตามหลักการเขียนเชิงกิจธุระได้ถูกต้องเหมาะสม
5. มีวิจารณ์ญาณในการรับสาร สามารถวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และประเมินค่าในสารที่ได้รับมาอย่างเหมาะสม
6. สามารถพูดในเรื่องที่ค้นคว้ามาต่อหน้าประชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
7. สามารถบอกฉันทลักษณ์ในการแต่งคำประพันธ์ประเภทร่ายได้ถูกต้อง
8. สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ความงามทางด้านวรรณศิลป์ คุณค่าทางด้านสังคมจากวรรณคดีในเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้อง
9. สามารถสังเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาวรรณคดีมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

1.4 สารที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้องไพเราะและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

2. ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน

3. วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล

4. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

5. วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดเห็นใหม่อย่างมีเหตุผล

6. ตอบคำถามจากการอ่านประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด

7. อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิดผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน

8. สังเคราะห์ความรู้จากการอ่าน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ

9. มีมารยาทในการอ่าน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จึงใช้ตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 5 ข้อ คือ ตัวชี้วัดข้อที่ 2 – 8

ตารางที่ 3 วิเคราะห์ตัวชี้วัดเพื่อกำหนดสาระการเรียนรู้กิจกรรมสำคัญ ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนและกำหนดเวลาเรียน

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ K	ทักษะกระบวนการ P	คุณลักษณะ ของผู้เรียน	เวลา (คาบ)
1. ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน	หลักการอ่าน ร้อยแก้วและ ร้อยกรอง	การสื่อสาร - อ่านออกเสียง ถูกต้อง ไพเราะเหมาะสมการคิด - ตีความ แปลความ ขยายความ ถูกต้อง มีเหตุผล	ใฝ่เรียนใฝ่รู้ มุ่งมั่น - ฝึกอ่านแล้ว ตีความ แปลความ ขยายความ	
2. วิเคราะห์และวิจารณ์ เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล 3. คาดคะเนเหตุการณ์ จากเรื่องที่อ่าน และ ประเมินค่าเพื่อนำ ความรู้ ความคิดไปใช้ ตัดสินใจแก้ปัญหาใน การดำเนินชีวิต	เรื่องที่อ่าน	การคิด - วิเคราะห์ วิจารณ์ใน ทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล การแก้ปัญหา - ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกัน แก้ไขปัญหา และการตัดสินใจที่มี ประสิทธิภาพ	ใฝ่เรียนใฝ่รู้ มุ่งมั่น - ฝึกอ่านแล้ววิเคราะห์ วิจารณ์ในทุก ๆ ด้าน อย่างมีเหตุและผล	
4. วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น ได้แย้งกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิด ใหม่อย่างมีเหตุผล 5. ตอบคำถามจากการ อ่านประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด 6. อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้ว เขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน	เรื่องประเภทต่าง ๆ	การสื่อสาร - รับ และ ส่งแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสารและ ประสบการณ์ ด้วย หลักการเหตุผลและความ ถูกต้อง	ซื่อสัตย์ สุจริต - รู้หน้าที่ของตนเอง	

ตารางที่ 3 วิเคราะห์ตัวชี้วัดเพื่อกำหนดสาระการเรียนรู้กิจกรรมสำคัญ ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนและกำหนดเวลาเรียน (ต่อ)

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ K	ทักษะกระบวนการ P	คุณลักษณะ ของผู้เรียน	เวลา (คาบ)
7. สังเคราะห์ความรู้จาก การอ่าน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และ พัฒนาความรู้ทาง อาชีพ				

ตารางที่ 4 วิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ศาสตร์สื่อสาร จำนวน 10 คาบ ตัวชี้วัด ท 1.1 ม.4-6/2, ม.4-6/3, ม.4-6/4, ม.4-6/5, ม.4-6/6, ม.4-6/7 และ ม.4-6/8

ลำดับ	ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้	สาระสำคัญ	เวลา (คาบ)
1	การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ	อ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ	2
2	การอ่านบทความอย่างมีวิจารณญาณ	อ่านบทความอย่างมีวิจารณญาณ	2
3	การอ่านเรื่องสั้นอย่างมีวิจารณญาณ	อ่านเรื่องสั้นอย่างมีวิจารณญาณ	2
4	การอ่านกวีนิพนธ์อย่างมีวิจารณญาณ	อ่านกวีนิพนธ์อย่างมีวิจารณญาณ	4

จากหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) สาขาภาษาไทย ได้วางแผนจัดการเรียนรู้จัดทำหลักสูตรของโรงเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

วิสัยทัศน์สำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา คือ การมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ มีความรอบรู้ทางวิชาการ ชำนาญเทคโนโลยี มีวินัยและมีคุณธรรม เป็นแกนนำสังคม และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คือ มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดอย่างสร้างสรรค์ อีกทั้งยังมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร สามารถใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญ สุดท้าย คือ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาตนเอง ในด้านการเรียนรู้ ฉะนั้น สิ่งที่จะส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญครบทุกด้านได้ นั่นคือ

“การส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์จากสื่อออนไลน์” เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้จากการอ่านมาใช้ในการสื่อสาร จัดระบบความคิด สังเคราะห์ข้อมูลนำไปใช้แก้ปัญหาในการสื่อสาร และสามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของตนเอง

สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) สาขาภาษาไทย ช่วงชั้นม.4-ม.6 ในสาระที่ 1 มาตรฐานที่ 1.1 การอ่าน ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ประกอบไปด้วย 9 ตัวชี้วัด ซึ่งให้ความสำคัญกับการสร้างทักษะและกระบวนการอ่านจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อนำความรู้ ไปใช้ประโยชน์และแก้ไขปัญหาในชีวิต

การจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของผู้เรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จัดการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐานจำนวน 2.0 หน่วยกิต ภาคเรียนละ 1.0 หน่วยกิต 2 รายวิชา คือ ท 32101 ภาษาไทย 9 และ ท 32102 ภาษาไทย 10 ทั้งสองรายวิชาได้วางจุดประสงค์การเรียนรู้ไว้ในคำอธิบายรายวิชาและโครงสร้างรายวิชา คือ นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน สามารถตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่านได้ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ วิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ สามารถวิเคราะห์ ความ ตีความ ขยายความ ประเมินค่า และแสดงความคิดเห็นจากสารที่อ่านได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพราะฉะนั้น สิ่งที่กำหนดไว้ในคำอธิบายรายวิชาและโครงสร้างรายวิชาจะสัมฤทธิ์ผลได้ ต้องเน้นที่ กระบวนการและทักษะการอ่านให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนก่อน เมื่อความสามารถและทักษะการอ่านเกิดขึ้นกับผู้เรียนแล้ว ความสามารถในการเรียนรู้ในทักษะอื่น ๆ ก็จะเกิดขึ้นเป็นลำดับต่อไป เพราะการอ่านเป็นส่วนสำคัญและเป็นขั้นแรกในการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียนเอง

บทบาทของผู้สอนจึงจำเป็นต้องใช้วิธีการต่าง ๆ ที่น่าสนใจและเร้าให้ผู้เรียนอยากอ่าน ผู้สอนจึงต้องค้นหาเทคนิค วิธีการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัย และ ตำราที่เกี่ยวข้องเพื่อคัดเลือกวิธีการใดวิธีการหนึ่งที่สอดคล้องกับความสามารถและเหมาะสมกับสภาพของกลุ่มผู้เรียนตนเองมาใช้ในการช่วยพัฒนาการอ่านของผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

2.1 ความหมายของการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

การคิดอย่างมีวิจารณญาณ หรือ Critical Thinking ซึ่งในภาษาไทยอาจมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป เช่น การคิดเชิงวิพากษ์ การคิดวิจารณ์ญาณ แตกต่างกันไปตามการให้ความหมายของแต่ละบุคคล แต่ในที่นี้จะใช้คำว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่ง ดิวอี้ (Dewey, 1933: 30) เป็นการคิดอย่างใคร่ครวญ ไตร่ตรอง เป็นการคิดที่เริ่มต้นจากสถานการณ์ที่มีความยุ่งยากและสิ้นสุดด้วยสถานการณ์

ที่มีความชัดเจน ซึ่งประกอบด้วย ทักษะคิดในการสืบเสาะความรู้ในการหาแหล่งข้อมูล อ้างอิงและทักษะในการใช้ความรู้และทักษะคิด วัตสันและเกลเซอร์ (Watson and Glase, 1964: 10) ในขณะที่ กู๊ด (Good, 1973: 680) กล่าวว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นการคิด การประเมินอย่างรอบคอบ และมีหลักการ มีหลักฐานอ้างอิง ตลอดจนพิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อหาข้อสรุปโดยใช้กระบวนการตรรกวิทยาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับ ทิศนา แชมมณี และคณะ (2544: 132) กล่าวว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการเห็นปัญหา สามารถวิเคราะห์ปัญหาได้ต่อจากนั้น คือ การพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องและตัดสินใจเลือกทางเลือกต่าง ๆ โดยยึดหลักเหตุผลเป็นหลักสำคัญ ในขณะที่ สกินเนอร์ (Arune, 1980: 48, อ้างอิงจาก Skinner, 1976) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพิ่มเติมว่า ประกอบด้วยกระบวนการและความสามารถ กระบวนการ หมายถึง วิธีแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์และทักษะคิดในการแสวงหาความรู้ ส่วนความสามารถ หมายถึง ความรู้ใน ข้อเท็จจริง หลักการสรุปกรณีทั่วไป การอนุมาน การยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น การนิรนัย การตีความหมาย และการประเมินผล รวมทั้งทักษะทางด้านความเข้าใจ การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผล สอดคล้องกับ ศุภวรรณ สัจจพิบูล (2553: 72) กล่าวว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง กระบวนการคิดพิจารณาไตร่ตรองและประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลและแหล่งข้อมูลอย่างรอบคอบ โดยใช้ความรู้ ความคิด และประสบการณ์ ในการสำรวจร่องรอยหลักฐาน เพื่อสร้างข้อสรุปที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจเลือกรับข้อมูลข่าวสาร ได้อย่างสมเหตุสมผล โดยผู้คิดสามารถประเมินผลที่ได้จากกระบวนการคิดและการตัดสินใจของตนเพื่อปรับปรุงแก้ไขได้

จากการศึกษาความหมายของการคิดอย่างมีวิจารณญาณข้างต้น สามารถสรุปและสังเคราะห์ได้ว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง กระบวนการคิดพิจารณาอย่างไตร่ตรอง ข้อมูลหลักฐาน โดยใช้ทักษะความรู้และประสบการณ์ เพื่อวิพากษ์ ตัดสิน และประเมินค่า ได้อย่างสมเหตุสมผล และสามารถนำข้อมูลจากการคิดไปใช้ประโยชน์ได้

2.2 ทฤษฎี/แนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

2.2.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญาของเพียเจต์ (Piaget's Theory of Intellectual Development) (ทิศนา แชมมณี, 2544: 13-14, อ้างอิงจาก Piaget, 1964)

เพียเจต์ (Piaget) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเด็กว่า เด็กมีการปรับตัวและการแปลความหมายของสิ่งของและเหตุการณ์ในสิ่งแวดล้อมด้วยวิธีการของตนด้วยวิธีการใด โดยมีแนวคิดว่าเขาว่าปัญญาเป็นการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งทางชีวภาพและสังคม ส่วนพัฒนาการทางปัญญาเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัวตั้งแต่เกิดอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อมภายนอก รวมทั้งกระบวนการคิดของตน คนเราจะใช้กระบวนการดังกล่าวสร้างระบบ

การคิดทำให้บุคคลสามารถพัฒนาการการคิดได้อย่างรอบคอบ เพื่อให้เข้าใจเกี่ยวสิ่งรอบตัวเรา ได้ทำให้การพัฒนาการทางสมองของมนุษย์เกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง และจะพัฒนาในขั้นสูงต่อไป การพัฒนาด้านเขาวนปัญญาที่สำคัญที่เพียเจต์นำเสนอ ดังนี้ คือ

1. การรับเข้ามาและปรับให้เข้ากัน (Assimilation and Accommodation) เด็กจะรู้จักและเข้าใจสิ่งแวดล้อม ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์และการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมนั้น เป็นกระบวนการที่เรียกว่าการปรับตัว (Adaptation) หรือการสร้างสมดุล (Equilibrium) กระบวนการนี้ ประกอบด้วย การรับเข้ามา และการปรับให้เข้ากัน สำหรับการรับเข้ามาหมายถึง การจัดประสบการณ์ใหม่ให้ลงตัวได้เหมาะกับโครงสร้างหรือแผนภูมิความคิดที่มีอยู่ก่อน และการปรับให้เข้ากัน หมายถึง การปรับเปลี่ยนแผนภูมิความคิดให้เหมาะสมกับประสบการณ์ที่รับเข้ามาใหม่ เด็กเล็กจะรับสิ่งแวดล้อมเข้ามาด้วยการจับ ดูด สัมผัส เคี้ยว ตรวจสอบ เป็นต้น และกระบวนการปรับให้เข้ากันก็เกิดขึ้นเมื่อสิ่งแวดล้อมขัดขวาง เคลื่อนที่ ทำให้เจ็บปวด ให้รางวัล ลงโทษ หรือมีปฏิกริยาตอบสนองในลักษณะอื่น ๆ เมื่อเด็กเติบโตขึ้นแผนภูมิความคิด โครงสร้างทางสมองและแบบแผนพฤติกรรมก็จะละเอียดประณีตมากขึ้น ในการตอบสนองต่อประสบการณ์ ดังนั้น เขาวนปัญญาของผู้ใหญ่จึงปรับเปลี่ยนแผนภูมิความคิดให้มีความคิดให้มีความสงบเยือกเย็นลง เมื่อได้รับอันตรายทางร่างกาย จึงกล่าวได้ว่าบุคคลมีแนวโน้มผสมผสานแผนภูมิความคิดระดับสูงขึ้น ซึ่งเรียกว่า การจัดระบบ (Organization)

2. ระยะพัฒนาการทางเขาวนปัญญา การพัฒนาการการรู้คิดที่เกิดขึ้นด้วยการรับเข้ามาและการปรับให้เข้ากันกับโลกภายนอกนั้นสามารถแบ่งได้ออกเป็น 4 ระยะ ตามลำดับพัฒนาการ ดังนี้

ระยะแรก ขั้นการเคลื่อนไหวและประสาทสัมผัส (Sensorimotor Stage) เริ่มตั้งแต่แรกเกิดถึงประมาณ 2 ขวบเป็นขั้นที่เด็กสามารถแสดงออกทางการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อ มีปฏิกริยาตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมด้วยการกระทำความคิดของเด็กในขั้นนี้ใช้สัญลักษณ์น้อยมาก จะเข้าใจสิ่งต่าง ๆ จากการกระทำและการเคลื่อนไหว และจะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวที่เขาสามารถใช้ประสาทสัมผัสได้เท่านั้น

ระยะที่สอง ขั้นก่อนการปฏิบัติการ (Preoperational Stage) อายุประมาณ 2-7 ปี เป็นขั้นที่เด็กเริ่มใช้ภาษาและสัญลักษณ์อย่างอื่น การเรียนรู้เป็นไปอย่างรวดเร็วภาษาเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เด็กสร้างความคิดรวบยอด หรือโน้ตส์เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ แต่เด็กในขั้นนี้พัฒนาการด้านการคิดยังไม่สมเหตุสมผลเด็กยังยึดติดอยู่กับการรับรู้ซึ่งเป็นข้อจำกัด 6 ประการของการคิด คือ

1. การยึดติดอยู่กับสิ่งที่ป็นรูปธรรม
2. ไม่มีความสามารถคิดย้อนกลับโดยการใช้หลักการเหตุผล

3. การยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง เข้าใจว่าคนอื่นคิดหรือเข้าใจเหมือนตนเอง
 4. การมองปัญหา สิ่งของหรือเหตุการณ์ที่ละด้าน ไม่สามารถพิจารณาหลาย ๆ ด้านได้

5. การตัดสินใจต่าง ๆ ตามสถานที่รับรู้หรือมองเห็นขณะนั้นเท่านั้น

6. การเชื่อมโยงเหตุการณ์หรือสิ่งของโดยไม่ได้ใช้หลักเหตุผล

ระยะที่สาม ขั้นปฏิบัติการด้วยรูปธรรม (Concrete Operation Stage) อายุประมาณ 7-11 ปี เป็นขั้นที่เด็กสามารถคิดด้วยการใช้สัญลักษณ์และภาษา สามารถสร้างภาพแทนในใจได้ การคิดมีลักษณะยึดตนเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง สามารถแก้ปัญหาที่เป็นรูปธรรมได้ เข้าใจหลักการคงอยู่ของสสารได้ว่าสสารหรือสิ่งของแม้จะเปลี่ยนสภาพไปก็ยังคงมีปริมาณเท่าเดิมสามารถคิดย้อนกลับได้รวมทั้งสามารถจัดประเภทสิ่งของได้ตลอดจนเข้าใจในเรื่องของการเปรียบเทียบ

ระยะที่สี่ ขั้นปฏิบัติการด้วยนามธรรม (Formal Operation Stage) อายุประมาณ 12-15 ปี เป็นขั้นที่เด็กสามารถเข้าใจในสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ มีการคิดอย่างสมเหตุสมผลในการแก้ปัญหาสามารถแก้ปัญหาได้หลาย ๆ ทาง สามารถคิดแบบวิทยาศาสตร์ได้ รู้จักคิดได้ด้วยการสร้างภาพในใจขึ้น สามารถคิดเกี่ยวกับสิ่งทีนอกเหนือไปจากสิ่งปัจจุบันมีความพอใจที่จะคิดวิจารณ์เกี่ยวกับสิ่งที่เป็นนามธรรม สามารถคิดสร้างทฤษฎีและทดสอบแบบวิทยาศาสตร์ได้ การคิดของเด็กจะไม่ยึดติดอยู่กับข้อมูลที่มาจากการสังเกตเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการคิดที่อยู่ในรูปของการตั้งสมมติฐานหรือสถานการณ์ที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริง ๆ มีความคิดเป็นของตนเองและเข้าใจความคิดของผู้อื่นด้วย

กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีของเพียเจต์ (Piaget) ได้กล่าวถึง การพัฒนาของการคิดจากขั้นหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่งโดยอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ การเจริญเติบโตของร่างกายและวุฒิภาวะ ประสบการณ์ทางกายภาพและสมอง ประสบการณ์ทางสังคม และสภาวะสมดุล ซึ่งเป็นกระบวนการที่แต่ละคนใช้ในการปรับตัวขั้นพัฒนาของการคิด จะมีการเปลี่ยนแปลงตามลำดับขั้น ซึ่งพัฒนาการในขั้นต้นจะเป็นพื้นฐานของพัฒนาในขั้นสูง

2.2.2 แนวคิดของบลูม

บลูม (Bloom, 1979: 38) กล่าวถึง การคิดอย่างมีวิจารณญาณว่าเป็นความสามารถและทักษะทางด้านสติปัญญา โดยอธิบายว่า บุคคลสามารถค้นหาความรู้และกลวิธีจากประสบการณ์เดิมนำมาประยุกต์ใช้แก้ปัญหาหรือสถานการณ์ใหม่ ซึ่งต้องใช้การวิเคราะห์หรือความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ใหม่ ต้องการความรู้พื้นฐานและวิธีการที่พร้อมนำมาใช้ประโยชน์รวมทั้งต้องการความคล่องตัวในการมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ที่ผ่านมา กับสถานการณ์ใหม่ที่เหมาะสม

บลูม (Bloom, 1979: 38) กล่าวถึง ความสามารถว่าเป็นผลรวมของศิลปะหรือทักษะกับความรู้ที่เน้นกระบวนการทางความคิดในด้านการจัดการข้อมูลทั้งใหม่และเก่า เพื่อไปสู่ความสำเร็จตามความมุ่งหมาย ส่วนความสามารถทางสติปัญญา หมายถึง สถานการณ์ที่บุคคลถูกคาดหวังว่าจะนำเอาความรู้ที่เป็นเทคนิคเฉพาะมาใช้ในการแก้ปัญหาใหม่ ซึ่งต้องใช้ความรู้และสติปัญญาในด้านศิลปะและทักษะร่วมกัน ความจำเป็นหรือเหตุผลในการพัฒนาความสามารถและทักษะทางสติปัญญา แนวคิดของบลูม สรุปได้ดังนี้

1. ความจำเป็นขึ้นอยู่กับสังคมและวัฒนธรรมของบุคคลที่อาศัยอยู่ลักษณะของพลเมืองที่ต้องการจะพัฒนาให้เกิดขึ้น
2. ด้านสังคมที่ความจำเป็นไม่เท่ากัน สังคมมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและมีวัฒนธรรมที่ไม่อาจคาดเดาได้
3. ด้านความรู้พบว่า เป็นไปไม่ได้ที่จะสอนความรู้ทั้งหมดเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาใหม่ได้แต่เป็นไปได้ที่จะช่วยให้คนได้รับความรู้ที่มีประโยชน์มากที่สุดที่จะช่วยให้บุคคลพัฒนาความสามารถและทักษะทางสติปัญญาและช่วยให้สามารถปรับความรู้ให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่
4. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาของบุคคล ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นเครื่องหมายของการมีวุฒิภาวะกล่าวคือ คนที่มีวุฒิภาวะจะถูกคาดหวังว่าจะสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง และความสามารถในการแก้ปัญหาเป็นเครื่องแสดงถึง ความสามารถในการปรับตัวของบุคคลคือมิใช่เพียงการแก้ปัญหาแต่มีการบูรณาการเข้าไปในบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลด้วย

บลูม (Bloom, 1979: 38) กล่าวถึง การคิดอย่างมีวิจารณญาณว่าเป็นความสามารถและทักษะทางด้านสติปัญญา โดยอธิบายว่า บุคคลสามารถค้นหาความรู้และเทคนิคจากประสบการณ์เดิมนำมาใช้กับปัญหาหรือสถานการณ์ใหม่ ซึ่งต้องใช้การวิเคราะห์หรือความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ใหม่ ต้องการความรู้พื้นฐานและวิธีการที่พร้อมนำมาใช้ประโยชน์รวมทั้งต้องการความคล่องตัวในการมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ที่ผ่านมากับสถานการณ์ใหม่ที่เหมาะสม ซึ่งแบ่งระดับความสามารถทางสติปัญญาของผู้เรียนออกเป็น 6 ระดับ โดยเรียงลำดับจากระดับต่ำ ไปสูง ได้แก่ ความรู้-ความจำ (Knowledge) ความเข้าใจ (Comprehension) การนำไปใช้ (Application) การวิเคราะห์ (Analysis) การสังเคราะห์ (Synthesis) และการประเมินค่า (Evaluation) ต่อมา Anderson and Krathwohl (2001) ได้ปรับปรุงในลักษณะของความรู้เพื่อช่วยให้เกิดการตั้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจนขึ้น และสลับบางระดับของความสามารถทางสติปัญญา ดังนี้

1. ความรู้ที่เกิดจากการจดจำ (knowledge) ความสามารถของสมองในการระลึกได้ หมายถึง สารสนเทศ แสดงรายการได้ ระบอบอกชื่อได้ ซึ่งเป็นความจำระยะยาว
2. ความเข้าใจ (Comprehend) : ความสามารถของสมองในการแปลความหมาย ยกตัวอย่าง สรุป อ้างอิง การศึกษาของตัวเอง

3. การประยุกต์ (Application) การเลือกนำไปใช้เป็นกระบวนการที่ได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดในสถานการณ์ใหม่ หรือสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน

4. การวิเคราะห์ (Analysis) สามารถแก้ปัญหา ตรวจสอบได้ : การแยกความรู้ ออกเป็นส่วน ๆ โดยสามารถให้เหตุผลว่าความรู้ส่วนย่อยที่แยกแต่ละส่วน มีความเกี่ยวข้องกับโครงสร้างของความรู้ทั้งหมดอย่างไร

5. การประเมินค่า (Evaluation) ความสามารถของสติปัญญาเกี่ยวกับการตรวจสอบ ควบคุม ทดสอบ เพื่อค้นหาความไม่สอดคล้องหรือความขัดแย้งในกระบวนการ หรือผลผลิตการวิพากษ์ต่าง ๆ เพื่อการตัดสินใจ

6. การสร้างสรรค์ (Creating) ความสามารถในสติปัญญาในการสร้างสิ่งใหม่ จากสิ่งที่เคยเรียนรู้ หรือพบเห็นในบริบทต่าง ๆ ที่สามารถในการสร้างสรรค์งานวางแผนงาน และดำเนินตามกระบวนการจนได้รับความสำเร็จ

กล่าวโดยสรุป จากแนวคิดของบลูม สามารถจำแนกพฤติกรรมการคิดของคนในแต่ละระดับได้ ตั้งแต่ขั้นความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการสร้างสรรค์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับทักษะการคิดอย่างเป็นวิจาร์ณญาณ

2.3 กระบวนการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ

2.3.1 กระบวนการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณตามแนวคิดของวัตสันและเกลเซอร์ (Watson and Glaser)

วัตสันและเกลเซอร์ (Watson and Glaser, 1964: 24) ได้กล่าวถึงความหมาย การคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณว่า เป็นกระบวนการอย่างหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับการคิด ซึ่งจะตั้ง ประกอบด้วยความรู้สึกละเอียดสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความรู้ และทักษะ โดยเน้นที่ความรู้สึกละเอียดหรือทรงสนะ ในการแสวงหาข้อมูลความรู้ การยอมรับ การแสวงหาข้อมูลหลักฐานมาสนับสนุนข้ออ้างอิง ใช้ความรู้ ในการคาดคะเน การสรุปความ การประเมินผล และวินิจฉัยความถูกต้องของข้อมูลอย่างเหมาะสม โดยมีองค์ประกอบที่เน้นย้ำ 5 ประการ คือ

1. การสรุปอ้างอิง	(Inferences)
2. การยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น	(Recognition of Assumption)
3. การอนุมาน	(Deduction)
4. การแปลความ	(Interpretation)
5. การประเมินข้อโต้แย้ง	(Evaluation of Argument)

2.3.2 กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณตามแนวคิดของพอล (Paul)

พอล (ทีศนา แชมมณี และคณะ, 2544: 58-59, อ้างอิงจาก Paul, 1993) ได้กล่าวว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีความสัมพันธ์กับการแก้ปัญหา (problem solving) คือ การอย่างมีวิจารณญาณเป็นเครื่องมือที่สำคัญซึ่งใช้ในการแก้ปัญหา (Critical thinking is a major tool in problem solving) และการแก้ปัญหาโดยส่วนใหญ่ต้องใช้การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (The problem solving is a major use of critical thinking) การคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นการคิดอย่างมีเหตุผล ซึ่งองค์ประกอบของการคิด อย่างมีเหตุผลนั้นมี 7 ประการ คือ

1. จุดหมาย คือ เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการคิด
2. ประเด็นคำถาม คือ ปัญหาหรือคำถามที่ต้องการรู้
3. สารสนเทศ คือ ข้อมูล ข้อความรู้อย่างต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบการคิด
4. ข้อมูลเชิงประจักษ์ คือ ข้อมูลที่ได้มานั้นต้องมีความน่าเชื่อถือความชัดเจนถูกต้อง และมีความเพียงพอต่อการใช้เป็นพื้นฐานของการคิด
5. แนวคิดอย่างมีเหตุผล คือ แนวคิดทั้งหลายที่มีอาจรมถึง กฎ ทฤษฎีหลักการ
6. ข้อเสนอพื้นฐาน
7. การนำไปใช้และผลที่ตามมา

2.3.3 กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณตามแนวคิดของเอนนิส (Ennis)

เอนนิส (ทีศนา แชมมณี และคณะ, 2544: 55-56, อ้างอิงจาก Ennis, 1985) ได้กล่าวถึง การคิดอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า เป็นการคิดไตร่ตรองอย่างมีเหตุผลที่มุ่งเพื่อพิจารณาเลือกตัดสินว่าสิ่งใดควรเชื่อหรือสิ่งใดควรทำ อันจะช่วยการตัดสินใจในสภาวะการณ์ต่าง ๆ การคิดอย่างมีวิจารณญาณประกอบด้วย

1. ลักษณะของผู้ที่มีความคิดอย่างมีวิจารณญาณ
  - 1.1 เป็นผู้ใจกว้าง คือ ยอมรับฟังและพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่ยึดมั่นถือมั่นความคิดของตนเองเป็นหลัก และตัดสินใจด้วยข้อมูลประกอบเพียงพอ
  - 1.2 มีความไวต่อความรู้สึกของผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น
  - 1.3 เปลี่ยนความคิดเห็นที่ตนมีอยู่ได้ถ้ามีข้อมูลที่มิเหตุผลมากกว่า
  - 1.4 กระตือรือร้นในการค้นหาข้อมูลและความรู้
  - 1.5 เป็นผู้มีเหตุผล
2. ทักษะความสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ ควรประกอบด้วย 12 ทักษะดังต่อไปนี้
  - 2.1 สามารถกำหนดหรือระบุประเด็นคำถามหรือปัญหา
  - 2.2 สามารถคิดวิเคราะห์ข้อโต้แย้ง

2.3 สามารถถามด้วยคำถามที่ทาทายและตอบคำถามได้อย่างชัดเจน

2.4 สามารถพิจารณาความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล

2.5 สามารถสังเกตและตัดสินผลข้อมูลที่ได้จากการสังเกตด้วยตนเอง

2.6 สามารถนิรนัยและตัดสินผลการนิรนัย คือ สามารถนำหลักการใหญ่ไปแตกเป็นหลักย่อย ๆ ได้หรือนำหลักการไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

2.7 สามารถอุปนัยและตัดสินผลการอุปนัย คือ ในการสรุปอ้างอิงไปยังกลุ่มประชากรนั้น กลุ่มตัวอย่างต้องเป็นตัวแทนของประชากรและก่อนที่จะมีการอุปนัยนั้น ต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างถูกต้องตามแผนที่กำหนดและมีข้อมูลเพียงพอต่อการสรุปแบบอุปนัย

2.8 สามารถตัดสินคุณค่าได้

2.9 สามารถให้ความหมายคำต่าง ๆ และตัดสินความหมาย

2.10 สามารถระบุข้อสันนิษฐานได้

2.11 สามารถตัดสินเพื่อนำไปปฏิบัติได้

2.12 การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

โดยสรุป ทักษะความสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณจาก 12 ทักษะดังกล่าวเมื่อนำมาพิจารณานั้น สามารถสรุปได้หลักการ 4 ประการ ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลมีความชัดเจน (Clarity)

2. ข้อมูลและความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มีความสมเหตุสมผลเป็นที่ยอมรับ (Basic)

3. ในการสรุปอ้างอิง (Inference) นั้น กระบวนการสรุปที่ใช้ คือ 1) นิรนัย 2) อุปนัย ซึ่งในการสรุปต้องคำนึงถึงการตัดสินคุณค่า (Value Judgment) ด้วย

4. การปฏิสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.4 กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณตามแนวคิดของเดคาร์อย (Decaroil)

เดคาร์อย (Decaroil, 1973: 67-69) ได้กล่าวว่ากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณประกอบด้วย

1. การนิยาม เป็นการตั้งปัญหา ทำความตกลงเกี่ยวกับความหมายของคำและข้อความ และการกำหนดเกณฑ์

2. การเสาะหาสมมติฐาน การพิจารณาเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงเหตุผลหาทางเลือกและการคาดคะเน

3. การประมวลผลข่าวสาร เป็นการระบุข้อมูลที่จำเป็น รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องหาหลักฐาน และจัดระบบข้อมูล

4. การตีความข้อเท็จจริงและการสรุปอ้างอิงจากหลักฐาน การระบุอคติ

5. การใช้เหตุผล โดยระบุเหตุและผล ความสัมพันธ์เชิงตรรกศาสตร์

6. การประเมินผล โดยอาศัยเกณฑ์การกำหนดความสมเหตุสมผล

7. การประยุกต์เป็นการทดสอบข้อสรุป การสรุปอ้างอิง การนำไปปฏิบัติ

2.3.5 กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณตามแนวคิดของนีดเลอร์ (Kneeder)

นีดเลอร์ (ทีศนา แคมมณี และคณะ, 2544: 150, อ้างอิงจาก Kneeder, 1985) ได้เสนอกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

1. การนิยามและทำความเข้าใจปัญหา ประกอบด้วย
  - 1.1 การระบุเรื่องราวที่สำคัญหรือระบุปัญหา
  - 1.2 การเปรียบเทียบความคล้ายคลึงและความแตกต่างของคน ความคิด วัตถุประสงค์หรือผลลัพธ์ตั้งแต่ 2 อย่างขึ้นไป
  - 1.3 การตัดสินใจระหว่างข้อมูลที่ชัดเจนกับข้อมูลที่คลุมเครือ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้อง ข้อมูลที่จำเป็นกับไม่จำเป็น
  - 1.4 การตั้งคำถามที่จะนำไปสู่ความเข้าใจที่ลึกซึ้งและชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องราวหรือสถานการณ์
2. การพิจารณาตัดสินข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กับปัญหา ประกอบด้วย
  - 2.1 การจำแนกความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริง ความคิดเห็นและการตัดสินอย่างมีเหตุผล
  - 2.2 การตัดสินว่าข้อความหรือสัญลักษณ์ที่กำหนดให้มีความสอดคล้องสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และสอดคล้องกับบริบททั้งหมดหรือไม่
  - 2.3 การระบุข้อสมมติฐานที่ไม่ได้กล่าวไว้ในข้ออ้างเหตุผล
  - 2.4 การระบุความคิดที่คนยึดติดหรือความคิดดั้งเดิมเกี่ยวกับคน กลุ่มคน
  - 2.5 การระบุความมีคติปัจจัยด้านอารมณ์ การโฆษณา และการเข้าข้างตนเอง
  - 2.6 การระบุความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างระบบค่านิยมและอุดมการณ์ที่แตกต่างกัน

3. การแก้ปัญหา/ การลงข้อสรุป ประกอบด้วย

- 3.1 การระบุความเพียงพอของข้อมูล
- 3.2 การพยากรณ์ผลลัพธ์ที่อาจเป็นไปได้

จากการศึกษากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณข้างต้นสามารถสรุปและสังเคราะห์กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณได้ว่า กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณจะประกอบไปด้วยทักษะ 5 ด้าน คือ การนิยามและระบุปัญหา การพิจารณาข้อมูล การนิรนัยและอุปนัย การประเมินผล และการประยุกต์ใช้ โดยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ดังนี้

1. การนิยามและระบุปัญหา คือ การวิเคราะห์หรือระบุประเด็นปัญหาจากข้อความ
2. การพิจารณาข้อมูล คือ การประเมินข้อมูลในด้านความน่าเชื่อถือ ความถูกต้อง พร้อมทั้งเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา
3. การนิรนัยและอุปนัย คือ การนำหลักการใหญ่ไปแตกเป็นประเด็นย่อย ๆ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้
4. การประเมินผล คือ การลงความเห็นและตัดสินความน่าเชื่อถือ โดยใช้เกณฑ์ความสมเหตุสมผล เพื่อสร้างข้อสรุป
5. การประยุกต์ใช้ คือ การนำข้อสรุปไปประยุกต์ใช้

3. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

3.1 ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะการอ่านขั้นสูงที่ต้องอาศัยความรู้และประสบการณ์เพื่อใช้ประกอบในกระบวนการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ ในขั้นสูง ซึ่งเป็นทักษะสำคัญและจำเป็นสำหรับปัจจุบัน เนื่องจากเป็นยุคแห่งการติดต่อสื่อสารที่ไร้พรมแดน รวดเร็ว และไม่มีข้อจำกัด ทั้งนี้ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจะช่วยให้ผู้อ่านมีทักษะการวิเคราะห์ ตรวจสอบ ประเมินค่า และสามารถเลือกรับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ได้ ดังที่ มณีรัตน์ สุโขศิริรัตน์ (2548: 191) ได้ให้ความหมายของ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สรุปได้ว่า “เป็นการอ่านเหนือบรรทัด ซึ่งผู้อ่านจะต้องพิจารณา ตัดสิน หรือ ประเมินค่าเนื้อหานั้นเป็นข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริงนั้นมีความถูกต้องเพียงไร” สอดคล้องกับ เอมอร์ เนียมน้อย (2551: 11) กล่าวว่า “การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านที่ต้องใช้ความคิด ถี่ถ้วน รู้จักการใช้เหตุผลเพื่อแก้ปัญหา วิเคราะห์ สรุปสาระสำคัญ สามารถแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และประเมินคุณค่าของสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้องและสามารถนำผลการอ่านนั้นไปใช้ประโยชน์ได้” เช่นเดียวกับที่ บันลือ พลฤกษ์วัน (2543: 76) กล่าวว่า “การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านที่ผู้อ่านใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ในการพิจารณาตัดสินใจ โดยการตีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่าสิ่งที่อ่าน และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่าน ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้” ในขณะที่ มิลเลอร์ (Miller, 1977: 93) ได้อธิบายว่า “การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการประเมินหรือการตัดสินความเป็นจริงและความถูกต้องของสิ่งที่อ่านจากเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้อ่านสร้างขึ้นเอง โดยอาศัยประสบการณ์ด้านการอ่านและประสบการณ์เดิมของตนเอง” ซึ่งสอดคล้องกับ คูเปอร์ และคณะ (Cooper and others, 1988: 81) กล่าวว่า “การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการกำหนดผู้อ่านให้ประเมินตัดสินเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านการตัดสินขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมและความรู้ของผู้อ่าน หรืออาจขึ้นอยู่กับกำหนดเกณฑ์ที่คิดขึ้นมาจากข้อมูลของผู้อื่นเช่นครูหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นผลของ

การตรึงตรองของผู้อ่านซึ่งควรจะมีปรากฏในขณะที่อ่านตลอดเวลาผู้อ่านควรจะต้องตัดสินใจและประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้” นอกจากนี้ ประเทิน มหาจันทร์ (2530: 36) ยังได้อธิบายความหมายของการอ่านอย่างมีวิจรรย์ญาณเพิ่มเติมโดยใช้คำว่า “การอ่านอย่างพิณิจพิเคราะห์ (Critical thinking) คือ การคิดอย่างรอบคอบโดยใช้วิจรรย์ญาณลึกลับซึ่ง แต่เป็นการคิดที่มีต่อเรื่องราวที่ได้อ่านจากหนังสือ ผู้อ่านจะต้องใช้วิจรรย์ญาณในการตัดสินใจความคิดของผู้เขียนว่าเป็นลักษณะใด มากกว่าการเห็นดีเห็นชอบไปกับความคิดของผู้เขียนโดยสิ้นเชิง” และ ศิริพร ศรีสุวรรณ (2557: 17) กล่าวว่า “การอ่านอย่างมีวิจรรย์ญาณ หมายถึง การอ่านที่ต้องใช้สติปัญญาคิดหาเหตุผล และนำความรู้ตลอดจนประสบการณ์ของตนไปไตร่ตรองวิเคราะห์จากสิ่งที่อ่านโดยละเอียดเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจหรือประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์”

จากการศึกษาความหมายของการอ่านอย่างมีวิจรรย์ญาณข้างต้นสามารถสรุปและสังเคราะห์ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจรรย์ญาณได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจรรย์ญาณ หมายถึง ทักษะการอ่านขั้นสูงที่ผู้อ่านจะต้องใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เดิมด้านการอ่านที่มีเพื่อจับใจความ ติความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ตลอดจนตัดสินใจและประเมินค่าจากเนื้อหาสาระที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้ประโยชน์

3.2 ความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจรรย์ญาณ

การอ่านอย่างมีวิจรรย์ญาณเป็นทักษะจำเป็นสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่จะต้องนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรับข้อมูลข่าวสารความรู้จากสื่อแหล่งต่าง ๆ โดยเฉพาะการสื่อสารในบริบทของสังคมปัจจุบันที่เน้นการสื่อสารแบบออนไลน์ ดังที่ เอมอร์ เนียมน้อย (2551: 12-13) และสมจิตร ศุภษร (2551: 32) กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่า การอ่านอย่างมีวิจรรย์ญาณเป็นทักษะสำคัญในการพัฒนาศักยภาพด้านความคิดและสติปัญญาให้เป็นคนมีเหตุผล รู้จักการคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรอง เพื่อแก้ปัญหา ตัดสินประเมินค่าข้อมูลโดยไม่หลงเชื่อในสิ่งที่มีผู้หลอกลวงสามารถนำผลจากการอ่านไปใช้ประโยชน์ เลือกรับรู้ข่าวสารที่เป็นประโยชน์และเหมาะสมเพื่อที่จะได้สามารถพัฒนาตนเองและสังคมที่อยู่ได้ สอดคล้องกับ ศิรรา จุฑารัตน์ (2549: 27-28) กล่าวว่า “การอ่านอย่างมีวิจรรย์ญาณมีความสำคัญ เพราะเป็นทักษะที่ฝึกให้นักเรียนแยกแยะข้อมูลที่ได้รับและประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลอย่างมีเหตุผล ในยุคปัจจุบันการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว มีสื่อต่าง ๆ มากมาย การสอนเพียงแต่สอนให้อ่านเพื่อความเข้าใจยังไม่เพียงพอ แต่ต้องสอนให้รู้จักคิดหาเหตุผลในสิ่งที่อ่าน” ในขณะที่ ฟลินน์ (Flinn, 1989: 664-666) ได้อธิบายว่า “การอ่านอย่างมีวิจรรย์ญาณเป็นเป้าหมายของครูสอนภาษาทุกคน โดยเฉพาะครูที่สอนทักษะการอ่าน เพราะการอ่านอย่างมีวิจรรย์ญาณจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จัก

วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่าจากสิ่งที่อ่าน” บันลือ พฤกษ์วัน (2543: 147) แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสรุปได้ว่า 1) วัตถุประสงค์การอ่านมีหลายสิ่งหลายอย่างแอบแฝงทั้งที่เป็นประโยชน์และไม่เป็นประโยชน์ เด็กต้องรู้จักใช้ดุลยพินิจเลือกอ่านสิ่งที่เป็นประโยชน์มาใช้หรือปฏิบัติได้ 2) ปัจจุบันมีการโฆษณาชวนเชื่อ ขยายสินค้า ที่ล่อลวงให้เกิดความต้องการอยากได้ เด็กต้องรู้จักตัดสินใจเลือกใช้เฉพาะสิ่งที่จำเป็น 3) ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ส่งเสริมให้พลเมืองมีสิทธิในการเลือกตั้ง หากพลเมืองมีคุณภาพ สามารถคิดหาเหตุผลตัดสินใจเพื่อเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ก็จะช่วยผดุงการปกครองแบบประชาธิปไตยไว้ได้อย่างมีคุณภาพ 4) บางยุคสมัยมีการช่วงชิงประชาชนของฝ่ายตรงข้ามทางการเมือง ฉะนั้น การอ่าน การฟังอย่างพินิจ จะทำให้ไม่เป็นเหยื่อของการชวนเชื่อ ในขณะที่ นงนุช ปัญญาศรี (2556: 33) และ วรัญญุ โพธิ์ศิริ ได้กล่าวถึงในทำนองเดียวกันถึง ความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพิ่มเติมว่า มีความสำคัญมาก เนื่องจากการสื่อสารในยุคโลกาภิวัตน์ เป็นยุคแห่งการสื่อสารข้อมูลในรูปแบบโซเซียลมีเดีย สามารถเข้าถึงได้ง่าย ผู้อ่านหรือนักเรียนจำเป็นจะต้องใช้วิจารณญาณในการพิจารณาแยกแยะ เพื่อให้รู้เท่าทันสื่อ สามารถวิเคราะห์ความเห็นและข้อเท็จจริง ประเมินคุณค่า ก่อนตัดสินใจ และสามารถเลือกนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้

จากการศึกษาความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณข้างต้นสามารถสรุปและสังเคราะห์ความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ว่า ความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้อ่าน เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาความคิดและสติปัญญาให้สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า และตัดสินใจเนื้อหาความน่าเชื่อถือของข้อมูล ตลอดจนสามารถพิจารณาเลือกนำข้อมูลอันเป็นประโยชน์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3.3 ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นความสามารถในการใช้ทักษะการอ่านขั้นสูง ซึ่งมีนักวิชาการได้อธิบายไว้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้ โทมัส จี กัณนิง (Thomas G. Gunning, 1992, อ้างอิงจาก กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง, 2554: 19) ได้กล่าวถึงความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งผู้อ่านต้องมีความสามารถในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) การแยกแยะความจริงออกจากความคิดเห็น 2) การระบุค่าบ่งชี้ถึงการแสดงความคิดเห็น 3) การระบุข้อความเป็นจริง 4) การระบุการใช้คำ เช่น คำอธิบายการตัดสินใจ 5) การพิจารณาทั้งทางตรงและทางอ้อม 6) การระบุภาษาที่เหมาะสม 7) การสรุปอย่างมีเหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับ บันลือ พฤกษ์วัน (2543: 78) กล่าวว่า ผู้อ่านต้องมีความสามารถ 1) แยกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น 2) แยกเรื่องที่เป็นความจริงกับเรื่องที่เพ้อฝันจินตนาการ 3) หาเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกันหรือไม่เกี่ยวข้องกัน 4) พิจารณาและรู้เท่าทันการโฆษณาชวนเชื่อ 5) พิจารณาเหตุผลที่ชวนให้เชื่อ 6) พิจารณาคุณค่าและความคิดเห็นต่าง ๆ ในงานเขียน 6) บ่งชี้ถึง

วัตถุประสงค์กับผู้แต่ง 7) แสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิดของตนต่อสิ่งที่อ่าน และสอดคล้องกับ มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์ (2548: 192) กล่าวว่า ความสามารถในการอ่านวิจารณ์्यान ประกอบด้วยทักษะต่าง ๆ ดังนี้ 1) การแยกข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น 2) การแยกเรื่องที่เป็นจริงกับเรื่องเพ้อฝัน 3) การพิจารณาโฆษณาชวนเชื่อ 4) การพิจารณาเหตุผลที่ชวนทำให้เชื่อ 5) การพิจารณาความเหมาะสม คุณค่า และการยอมรับความคิด 6) การหาเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้อง 7) การชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง 8) การแสดงความรู้สึกและจับความรู้สึกในขณะที่ ศิธา จุฑารัตน์ (2549: 31) กล่าวว่า ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์्यानเป็นความสามารถในการอ่านที่ผู้อ่านต้องเข้าใจเนื้อเรื่อง และสามารถตีความเรื่องราวที่อ่านนั้นจนเข้าใจอย่างลึกซึ้งซึ่งเป็นอันดับแรก แล้วจึงใช้ความคิดวิเคราะห์พิจารณาไตร่ตรองสิ่งที่อ่านอย่างรอบคอบ เพื่อวินิจฉัยและให้ข้อสรุปที่สมเหตุสมผลเชื่อถือได้ ขณะที่ ชลธิชา หอมพุ่ม (2557: 54) ได้อธิบายถึงความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณ์्यानไว้อย่างละเอียดว่า เป็นความสามารถอันประกอบด้วย ความสามารถในการอ่านเพื่อรับสารที่เป็นข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น สรุปสาระสำคัญของเรื่องราว ใคร ทำอะไร ทำทำไม ทำที่ไหนเมื่อไร และผลของการกระทำเป็นอย่างไร การวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของเรื่องหรือของผู้แต่ง การตีความน้ำเสียง คำความหมาย ตลอดจนสัญลักษณ์ต่าง ๆ การสังเคราะห์เรื่องราวใหม่ และสุดท้ายต้อง สามารถประเมินค่าหรือตัดสินได้ว่าเรื่องที่อ่านนั้นดีหรือไม่ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับ ภัทรานี เวียงนาค (2562: 29) กล่าวว่า ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์्यान เป็นความสามารถที่ผู้อ่านจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง วิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น ตีความ วิพากษ์วิจารณ์ ประเมินค่า ตัดสินเรื่องที่อ่าน และนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสมเหตุสมผล

จากการศึกษาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์्यानข้างต้นสามารถสรุปและสังเคราะห์ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์्यानได้ว่า ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์्यानเป็นความสามารถในการอ่านที่ประกอบด้วยพิจารณาเนื้อหาสาระทั้งที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น แล้วจับใจความและสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ วิเคราะห์จุดมุ่งหมาย ตีความ ใช้เหตุผลและหลักการตัดสินประเมินค่าได้สมเหตุสมผลและเชื่อถือได้

3.4 การวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์्यान

การวัดและประเมินผลผลการอ่านอย่างมีวิจารณ์्यानเป็นแนวทางที่จะช่วยให้ผู้สอนทราบถึงข้อมูลการจัดการเรียนรู้นั้นให้ผลที่มีประสิทธิภาพหรือบรรลุผลสัมฤทธิ์ที่ได้ตั้งไว้หรือไม่ ซึ่งการวัดและประเมินผลเป็นการตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียน ครูผู้สอน และกระบวนการสอน เพื่อนำผลที่ได้จากการวัดผลมาวิเคราะห์ว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ตลอดจนนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอแนวทางการวัดและประเมินผลผลการอ่านอย่างมีวิจารณ์्यानไว้

อย่างเป็นลำดับขั้น ดังนี้ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544: 95-97) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การวัดและ
 การประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า นักจิตวิทยาการอ่านได้นำหลักการด้านพุทธิพิสัย
 ทั้ง 6 ชั้น ของ Bloom มาประยุกต์ใช้ในการฝึกอ่านและประเมินการอ่านมีทั้งหมด 6 ชั้น คือ ความจำ
 ความเข้าใจการนำไปใช้ การวิเคราะห์การสังเคราะห์และการประเมินค่า แต่ละชั้นมีลำดับการคิด
 ที่แตกต่างกัน ชั้นที่ 1-3 เป็นการคิดเบื้องต้น เป็นจุดมุ่งหมายเบื้องต้นของพฤติกรรม การอ่านชั้นที่ 4-6
 เป็นการคิดขั้นสูงของพฤติกรรมกรอ่าน เกณฑ์ในการวัดตามหลักของ Bloom มีดังนี้ 1) ความรู้
 (Knowledge) คือ อธิบายข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเนื้อเรื่องบอกคำจำกัดความต่าง ๆ 2) ความเข้าใจ
 (Comprehension) คือ จับใจความสำคัญสรุปสาระสำคัญของเรื่องเข้าใจจุดมุ่งหมายความคิดเห็น
 ของผู้เขียน 3) การนำไปใช้ (Application) คือ ประยุกต์ใช้ความรู้จากการอ่านกับเหตุการณ์ใหม่ ๆ
 การแก้ปัญหา การยกตัวอย่างหรือการนำตัวอย่างหรือหลักการนั้น ๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
 4) การวิเคราะห์ (Analysis) คือ การบอกความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล การลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง
 การวิเคราะห์โวหารในการเขียน การวิเคราะห์วัตถุประสงค์หรือเจตนาของผู้เขียน 5) การสังเคราะห์
 (Synthesis) คือ สรุปเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้น ๆ เป็นมโนทัศน์คติสำนวนสุภาษิตตลอดจน
 การคาดคะเนหรือทำนายผลที่คาดว่าจะเกิดตามมาจากเหตุการณ์หรือการกระทำนั้นบนพื้นฐานของ
 ข้อมูลที่มีอยู่ 6) การประเมินค่า (Evaluation) คือ การตัดสินคุณค่าของงานเขียนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
 ด้านข้อคิด คุณค่าทรรณะของผู้เขียน ความน่าเชื่อถือ ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์การกระทำของ
 บุคคลหรือตัวละครตลอดจนการประเมินจากข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากข้อเขียนนั้น สอดคล้องกับ
 กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง (2554: 22) กล่าวว่า การวัดและการประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
 มีเกณฑ์แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการวัด ในการวัดและประเมินแต่ละครั้งประกอบด้วย
 ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า สำหรับ
 ในการวัดและการประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสามารถประเมินโดยเน้นในส่วนที่ต้องการได้
 และสามารถประเมินโดยเน้นในส่วนที่ต้องการได้ และสามารถสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่าน
 อย่างมีวิจารณญาณโดยสร้างแบบให้ครอบคลุม เกณฑ์การวัดและการประเมินผลการอ่านอย่างมี
 วิจารณญาณ 6 ชั้น คือ ความจำ เข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าให้เรียบร้อย
 ในขณะที่ วรรณัญ โพธิ์ศิริ (2562: 31) กล่าวถึง การวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
 เพิ่มเติมไว้ว่า สามารถวัดได้ทุกระดับตั้งแต่ขั้นความรู้ความจำ ความเข้าใจในสารทั้งระดับความหมาย
 ของคำ การตีความสาร การสรุปเหตุการณ์ ผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญ แยกข้อคิดเห็นออกจาก
 ข้อเท็จจริงได้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้หรือแก้ปัญหาได้ ชั้นวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ จุดประสงค์
 การแต่ง สังเคราะห์เนื้อเรื่อง ประเมินคุณค่า ตัดสินใจและสามารถนำเรื่องที่อ่านไปใช้ประโยชน์
 ได้อย่างเหมาะสม

จากการศึกษาวิธีการวัดและการประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยมีความสนใจนำแนวคิดการวัดการอ่านขั้นสูงมาใช้ในการตั้งคำถามเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์จากการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ โดยการสร้างคำถามตามแนวคิดด้านพุทธิพิสัยของ Bloom มีลักษณะ ดังนี้

- 1) วัดการจำ
- 2) วัดเข้าใจ
- 3) วัดความคิดเกี่ยวกับการนำประยุกต์ความรู้ไปใช้
- 4) วัดการคิดวิเคราะห์
- 5) วัดการคิดประเมินค่า และ
- 6) วัดการคิดสร้างสรรค์

4. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI)

4.1 แนวคิดการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI)

การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (Concept-Oriented Reading Instruction: CORI) ได้รับการพัฒนาขึ้นในปี 1993 โดยคณะของ John T. Guthrie (Ph.D.) ศาสตราจารย์มหาวิทยาลัย Maryland ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีแนวคิดสำคัญในการพัฒนา คือ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดในการอ่านเพื่อความเข้าใจผ่านการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนใน 2 ด้าน ได้แก่

- 1) ส่งเสริมกลวิธีด้านความรู้ความคิด (Cognitive Strategies) ในระหว่างกิจกรรมการอ่าน
- 2) เสริมสร้างแรงจูงใจในการอ่านของผู้เรียน

โดยมีแนวคิดว่าการสร้างความคิดรวบยอดของผู้เรียนจากเนื้อหาการอ่านจะต้องอาศัยกลวิธีการอ่านขั้นสูงซึ่งสิ่งที่จะช่วยให้ผู้อ่านสร้างความคิดรวบยอดจากการอ่านได้ คือ ความสนใจและแรงจูงใจในการอ่าน ซึ่งมาจากการเลือกเนื้อหาที่มีความสำคัญและมีประเด็นอันน่าสนใจสำหรับผู้เรียน เพื่อเป็นการกระตุ้นแรงจูงใจในการอ่านอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ กัทรี และแมกแคนน์ (Guthrie and McCann, 1977: 140, อ้างอิงจาก สุธีรัตน์ อักษรกาญจน์, 2553: 17) กล่าวว่า การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง การทำงานแบบร่วมมือและความสามารถในการเรียนรู้

สุธีรัตน์ อักษรกาญจน์ (2553: 18-19) กล่าวถึง การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) สรุปได้ว่า การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ได้รับแนวคิดมาจากการเรียนการสอนภาษาแบบเน้นเนื้อหาเป็นหลัก (Content-based Instruction) ซึ่งเน้นการประสานเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การสอนภาษาและเน้นบทอ่าน เพราะมีแนวคิดว่าการนำบทอ่านที่ผู้เรียนสนใจ มีความรู้ หรือมีประสบการณ์ร่วมกับเนื้อหาในบทอ่านนั้น จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาบทอ่านได้รวดเร็วยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ ยังมุ่งเน้นสาระหัวข้อมโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องในมุมมองแบบบูรณาการ ซึ่งวัยรุ่นที่มีอุปนิสัยช่างคิด ช่างวิเคราะห์ วิจัย จะสามารถเชื่อมความสัมพันธ์ภายในและภายนอกโรงเรียน ซึ่งนับเป็นการเพิ่มแรงจูงใจในการอ่านและเพิ่มระดับความสนใจในการอ่าน

ซึ่ง โอนมา โรจนาพงษ์ (2554: 32-35) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ประกอบไปด้วยองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการได้แก่

1) เนื้อหาที่ให้ความรู้เชิงมโนทัศน์ หมายถึง ความรู้ที่มีความเกี่ยวเนื่องหรือสัมพันธ์กันระหว่างองค์ประกอบพื้นฐาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างใหญ่ที่ทำให้เกิดการทำหน้าที่ร่วมกัน แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) ความรู้เกี่ยวกับการจัดประเภท จัดหมวดหมู่ 2) ความรู้เกี่ยวกับหลักการ และการสรุปอ้างอิง 3) ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎี แบบจำลอง และโครงสร้างขององค์กร

2) การส่งเสริมแรงจูงใจในการอ่าน คือ การจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกผูกพันกับการอ่าน ซึ่งจะต้องอาศัยแรงจูงใจภายใน ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ 1) ความอยากรู้อยากเห็นจากบทอ่าน หัวข้อ เนื้อหา 2) ความเกี่ยวข้องในเนื้อหากับผู้เรียน เช่น ความสนใจ หรือเหมาะสมกับวิชาชีพ 3) ความท้าทายในการลงมืออ่าน

3) การสอนกลวิธีในการอ่าน ซึ่งกลวิธีสำคัญในการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) คือ ทบทวนความรู้เดิม ตั้งคำถาม ค้นคว้าหาข้อมูล และสรุปความ

4) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น โดยมีวัตถุประสงค์อยู่ 3 ประการ คือ 1) เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจมากขึ้น 2) เพื่อเล่าเรื่องหรือสรุปเนื้อหาที่อ่านเป็นการถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้รับฟัง และ 3) เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือข้อเท็จจริง ได้แย้งอย่างสร้างสรรค์

นอกจากนี้ ยังมีองค์ประกอบการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ในชั้นเรียนที่ประกอบไปด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ 1) การตั้งเป้าหมายในการเรียนรู้ 2) การกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับโลกความจริงนอกห้องเรียน 3) การเรียนรู้อย่างอิสระ 4) การเลือกบทอ่านที่มีความน่าสนใจ 5) มีวิธีการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) 6) จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ 7) คำชมเชยและรางวัล 8) การประเมินผล 9) การมีส่วนร่วมของผู้สอน 10) ลักษณะกระบวนการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับประเด็นอื่น ๆ

4.2 ขั้นตอนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI)

สุธีรัตน์ อักษรกาญจน์ (2553: 19-20) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ไว้ดังนี้ การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) จะแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) สังเกตและสำรวจตัวเอง (Observe and personalize) 2) ค้นคว้า (Search and retrieve) 3) ทำความเข้าใจและวิเคราะห์เนื้อหา (Comprehend and integrate) 4) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Communicating and others)

ขั้นที่ 1 สังเกตและสำรวจตัวเอง (Observe and personalize) ผู้เรียนสำรวจบทอ่าน เพื่อนำมาตั้งเป้าหมายในการอ่านและสำรวจความรู้เดิมของตนเองเพื่อเชื่อมโยงมาทำความเข้าใจบทอ่าน

ขั้นที่ 2 ค้นคว้า (Search and retrieve) ผู้เรียนสืบค้นความรู้เพิ่มเติมจากสื่อหรือแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อนำมาทำความเข้าใจบทอ่าน

ขั้นที่ 3 ทำความเข้าใจและวิเคราะห์เนื้อหา (Comprehend and integrate) ผู้เรียนเรียนรู้กลวิธีการอ่าน เพื่อนำมาวิเคราะห์ ตีความ ประเมินค่า เนื้อหาสาระของบทอ่าน

ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Communicating and others) ผู้เรียนนำผลการอ่าน มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมชั้นและครูเพื่อร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญของบทอ่าน

และ โอนมา โรจนางษ์ (2554: 35) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ไว้ดังนี้ การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) จะแบ่งเป็น 4 ระยะ ได้แก่ 1) สังเกตและสำรวจความตั้งใจของตน 2) สืบค้นและเรียกคืน 3) ทำความเข้าใจและบูรณาการ 4) สื่อสารกับผู้อื่น

ระยะที่ 1 สังเกตและสำรวจความตั้งใจของตน (Observe and personalize) เป็นขั้นตอนที่สร้างแรงจูงใจในการอ่าน โดยการจัดสถานการณ์ที่เป็นจริงมาเชื่อมโยงกับเนื้อหา โดยเฉพาะกิจกรรมที่ต้องลงมือปฏิบัติ หรือใช้ประสบการณ์ในชีวิตจริง ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จะกระตุ้นความสนใจใคร่รู้ มีการทบทวนความรู้และประสบการณ์เดิมก่อนการอ่าน

ระยะที่ 2 สืบค้นและเรียกคืน (Search and retrieve) ในระยะนี้เป็นผลจากการกระตุ้นความสนใจในระยะที่ 1 ดังนั้น จำเป็นจะต้องชี้แนะวิธีสืบค้นและเรียกคืนเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สนใจจากแหล่งความรู้อื่น ๆ กลวิธีการอ่านเนื้อหาประเภทข้อมูลข้อเท็จจริง (expository text) กลวิธีการอ่านแบบกวาดสายตา (scan) และกลวิธีการอ่านจับใจความ (Skim) ให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ

ระยะที่ 3 ทำความเข้าใจและบูรณาการ (Comprehend and integrate) เป็นขั้นของการอ่านเนื้อหาบทอ่าน การจัดกิจกรรมในระยะนี้จะใช้ผู้สอนหรือเพื่อนเป็นต้นแบบการอ่าน (modelling) และการจัดรูปแบบการอ่านแบบสนทนากลุ่ม (Group discussion) จะช่วยสร้างความเข้าใจในเนื้อหาได้ดีขึ้น ผู้สอนต้องแนะนำกลวิธีการอ่าน เพื่อให้ผู้เรียนค้นหาประเด็นสำคัญจากการอ่าน จำแนกรายละเอียดที่ควรใส่ใจ การสรุปความ และการประเมินโดยการอภิปรายกลุ่มย่อย (small group discussion) จะช่วยให้ผู้เรียนบูรณาการความรู้ที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลได้มากกว่า การอ่านคนเดียว

ระยะที่ 4 สื่อสารกับผู้อื่น (Communicating and others) เมื่อผู้เรียนมีมโนทัศน์ในเนื้อหาที่อ่านแล้ว ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนสื่อสารมโนทัศน์หรือความเข้าใจนั้นผ่านกิจกรรม เช่น การอภิปราย การโต้เถียง หรือการเขียนข้อความ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารที่ดี การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนแสดงผลงาน (project work) จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนอธิบายสิ่งที่รู้จากการอ่านได้

จากการศึกษาข้อมูลขั้นตอนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ผู้วิจัยสามารถสรุป และสังเคราะห์ขั้นตอนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ได้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สังเกตและสำรวจความตั้งใจ - ผู้เรียนสังเกตเนื้อหาบทอ่านและสำรวจ ความรู้ ประสบการณ์เดิมที่มีเพื่อเชื่อมโยงกับบทอ่าน

ขั้นตอนที่ 2 การสืบค้น - เป็นการสืบค้นข้อมูลความรู้เพิ่มเติมหรือกลวิธีที่ใช้ในการอ่าน เพื่อนำมาประกอบการทำความเข้าใจในเนื้อหาบทอ่านให้อ่านได้ดียิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ทำความเข้าใจเนื้อหาและสังเคราะห์ความรู้ - อ่านทำความเข้าใจ กลวิธี ซึ่งผู้วิจัยจะใช้กลวิธีการอ่านแบบ SQP2RS ที่ใช้ในการอ่านและทำความเข้าใจเนื้อหาบทอ่าน ร่วมกันวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจารณ์ ประเมินค่า เนื้อหาของบทอ่าน

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - นักเรียนนำผลที่ได้จากการอ่านมา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนและครูผู้สอน เพื่อร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญของเนื้อหาบทอ่าน ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การอภิปราย การโต้เถียง ฯลฯ

กล่าวโดยสรุป การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ เป็นการสอนแบบกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดมโนทัศน์ จากการอ่าน โดยส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนทั้งความรู้ ความคิด และสร้างแรงจูงใจในการอ่านร่วม ไปด้วยกัน ซึ่งเป็นลักษณะเด่นที่จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ได้มากยิ่งขึ้น

5. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS)

5.1 ความเป็นมาของกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS)

กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) ได้รับการพัฒนาจาก Jana Echevarria & MarryEllen ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อส่งเสริมทักษะ การอ่านให้มีความเชี่ยวชาญและมีการคิดที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้อ่านสามารถสร้างคำถามและค้นหา คำตอบ ตลอดจนตรวจสอบและสรุปความใจในเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง โดยอาศัยความรู้ความเข้าใจจาก บทอ่านที่อ่านแล้วนำมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตนเองเพื่อพยากรณ์คำตอบและตอบคำถาม นอกจากนี้ ยังส่งเสริมความสัมพันธ์ในชั้นเรียนโดยให้นักเรียนแสดงความรู้สึกรู้สึกความคิดเห็นต่อประเด็น ต่าง ๆ ในวรรณกรรมได้อย่างอิสระในทุกขั้นตอน (สกุรัตน์ เจริญอินทร์พรหม, 2561: 36)

5.2 การจัดกิจกรรมการอ่านด้วยกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS)

อีเชวาร์เรีย วอจต์ และ ชอร์ต (Echevarria, Vogt, and Short, 2008: 71-73; 2010: 100, อ้างอิงจาก ชนัญพร ณรงค์ทิพย์, 2556: 12) กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการอ่านด้วยกลวิธีเอสคิวพี ทูอาร์เอส (SQP2RS) ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 : สํารวจบทอ่าน (survey)

- 1.1 ผู้สอนมอบหมายเนื้อหาบทอ่านให้ผู้เรียนทุกคน
- 1.2 ผู้เรียนอ่านสํารวจเนื้อเรื่อง แบบผ่าน ๆ โดยให้สังเกตชื่อเรื่อง คำสำคัญ คำที่มีการเน้นคำ หรือรูปภาพประกอบภายใน 1-3 นาที
- 1.3 ผู้เรียนเชื่อมโยงสิ่งที่นักเรียนสํารวจพบในบทอ่านกับความรู้และประสบการณ์ของตนเอง เพื่อกําหนดเป้าหมายในการศึกษาเนื้อเรื่องเพิ่มเติม

ขั้นที่ 2 : สร้างคำถาม (question)

- 2.1 ผู้เรียนเรียนจับคู่หรือแบ่งกลุ่มแล้วร่วมกันตั้งคำถามประมาณ 2-3 คำถาม ที่ผู้เรียนเรียนคาดว่าจะหาคําตอบได้จากเนื้อหาบทอ่านที่ได้อ่านสํารวจ
- 2.2 ผู้เรียนแต่ละคู่หรือกลุ่มนำเสนอคำถามบนกระดาน
- 2.3 ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันทำสัญลักษณ์หลังคำถามที่ซ้ำกัน
- 2.4 ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันพัฒนาคำถามใหม่แทนคำถามเดิมที่ซ้ำกัน
- 2.5 ผู้เรียนแต่ละคู่หรือกลุ่มบันทึกคำถามลงสมุด

ขั้นที่ 3 : คาดคะเนคําตอบ (predict)

- 3.1 ผู้เรียนแต่ละคู่หรือกลุ่มร่วมกันพยากรณ์คําตอบของคำถามทุกข้อที่สร้างไว้ในขั้นที่ 2 โดยร่วมกันแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนทรรศนะหรือประสบการณ์เพื่อสนับสนุนคําตอบ
- 3.2 ผู้เรียนแต่ละคู่หรือกลุ่มบันทึกคําตอบที่ได้จากการพยากรณ์ทั้งหมดลงในใบงาน

ขั้นที่ 4 : อ่านเนื้อหาบทอ่าน (read)

- 4.1 ผู้เรียนอ่านเนื้อหาบทอ่านอย่างละเอียด ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น อ่านรายบุคคล จับคู่อ่าน หรือแบ่งกลุ่มอ่านตามความสมัครใจ โดยผู้สอนกำหนดเวลาอ่านให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง
- 4.2 และผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนขีดเส้นใต้ข้อความในเรื่องที่อ่านหรือจดบันทึกข้อความที่ผู้เรียนคิดว่าเป็นคําตอบ หรือสามารถสนับสนุนคำถามทุกข้อที่ตั้งไว้ในขั้นที่ 2

ขั้นที่ 5 : ตอบสนอง (respond)

- 5.1 ผู้เรียนนำเสนอคําตอบของคำถามทุกข้อ
- 5.2 ผู้เรียนร่วมกันเปรียบเทียบคําตอบในขั้นนี้กับคําตอบที่คาดคะเนไว้ในขั้นที่ 3
- 5.3 ผู้เรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อภิปราย เพื่อสรุปคําตอบที่ถูกต้อง สมบูรณ์ที่สุดของคำถามทุกข้อในขั้นที่ 2

ขั้นที่ 6 : สรุป (summarize)

- 6.1 ผู้เรียนสรุปความรู้ความเข้าใจเรื่องทีอ่านด้วยวิธีการต่าง ๆ
- 6.2 ผู้เรียนนำเสนอผลงานการสรุปความรู้ แล้วผู้สอนกับผู้เรียนร่วมกันพิจารณาความถูกต้อง

จากแนวคิดของ Echevarria, Vogt, and Short ดังกล่าว สามารถสรุปขั้นตอนของกลวิธี SQP2RS ได้ดังนี้ ขั้นที่ 1 สํารวจบทอ่าน (survey) คือ การให้ผู้เรียนอ่านสํารวจเนื้อหาบทอ่านอย่างคร่าว ๆ ในระยะเวลา 1-3 นาที ขั้นที่ 2 การสร้างคำถาม (question) ให้ผู้เรียนช่วยกันตั้งคำถามที่ต้องการรู้จากบทอ่านให้ครอบคลุมเนื้อหา ขั้นที่ 3 พยากรณ์คำตอบ (predict) ให้ผู้เรียนช่วยกันพยากรณ์หรือคาดคะเนคำตอบจากคำถามที่ตนเองได้สร้างไว้ ขั้นที่ 4 อ่านเนื้อหา (read) ให้ผู้เรียนอ่านและทำความเข้าใจเนื้อเรื่องอย่างละเอียด ขั้นที่ 5 การตอบสนอง (respond) ให้ผู้เรียนตอบคำถามที่ตั้งไว้ในขั้นที่ 2 ทุกข้อโดยเปรียบเทียบคำตอบจากการคาดคะเนในขั้นที่ 3 เพื่อสรุปคำตอบที่ครอบคลุมเนื้อเรื่อง และขั้นสุดท้าย คือ ขั้นสรุป (summarize) ให้ผู้เรียนสรุปความเข้าใจจากเนื้อเรื่องทีอ่านด้วยวิธีการต่าง ๆ แล้วผู้สอนกับผู้เรียนร่วมกันพิจารณาความถูกต้อง

จากการศึกษา แนวคิดการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ทำให้เห็นว่า การสอนอ่านดังกล่าวมีลักษณะเด่นที่น่าสนใจ คือ การกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดในการอ่านเพื่อความเข้าใจผ่านการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนใน 2 ด้าน ได้แก่ 1) ส่งเสริมกลวิธีด้านความรู้ความคิด (Cognitive Strategies) ในระหว่างกิจกรรมการอ่าน 2) เสริมสร้างแรงจูงใจในการอ่านของผู้เรียน โดยมีขั้นตอนของการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) สังเกตและสํารวจตัวเอง (Observe and personalize) 2) ค้นคว้า (Search and retrieve) 3) ทำความเข้าใจและวิเคราะห์เนื้อหา (Comprehend and integrate) 4) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Communicating and others) ประโยชน์ของการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) สรุปได้ว่า การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์จะช่วยเติมเต็มการอ่านในระยะยาว ทำให้ผู้เรียนมีศักยภาพในการอ่านมากยิ่งขึ้น และพัฒนาการที่เกิดจากแรงจูงใจระยะยาวจะเชื่อมโยงกับทักษะการคิดที่สูงขึ้น และจะช่วยให้ผู้เรียนคิดอย่างมีหลักการและน่าเชื่อถือ

แต่การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ยังมีจุดอ่อนที่อาจทำให้การอ่านของผู้เรียนไม่เกิดประสิทธิผลเต็มที่ กล่าวคือ ในขั้นตอนที่ 3 ระบุว่า ทำความเข้าใจและวิเคราะห์เนื้อหา (Comprehend and integrate) ซึ่งไม่ได้อธิบายหรือให้ลำดับกระบวนการอ่านอย่างเป็นขั้นเป็นตอนให้ผู้เรียนหรือผู้อ่านได้ทราบและดำเนินตาม ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาและค้นหาวิธีการอ่านที่ระบุกระบวนการอ่านอย่างเป็นลำดับขั้นตอนเพิ่มเติม เพื่อมาเสริมจุดอ่อนดังกล่าวให้เกิดเป็นการสอนอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งการสอนอ่านที่เป็นลำดับขั้นตอนนั้น คือ กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)

กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) เป็นกลวิธีที่กำหนดขั้นตอนการอ่านอย่างละเอียด ดำเนินตามลำดับอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีแนวทางในการอ่านและสามารถอ่านเนื้อหา ได้รวดเร็วและเกิดประสิทธิผลจากการอ่าน มีขั้นตอนการอ่าน 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 สสำรวจบทอ่าน (survey) คือ การให้ผู้เรียนอ่านสำรวจเนื้อหาบทอ่านอย่างคร่าว ๆ ในระยะเวลา 1-3 นาที ขั้นที่ 2 การสร้างคำถาม (question) ให้ผู้เรียนช่วยกันตั้งคำถามที่ต้องการรู้จากบทอ่านที่อ่านให้ครอบคลุม เนื้อหา ขั้นที่ 3 การพยากรณ์คำตอบ (predict) ให้ผู้เรียนช่วยกันคาดคะเนคำตอบจากคำถามที่ตนเอง ได้ตั้งไว้ ขั้นที่ 4 อ่านเนื้อหา (read) ให้ผู้เรียนอ่านและทำความเข้าใจเนื้อหาบทอ่านอย่างละเอียด ขั้นที่ 5 การตอบสนอง (respond) ให้ผู้เรียนตอบคำถามที่ตั้งไว้ในขั้นที่ 2 ทุกข้อโดยเปรียบเทียบ คำตอบจากการพยากรณ์ในขั้นที่ 3 เพื่อสรุปคำตอบที่ครอบคลุมเนื้อเรื่อง และขั้นสุดท้าย คือ ขั้นสรุป (summarize) ให้ผู้เรียนสรุปความเข้าใจจากเนื้อเรื่องที่อ่านด้วยวิธีการต่าง ๆ แล้วผู้สอนกับผู้เรียน ร่วมกันพิจารณาความถูกต้อง ขั้นตอนการอ่านของกลวิธี SQP2RS นี้จะสามารถช่วยส่งเสริมผู้เรียน ให้มีแนวทางการอ่านในขั้นตอนที่ 3 ของการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) จะช่วยให้ผู้เรียนหรือ ผู้อ่านทำความเข้าใจและวิเคราะห์เนื้อหาของวิธีการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์มีแนวทางการอ่าน ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ทำให้ผู้วิจัยตัดสินใจนำ วิธีการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และกลวิธีเอสคิว พีทิวอาร์เอส (SQP2RS) มาใช้ในการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกัน เพื่อให้การสอนอ่านเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือก ขั้นที่ 2 - 5 ของกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) มาใช้ เนื่องจาก ขั้นที่ 1 และ ขั้นที่ 6 ตรงกับการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) อยู่แล้ว

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องทั้ง การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และ กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) สามารถสังเคราะห์ในรูปแบบการสอนอ่านแบบ IK2C เพื่อใช้ในการ สอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. กระตุ้นความสนใจ (Interest) เป็นขั้นเตรียมความพร้อมของผู้เรียน สร้างแรงจูงใจ สร้างความตระหนัก เพื่อนำเข้าสู่เนื้อหาในบทเรียน ผู้สอนจึงเลือกใช้จุดร่วมของวิธีสอนการสอนอ่าน แบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) โดยเริ่มต้นจากการสร้างแรงจูงใจ ในการอ่าน โดยการเปิดคลิปวิดีโอ การตั้งคำถาม การทายปริศนา เพื่อสร้างแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้แก่ ผู้เรียน และให้นักเรียนลองเลือกและสำรวจบทอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อค้นหาคำที่สนใจและชื่นชอบ รวมถึงสำรวจความรู้ของตนเองที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาว่ามีมากน้อยเพียงใด

2. แสวงหาความรู้ (Knowledge Acquisition) เป็นขั้นการถ่ายทอดหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติ ในขั้นนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้ขั้นตอนที่ 2 ของวิธีสอนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) คือ ค้นคว้า (Search and retrieve) ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาทำความเข้าใจบทอ่าน เนื่องจากสอดคล้องกับขั้นการสอนมากที่สุด เพราะเป็นขั้นที่ต้องการให้

ผู้เรียนได้ค้นคว้า ความรู้ วิธีการ หรือกระบวนการอ่านจากแหล่งการเรียนรู้หรือได้รับการแนะนำวิธีการอ่านที่เหมาะสมกับเนื้อหาจากครูผู้สอน

3. อ่านพินิจพิเคราะห์ (Critical Reading) เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยนำความรู้ความเข้าใจจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หรือหลักการ มาใช้เป็นแนวทางในการฝึกปฏิบัติ ซึ่งในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้ขั้นที่ 2-5 ของกลวิธีกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) ได้แก่ การตั้งคำถาม (question) คาดคะเนคำตอบ (predict) อ่านเนื้อเรื่อง (read) และการตอบสนอง (respond) ตามลำดับ เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่ เป็นรูปธรรม มีลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติละเอียดชัดเจน เป็นกระบวนการมากกว่า ขั้นที่ 3 ของวิธีสอนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI)

4. การประมวลความรู้ (Comprehensiveness) เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ต้องการวัดและประเมินผลเป็นการตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียน ครูผู้สอน และกระบวนการสอน เพื่อนำผลที่ได้จากการวัดผลมาวิเคราะห์ว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ตลอดจนนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขพัฒนา ซึ่งในขั้นนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้จุดรวมของวิธีสอนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) ใช้ชื่อเรียกว่า การสรุป ซึ่งผู้วิจัยตีความว่าการสรุปดังกล่าว อาจเป็นการสรุปหรือประมวลความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนทักษะต่าง ๆ ที่เกิดจากการอ่าน ซึ่งอาจอยู่ใน รูปแบบการตอบคำถาม การสร้างผลงานใหม่ การอภิปรายแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นร่วมในชั้นเรียนหรือการทำแบบทดสอบ ซึ่งรูปแบบการสรุปดังกล่าว สามารถใช้วัดและประเมินผลได้เช่นกัน

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณทั้งในและต่างประเทศ

งานวิจัยในประเทศ

สกุลากร สังข์ทอง (2562) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยพัฒนารูปแบบการสอนแบบ MECCA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งสรุปผลการวิจัยดังนี้ 1. องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ 1) หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 3) กระบวนการสอนอ่าน ประกอบด้วยขั้นตอนในการสอนอ่าน 5 ขั้น ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 เร้าความสนใจ (Motivation) ขั้นตอนที่ 2 สำรวจและศึกษาบทอ่าน (Exploration) ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์บทอ่าน (Critical thinking) ขั้นตอนที่ 4 ผลิตองค์ความรู้ด้วยตัวเอง (Construction of knowledge) ขั้นตอนที่ 5 ประยุกต์ใช้ (Application) 4) การวัดและประเมินผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้และ 5) ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 2. ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA ผลจากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้พบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านอย่างมี

วิจารณ์งานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์งานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ได้นำรูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าวไปขยายผล ซึ่งพบว่า ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์งานของนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มขยายผลมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มขยายผลที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์งานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

วรัญญา โพธิ์คีรี (2562) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณ์งานจากสื่อออนไลน์ โดยการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R ผลการวิจัยที่น่าสนใจคือ นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณ์งานจากสื่อออนไลน์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และที่สำคัญ คือ ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณ์งานจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ความคิดเห็นต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R ของครูผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุด

ภัทรานี เวียงนาค (2562) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณ์งานโดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์งาน หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

สรุป การพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณ์งาน จะใช้รูปแบบการเรียนรู้วิธีสอน หรือกลวิธีการสอนอ่านที่แตกต่างกันไป แต่จะเน้นไปที่กระบวนการอ่านอย่างเป็นลำดับขั้นตอนเพื่อให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจกับเนื้อหาบทอ่าน และหาคำตอบหรือความรู้จากบทอ่านได้ตลอดจนการสรุปหรืออภิปรายความรู้นั้น ๆ รวมถึงการบอกแนวทางการประยุกต์ความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

งานวิจัยต่างประเทศ

ฮัดดิง และคณะ (Hudgins and others, 1997, อ้างอิงจาก ปกรณ โฟอังกูร, 2547: 32) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการคิดอย่างมีวิจารณญาณของเด็ก โดยใช้รูปแบบการทดลองแบบ Pre-Post Group Design กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 4-5 ที่ได้คะแนนค่อนข้างสูงจากการทำแบบทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การทดลองแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง การรวบรวมข้อมูลใช้วิธีสัมภาษณ์ก่อนดำเนินการทดลอง และภายหลังเสร็จสิ้นการทดลอง โดยสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองสามารถประยุกต์ใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณใช้ข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันและตอบคำถามได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม

เลสทารี (Lestari, 2015: 519-528) ได้ศึกษาเรื่อง การสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณในการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (EFL) ผลการศึกษาพบว่า การสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ช่วยเพิ่มทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนได้ในระดับหนึ่ง โดยกระบวนการสอนช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการถกเถียงอภิปราย แสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นตลอดจนเสริมสร้างวิจารณญาณในการอ่านข้อความ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้เสนอแนะว่า การสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะต้องมีการปรับสื่อการสอนให้เหมาะสมและระวังในเรื่องการวางแผนการบริหารจัดการชั้นเรียนให้ดีพอและการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ และทักษะภาษาอื่น ๆ ได้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณทั้งในและต่างประเทศพบว่า ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้หรือกิจกรรมที่แปลกใหม่ในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ทำให้การทดลองหรือการดำเนินการวิจัยดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ คือ การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้นจากคะแนนก่อนการทดลอง สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้โดยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) เพราะเป็นวิธีการสอนที่น่าสนใจแปลกใหม่ เพื่อการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ทั้งในและต่างประเทศ

งานวิจัยในประเทศ

จรินทร์ทิพย์ วรภิกษสวัสดิ์ (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลของการสอนการอ่านภาษาอังกฤษแบบเน้นมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการรับรู้ความสามารถของตนเองด้าน การอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า (1) คะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านแตกต่างกันสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) คะแนนเฉลี่ยจากแบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการอ่านหลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านแตกต่างกันสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านแตกต่างกันพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการอ่านหลังจากเรียนการอ่านภาษาอังกฤษแบบเน้นมโนทัศน์

อโนมา โรจนพงษ์ (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนนายร้อยตำรวจโดยเรียนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ในบทความวิจัย : การทดลองภาคสนาม ผลการวิจัยพบว่า กรอบการเรียนการสอนอ่านบทความวิจัยที่พัฒนาขึ้นและคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การอ่าน แรงจูงใจในการอ่าน และกลวิธีในการอ่าน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การอ่าน แรงจูงใจในการอ่าน และกลวิธีในการอ่าน ระหว่างกลุ่ม CORI มีคะแนนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยทั้งกลุ่ม SI และ TI ในขณะที่คะแนนเฉลี่ย SI สูงกว่า TI

งานวิจัยต่างประเทศ

กัทรี, เบนเน็ตต์, และ แม็กกอกจี้ (Guthrie, Bennett, and McGough, 1994) ได้้นำการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ไปสอนอ่านนักเรียนเกรด 5 ซึ่งเป็นกลุ่มผู้เรียนที่มีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม ของโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ในเมือง Maryland ในระยะเวลา 4 เดือน ทำให้มีผลสัมฤทธิ์การอ่านดีกว่ากลุ่มผู้เรียนทั่วไป และมีแรงจูงใจในการอ่านที่มาจากตัวเองสูง ซึ่งผู้เรียนที่ผ่านการเรียนการสอนแบบการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) จะได้รับประโยชน์และมีพัฒนาการดี ในเรื่องกลวิธีในการเรียนรู้ ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าและทำความเข้าใจ

วิกฟิลด์ และคณะ (Wigfield and others, 1996) ได้ศึกษาวิจัย การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) สามารถเพิ่มแรงจูงใจให้ผู้เรียน ซึ่งเขานำเสนอผลการสอนอ่านในสองรูปแบบ คือ การเรียนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และ กลวิธี (SI) ผลการวิจัยพบว่า การตอบสนองต่อแรงจูงใจของผู้เรียนมีผลต่อการอ่านและแสวงหาผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์ต่อการอ่านด้วยตัวเองจะเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มผู้เรียนที่ได้รับการเรียนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) พบว่าการนำการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนการอ่าน จะช่วยพัฒนาทักษะ ความสามารถในการอ่าน ตลอดจนแรงจูงใจในการอ่านเพิ่มมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์กับตัวผู้อ่าน ซึ่งผู้วิจัยจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควบคู่กับ กลวิธี SQP2RS เพื่อเพิ่มความน่าสนใจและแปลกใหม่ในการสอนอ่าน

6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) ทั้งในและต่างประเทศ

งานวิจัยในประเทศ

ชญัญพร ณรงค์ทิพย์ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การใช้กลวิธี SQP2RS โดยจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการตอบสนองต่อวรรณกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มทดลองมีพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มทดลองมีพัฒนาการด้านความสามารถในการตอบสนองต่อวรรณกรรมสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สกุรัตน์ เจริญอินทร์พรหม (2561) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การใช้กลวิธี SQP2RS ร่วมกับการใช้แผนผังความคิดเพื่อนำมาพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กลวิธี SQP2RS ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กลวิธี SQP2RS ร่วมกับการใช้แผนผังความคิดหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี SQP2RS ร่วมกับการใช้แผนผังความคิดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

แซด โมฮัมเหม็ด มาห์มูด (Ziad Mohammed Mahmoud Qabaja, 2016) ได้ศึกษาผลของ การใช้กลวิธี SQP2RS ร่วมกับระบบปฏิบัติการ WTL ในการเข้าใจการอ่านภาษาอังกฤษในรายวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนเกรด 10 ที่ประเทศปาเลสไตน์ ปีการศึกษา 2015-2016 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนจำนวน 139 คน ชาย 61 คน หญิง 78 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กลวิธี SQP2RS ร่วมกับระบบปฏิบัติการ WTL และกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าปกติ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การสอนอ่านแบบการใช้ กลวิธี SQP2RS พบว่า เมื่อใช้กลวิธี SQP2RS ในการสอนอ่าน มีผลต่อการพัฒนาทักษะการอ่านประเภทต่าง ๆ ซึ่ง บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ คือ มีผลต่อการพัฒนาทักษะการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งในครั้งนี้นำไปใช้ร่วมกับ การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านอย่างวิจารณ์ญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณเป็นทักษะการอ่านขั้นสูงและมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต โดยเฉพาะในสังคมปัจจุบันที่จะต้องเผชิญกับข้อมูลข่าวสารจากสื่อแหล่งต่าง ๆ ที่เข้าถึงได้ง่ายและรวดเร็ว หากใช้วิจาร์ณญาณในการอ่านน้อยก็อาจส่งผลเสียหรือปัญหาที่กระทบกับการดำเนินชีวิตได้ ฉะนั้น การมุ่งพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณจึงจำเป็นต้องพัฒนาให้ผู้เรียน แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในเนื้อสาร ตลอดจนประเมินค่าจากเนื้อสารที่อ่านได้ ทั้งนี้ รูปแบบหรือวิธีการสอนอ่านมีส่วนสำคัญที่ทำให้การพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณของผู้เรียนสัมฤทธิ์ผลได้ดีมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ที่สร้างแรงจูงใจและพัฒนาศักยภาพด้านการอ่านไปด้วยกัน และ กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) ที่สามารถใช้พัฒนาทักษะการอ่านได้ดีเช่นกัน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS)

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS)” มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยรูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Designs) แบบกลุ่มตัวอย่างเดียว มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (The One Group Pretest-Posttest Design) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 144) ซึ่งมีรูปแบบดังภาพที่ 2

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
T_1	X	T_2

ภาพที่ 2 แบบแผนการวิจัยแบบ The One Group Pretest-Posttest Design

กำหนดให้

T_1 หมายถึง ทดสอบก่อนจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

X หมายถึง ทดลองจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS)

T_2 หมายถึง ทดสอบหลังจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 24 ห้องเรียน มีนักเรียน 995 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ห้องเรียน E-AI,AS จำนวน 35 คน ซึ่งได้ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มด้วยวิธีการจับสลาก

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่
  - 1.1 การจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS)
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
  - 2.1 ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์
  - 2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับ กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ที่จัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) จำนวน 5 แผน
2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ
3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อที่จัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ที่จัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน และหลักสูตรสถานศึกษา สาขาภาษาไทย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

1.2 ศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

1.3 ศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)

1.4 ศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ และคัดเลือกสื่อนำมาเป็นบทอ่านในแผนการจัดการเรียนรู้

1.5 กำหนดเนื้อหา เวลาเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล

1.6 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ที่จัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 แผน แผนละ 2 คาบ รวม 10 คาบ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ที่จัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

แผนจัดการเรียนรู้	เนื้อหา	จำนวนชั่วโมง
1	การอ่านบทความอย่างมีวิจารณญาณ	2
2	การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ	2
3	การอ่านเรื่องสั้นอย่างมีวิจารณญาณ	2
4	การอ่านกวีนิพนธ์อย่างมีวิจารณญาณ	2
5	การอ่านกวีนิพนธ์อย่างมีวิจารณญาณ	2
	รวม	10

แผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนจะประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ภาระงาน/ชิ้นงานการวัด และประเมินผล กิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ ทั้งนี้ ในแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 4-5 เป็นการอ่านกวีนิพนธ์อย่างมีวิจารณ์ญาณ เนื่องจากผู้วิจัยต้องการเน้นเรื่องการอ่านกวีนิพนธ์ เพราะผู้เรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการตีความ การทำความเข้าใจ และการวิเคราะห์ กวีนิพนธ์ อีกทั้งผู้เรียนสามารถนำความรู้ด้านการอ่านกวีนิพนธ์ไปใช้ประโยชน์ในการเรียนวรรณคดีวรรณกรรม ได้ในคาบเรียนหรือใช้ความรู้ในการเลือกรับสารที่เป็นกวีนิพนธ์ที่กำลังแพร่หลายไม่ให้ออกซุกซุก ความคิดได้ง่าย

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการสอน และด้านการวัดผลและ ประเมินผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำผล การประเมินมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 161) ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล

-1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ไม่มีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล

จากนั้นนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาคำนวณค่า IOC จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องของจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ เมื่อนำผลการพิจารณาค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก จ)

1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่จัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.10 นำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่จัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ แบบตอบถูกได้ 1 คะแนน แบบตอบผิดได้ 0 คะแนน ใช้ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

2.1. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สาระการอ่าน และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

2.2 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2.3 สร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ดังนี้

ตารางที่ 6 วิเคราะห์แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณตามแนวคิดด้านพุทธิพิสัยของ Bloom

เนื้อหา	วิเคราะห์	ประเมินค่า	สร้างสรรค์	รวม
1. การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ	3	3	2	8
2. การอ่านบทความอย่างมีวิจารณญาณ	3	3	2	8
3. การอ่านเรื่องสั้นอย่างมีวิจารณญาณ	3	3	2	8
4. การอ่านกวีนิพนธ์อย่างมีวิจารณญาณ	3	3	2	8
5. การอ่านกวีนิพนธ์อย่างมีวิจารณญาณ	3	3	2	8
รวม				40

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ตามแนวคิดด้านพุทธิพิสัยของ Bloom โดยจะไม่สร้างคำถามที่วัดการจำ เนื่องจากผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจำเป็นกระบวนการพื้นฐานที่ประกอบอยู่ในระดับความเข้าใจ การนำไปประยุกต์ใช้ การคิดวิเคราะห์ การประเมินค่า และการสร้างสรรค์อยู่แล้ว

2.4 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แบบปรนัย ชนิดตัวเลือก 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ ให้ตรงกับตารางวิเคราะห์ข้อสอบ

2.5 เสนอแบบทดสอบที่สร้างขึ้นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านภาษาและเนื้อหา

2.6 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการสอน และด้านการวัดผลประเมินผลเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของตัวเลือกที่ใช้แล้วนำผลการประเมินมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้เลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ เมื่อนำผลการพิจารณาค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00

2.7 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและเคยเรียนเรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์มาแล้ว เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ

2.8 นำผลการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์มาตรวจ แล้วนำแบบทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และอำนาจจำแนก (r) ดังนี้

2.8.1 การหาค่าความยากง่าย (p) คือสัดส่วนระหว่างจำนวนผู้ตอบแบบทดสอบถูกในแต่ละข้อต่อจำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด โดยค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 – 0.80

2.8.2 การหาค่าอำนาจจำแนก (r) คือตรวจสอบว่าแบบทดสอบสามารถจำแนกนักเรียนเก่งและนักเรียนอ่อนได้ดีเพียงใด โดยใช้เกณฑ์ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

2.9 เลือกแบบทดสอบที่ผ่านการหาคุณภาพ ได้ข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.30-0.67 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.27-0.53 จำนวน 40 ข้อ มาเป็นแบบทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกัน แต่สลับข้อและตัวเลือก

2.10 นำแบบทดสอบจำนวน 40 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) คือ การตรวจสอบความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder – Richardson (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 182) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

2.11 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ที่จัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ ซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

3.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) เป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ประกอบด้วยความคิดเห็นของนักเรียน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ และ 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งคำถามที่ใช้มีการกำหนดค่าความคิดเห็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 82-84) ดังนี้

เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน
เห็นด้วยมาก	4	คะแนน
เห็นด้วยมากที่สุด	5	คะแนน

สำหรับการให้ความหมายของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่วัดได้ มีเกณฑ์ที่ใช้ในการให้ความหมายโดยพิจารณาค่าระดับความคิดเห็น (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121) ดังนี้ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 เห็นด้วยน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 เห็นด้วยน้อยค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 เห็นด้วยปานกลางค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50 เห็นด้วยมากค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 เห็นด้วยมากที่สุด

3.3 เสนอแบบสอบถามความคิดเห็นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของภาษา

3.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการสอน และด้านวัดผลประเมินผล ตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

3.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) มาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.6 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. ขั้นก่อนการทดลอง เป็นขั้นที่ผู้วิจัยได้เตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ (Pretest) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ โดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ โดยใช้เวลา 40 นาที

2. ขั้นทดลอง ดำเนินการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้จัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างไว้ จำนวน 5 แผน แผนละ 2 คาบ รวม 10 คาบ ไม่นับเวลาดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้

3. ขั้นหลังการทดลอง ภายหลังจากเสร็จการดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หลังการจัดการเรียนรู้ (Posttest) ทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ใช้เวลา 40 นาที ซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกับก่อนการจัดการเรียนรู้แต่สลับข้อและตัวเลือก แล้วให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้จัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) ตรวจสอบผลการทดสอบ และตรวจผลแบบสอบถามความคิดเห็น แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบสมมติฐาน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีวิจัย ดังต่อไปนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์โดยโดยใช้การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และแบบสอบถามความคิดเห็นการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์โดยโดยใช้การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)

1.2 หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ

1.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

2. ผู้วิจัยได้ตรวจสอบสมมติฐาน ดังนี้

เปรียบเทียบคะแนนวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS)) ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้มาเปรียบเทียบกัน โดยการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t – test dependent)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับ กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS)

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS)

โดยมีรายละเอียดในแต่ละตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)

การทดลอง	N	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ร้อยละ	t	p
ก่อนเรียน	35	40	17.83	3.76	44.58	13.45	.00
หลังเรียน	35	40	26.66	4.86	66.65		

จากตารางที่ 7 พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) ($\bar{X} = 26.66$, S.D. = 4.86) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 17.83$, S.D. = 3.76) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

ทั้งนี้ จากผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สูงขึ้นหลังจัดการเรียนรู้ เนื่องจากผู้เรียนผ่านการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) อย่างมีลำดับขั้นตอน โดยเริ่มต้นจากการกระตุ้นความสนใจเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในเนื้อหา โดยอาจใช้วิธีการเปิดวิดีโอหรือการตั้งคำถามกระตุ้นนักเรียน ต่อจากนั้นให้นักเรียนสำรวจความรู้และประสบการณ์เดิมเพื่อไปสืบค้นความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์บทอ่านแล้วนำมาร่วมกันอภิปรายจุดบัพทันที และเข้าสู่การอ่านพินิจวิเคราะห์ โดยให้นักเรียนสำรวจบทอ่าน 1 รอบ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตั้งคำถามกลุ่มละ 2 ข้อ ทุกกลุ่มมาเขียนบนกระดานจนครบทุกกลุ่ม จากนั้นให้แต่ละกลุ่มบันทึกกระดาขลงในใบงาน แล้วคาดคะเนคำตอบในคำตอบช่องที่ 1 แล้วให้นักเรียนอ่านบทอ่านอย่างละเอียดอีกรอบ แล้วจึงร่วมกันอภิปรายในกลุ่มแล้วตอบคำถามในช่อง 2 เมื่อทุกกลุ่มตอบคำถามช่องที่ 2 ครบแล้ว ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายคำตอบแต่ละข้อ โดยครูผู้สอนอาจช่วยสรุป

ประเด็นคำตอบที่ได้จากการอภิปรายแล้วให้นักเรียนตอบคำถามในช่องที่ 3 นอกจากนี้ ในขั้นตอนสุดท้ายจะให้นักเรียนตอบคำถามเพื่อวัดการประยุกต์ความรู้ไปใช้ และในทุกคาบเรียนนักเรียนจะได้ทำแบบทดสอบวัดการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากบทอ่านอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากบทอ่านที่ใช้ในการทำกิจกรรมในคาบเรียน เพื่อให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้มากยิ่งขึ้น และเมื่อหลังการจัดการเรียนรู้ นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ทำให้นักเรียนมีผลคะแนนผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)

ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) มีรายละเอียดดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)

รายการประเมิน	χ ²	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านบรรยากาศ				
1. นักเรียนรู้สึกมีความสุขในการทำกิจกรรมทุกขั้นตอน	4.80	0.53	เห็นด้วยมากที่สุด	3
2. การจัดการเรียนรู้ทำทลายความสามารถของนักเรียน	4.89	0.32	เห็นด้วยมากที่สุด	2
3. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น	4.94	0.24	เห็นด้วยมากที่สุด	1
รวม	4.88	0.36	เห็นด้วยมากที่สุด	
ด้านการจัดการเรียนรู้				
4. กิจกรรมมีความน่าสนใจ มีเนื้อหาที่หลากหลาย	4.71	0.62	เห็นด้วยมากที่สุด	5
5. กิจกรรมไม่ยากจนเกินไป นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้	4.69	0.68	เห็นด้วยมากที่สุด	6

ตารางที่ 8 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ ที่
6. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เป็นลำดับต่อเนื่อง ไม่สับสน	5.00	0.00	เห็นด้วยมากที่สุด	1
7. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้ตั้งคำถามและ ค้นหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการรู้ด้วยตนเอง	4.80	0.47	เห็นด้วยมากที่สุด	4
8. นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความ คิดเห็น และนำเสนอความรู้	4.94	0.24	เห็นด้วยมากที่สุด	2
9. นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการอ่าน งานเขียนประเภทต่าง ๆ ได้	4.86	0.36	เห็นด้วยมากที่สุด	3
รวม	4.83	0.40	เห็นด้วยมากที่สุด	
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ				
10. ช่วยให้นักเรียนจดจำเนื้อหาได้ดี	4.71	0.67	เห็นด้วยมากที่สุด	4
11. ช่วยให้นักเรียนมีเป้าหมายในการอ่าน	4.57	0.74	เห็นด้วยมากที่สุด	6
12. ช่วยให้นักเรียนมีหลักการอ่านที่ถูกต้อง	4.77	0.60	เห็นด้วยมากที่สุด	3
13. ช่วยให้นักเรียนพัฒนาการอ่านในระดับสูงได้	4.89	0.32	เห็นด้วยมากที่สุด	2
14. ช่วยให้นักเรียนวิเคราะห์ วิเคราะห์ และตัดสิน คุณค่าสารต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล	4.94	0.24	เห็นด้วยมากที่สุด	1
15. ช่วยให้นักเรียนรักการอ่านมากขึ้น	4.65	0.73	เห็นด้วยมากที่สุด	5
รวม	4.76	0.55	เห็นด้วยมากที่สุด	
ภาพรวม	4.81	0.49	เห็นด้วยมากที่สุด	
รวม	4.88	0.36	เห็นด้วยมากที่สุด	

จากตารางที่ 8 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.81$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุดทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับ ดังนี้ ลำดับที่หนึ่ง คือ ด้านบรรยากาศ ($\bar{x} = 4.88$, S.D. = 0.36) ลำดับรองลงมา คือ การจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.83$, S.D. = 0.40) และด้านประโยชน์ที่ได้รับเห็นด้วยมากเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{x} = 4.76$, S.D. = 0.55) ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ด้านบรรยากาศ นักเรียนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยสองลำดับได้ดังนี้ กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 4.94$, S.D. = 0.24) การจัดการเรียนรู้ทำท่ายความสามารถของนักเรียน ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.32) และ นักเรียนรู้สึกมีความสุขในการทำกิจกรรมทุกขั้นตอน ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.53) ตามลำดับ

ด้านการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกได้ดังนี้ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เป็นลำดับต่อเนื่อง ไม่สับสน ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น และนำเสนอความรู้ ($\bar{X} = 4.94$, S.D. = 0.24) และนักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการอ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ ได้ ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.36) ตามลำดับ

ด้านประโยชน์ที่ได้รับ นักเรียนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับได้ดังนี้ ช่วยให้นักเรียนวิเคราะห์ วิจาร์ณ และตัดสินใจคุณค่าสารต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล ($\bar{X} = 4.94$, S.D. = 0.24) ช่วยให้นักเรียนพัฒนาการอ่านในระดับสูงได้ ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.32) และ ช่วยให้นักเรียนมีหลักการอ่านที่ถูกต้อง ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับ กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนห้อง E-AI จำนวน 35 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ที่จัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) จำนวน 10 แผน 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับ กลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับ กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับ กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ อาจเนื่องมาจากขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างเป็นลำดับขั้นตอน โดยเริ่มตั้งแต่การสำรวจปัญหาการอ่านของนักเรียน ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและหลักสูตรสถานศึกษา ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ นำมาสู่การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ การสร้างเครื่องมือวิจัยตามขั้นตอน คือ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับ กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Interest) เป็นขั้นเตรียมความพร้อมของผู้เรียน โดยการสร้างแรงจูงใจและสร้างความตระหนักก่อนจะเข้าสู่เนื้อหาในบทเรียน อาจเริ่มต้นด้วยการเปิดคลิปวิดีโอ การตั้งคำถาม การทายปริศนา เพื่อสร้างแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้แก่ผู้เรียน เช่น ถ้าเป็นบทอ่านที่เป็นเนื้อหาข่าว ผู้วิจัยจะเปิดคลิปวิดีโอหรือเปิดซีรีส์ที่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาข่าวนั้น ๆ ถ้าเป็นบทความก็อาจเริ่มต้นด้วยการเล่นเกมถอดรหัสทายเนื้อหาการเรียนเพื่อสร้างความตื่นตัวในการเรียน ส่วนเนื้อหาที่เป็นกวีนิพนธ์เริ่มต้นด้วยการเปิดคลิปวิดีโอที่เป็นการอ่านบทกวีประกอบการบรรเลงดนตรีเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียน จากนั้นให้นักเรียนสำรวจบทอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อค้นหาบทอ่าน รวมถึงสำรวจความรู้เดิมของตนเองว่ามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาว่ามีมากน้อยเพียงใด จากนั้นผู้วิจัยจึงตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหานั้น ๆ เพื่อสำรวจความรู้ของผู้เรียนไปพร้อม ๆ กัน วิธีการดังกล่าวเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจหรือมีความกระตือรือร้นในการอ่านมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ สุริรัตน์ อักษรกาญจน์ (2553: 73) กล่าวถึงการกระตุ้นความสนใจก่อนเริ่มต้นการสอนอ่านโดยการเริ่มต้น

ให้ผู้เรียนได้สำรวจความสนใจและประสบการณ์เดิมของตน เป็นการสร้างความสนใจและเป็นการฟื้นฟูความรู้หรือภูมิหลังของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในการอ่านและเกิดแรงจูงใจในตนเอง เนื่องจากผู้เรียนได้สังเกตความเข้าใจในการอ่านของตนเองและเชื่อมความสัมพันธ์กับประสบการณ์จริง และสอดคล้องกับ ภัทรานิ เวียงนาค (2562: 64) กล่าวถึง การกระตุ้นความสนใจก่อนเริ่มการสอน อ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการให้นักเรียนดูรูปภาพ อ่านชื่อเรื่อง และบอกความหมายของชื่อเรื่อง หรืออาจตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นความคิดผู้เรียน ซึ่งการกระตุ้นความคิดด้วยวิธีนี้ ทำให้นักเรียน กระตือรือร้น และมีเป้าหมายในการอ่าน มองเห็นความสำคัญของการอ่านว่า หากอ่านบทอ่านแล้ว ควรจะได้รับคำตอบจากการอ่านอย่างไร

ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้ (Knowledge Acquisition) เป็นขั้นการถ่ายทอดหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติ และให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาทำความเข้าใจบทอ่าน การที่ผู้เรียนได้ค้นคว้า ความรู้ วิธีการ หรือกระบวนการอ่านจากแหล่ง การเรียนรู้ต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับแรงจูงใจภายใน ส่งผลให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนและ การอ่านต่อไป วิธีการอ่านที่เหมาะสมกับเนื้อหาจากครูผู้สอน ซึ่งขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมเนื้อหาที่เป็น ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาบทอ่านทั้งในรูปแบบที่เป็นใบความรู้และลิงก์ที่อยู่ข้อมูลที่ผู้เรียน สามารถเชื่อมต่อไปสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตได้ เช่น ถ้าเป็นบทอ่านการอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ ผู้วิจัยได้สร้างใบความรู้เกี่ยวกับการเขียนข่าวเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบและ รายละเอียดของเนื้อหาข่าว นอกจากนี้ผู้วิจัยได้แนะนำแหล่งข้อมูลที่อยู่ในระบบอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็น E-BOOK เรื่อง “รู้เท่าทันข่าว (New Literacy)” ซึ่งได้นำลิงก์ที่อยู่มาให้ให้นักเรียนได้เปิดอ่านเพื่อให้ ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม สอดคล้องกับ สุริรัตน์ อักษรกาญจน์ (2553: 73) กล่าวถึงขั้นตอน ที่กำหนดให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ โดยผู้สอนเป็นผู้แนะนำแหล่งค้นคว้าและขอบเขต ของข้อมูลจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับแรงจูงใจเกิดความพึงพอใจในการเรียนอ่านต่อไป

ขั้นที่ 3 อ่านพินิจพิเคราะห์ (Critical Reading) เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยนำความรู้ความเข้าใจจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หรือหลักการ มาใช้เป็นแนวทางในการฝึก ปฏิบัติ ซึ่งในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้ขั้นที่ 2-5 ของกลวิธีกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) ได้แก่ การตั้งคำถาม (question) คาดคะเนคำตอบ (predict) อ่านเนื้อเรื่อง (read) และการตอบสนอง (respond) ตามลำดับ เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่เป็นรูปธรรม มีลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติละเอียด ชัดเจน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ได้เริ่มต้นจากให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน แล้วให้ตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่มออกมาเขียนคำถามของกลุ่มตนเอง กลุ่มละ 2 คำถาม โดยไม่ซ้ำกัน จากนั้นให้แต่ละกลุ่มนำคำถามบนกระดานบันทึกลงในใบงาน แล้วคาดคะเนคำตอบแต่ละข้อ แล้วบันทึกคำตอบลงในช่องคำตอบช่องที่ 1 ซึ่งคำตอบในครั้งนี้ ผู้เรียนอาจได้คำตอบที่ยังไม่ถูกต้อง สมบูรณ์ เนื่องจากเมื่อผู้คาดคะเนคำตอบเรียบร้อยแล้ว ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจะต้องลงมืออ่านเนื้อหา

บทอ่านอย่างละเอียดอีกรอบเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการอ่านนั้นมาตรวจสอบกับคำตอบที่ได้คาดคะเนไว้แล้วเพิ่มเติมหรือให้รายละเอียดของคำตอบนั้นให้ถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นแล้วบันทึกคำตอบลงในช่องที่ 2 ขั้นตอนนี้จะสอดคล้องกับขั้นที่ 4 ของกลวิธีการอ่านแบบเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) เรียกว่าขั้นอ่าน (read) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะใช้ทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญและประเด็นสำคัญต่าง ๆ ของบทอ่าน (ธนวิทย์ กวินธนเจริญ, 2563: 86) จากนั้นให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปคำตอบแล้วร่วมกันอภิปรายคำตอบแต่ละข้อในชั้นเรียนแล้วบันทึกคำตอบที่ได้จากการอภิปรายในชั้นลงในช่องที่ 3 ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจในบทอ่านมากยิ่งขึ้น ทั้งยังสร้างทักษะความกล้าแสดงออกและการให้เหตุผลแก่ผู้เรียนอีกด้วย ขั้นตอนนี้สอดคล้องกับขั้นที่ 2-5 ของกลวิธีการเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) ได้แก่ การตั้งคำถาม (question) คาดคะเนคำตอบ (predict) อ่านเนื้อเรื่อง (read) และการตอบสนอง (respond) นั้น ทำให้ผู้เรียน พัฒนาความสามารถในการอ่าน มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ สอดคล้องกับขนิษฐพร ณรงค์ทิพย์ (2556: 62) และ สกุลรัตน์ เจริญอินทร์พรหม (2561: 74) กล่าวว่า ขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม ขั้นที่ 3 คาดคะเนคำตอบ สามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่านเบื้องต้นแก่นักเรียนได้ เนื่องจากการให้นักเรียนสำรวจเนื้อเรื่องเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ รวมถึงในขั้นตอนที่ 4 อ่านเนื้อเรื่อง ขั้นที่ 5 ตอบสนอง เป็นการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านให้สูงขึ้นได้ เนื่องจากการจัดกิจกรรมการอ่านที่หลากหลาย เปิดให้เกิดการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการตอบคำถาม

ขั้นที่ 4 การประมวลความรู้ (Comprehensiveness) เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ต้องการวัดและประเมินผลเป็นการตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียน ครูผู้สอน และกระบวนการสอน เพื่อนำผลที่ได้จากการวัดผลมาวิเคราะห์ว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ตลอดจนนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาซึ่งในขั้นนี้ ผู้วิจัยให้ผู้เรียนประมวลความรู้โดยการความเข้าใจ ตลอดจนทักษะต่าง ๆ ที่เกิดจากการอ่าน ซึ่งอาจอยู่ใน รูปแบบการตอบคำถาม การสร้างผลงานใหม่ การอภิปรายแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นร่วมในชั้นเรียนหรือการทำแบบทดสอบหลังเรียนเนื้อหานั้น ๆ เช่น หากเป็นเนื้อหาบทอ่านเรื่องสั้น ในขั้นตอนนี้อาจให้ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงเนื้อเรื่องในตอนจบหรือแต่งเนื้อเรื่องเพิ่มเติมซึ่งผู้เรียนจะต้องผ่านการอ่านและประมวลผลจนเกิดความเข้าใจเนื้อเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบเพื่อจะวางแผนในการแต่งเนื้อเรื่องต่อไปอย่างไรให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่องทั้งหมด หรือนอกจากนี้ ในเนื้อหาเรื่องการอ่านกวีนิพนธ์ ผู้วิจัยได้กำหนดให้ผู้เรียนได้ประมวลความรู้จากการอ่านเพื่ออภิปรายความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทกวีนั้น ซึ่งเป็นประเด็นชวนคิดที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้กล้าแสดงความคิดเห็นให้บนพื้นฐานของหลักการความรู้ เหตุและผล ตลอดจนเนื้อหาข้อมูลหลักฐานที่ได้จากการอ่าน หรืออาจกำหนดให้ผู้เรียนได้เขียนกวีนิพนธ์เพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาบทกวีนิพนธ์ที่ได้อ่านมา โดยสรุปในขั้นตอนดังกล่าวนี้ จะทำให้ผู้เรียนได้สรุปความรู้ความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

อนึ่ง จากลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนซึมซับกระบวนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ตั้งแต่เริ่มกระตุ้นความสนใจผู้เรียนโดยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนตื่นตัวและหันมาสนใจกับกิจกรรมการอ่าน ต่อด้วยให้ผู้เรียนสำรวจความรู้เดิมและค้นคว้าหาความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับบทอ่านจากใบความรู้และสื่ออื่น ๆ รอบตัวแล้วบันทึกลงในใบงาน ต่อจากนั้นเป็นขั้นตอนสำคัญที่สมาชิกในกลุ่มต้องร่วมกันอ่านสำรวจ ตั้งคำถาม คาดคะเนคำตอบ อ่านอย่างพินิจพิเคราะห์ ระดมความคิดตอบคำถาม และร่วมกันอภิปรายคำตอบนั้น ๆ กับกลุ่มอื่น ๆ ในชั้นเรียนเดียวกัน นอกจากนี้ท้ายคาบ ผู้เรียนยังได้ทำแบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากบทอ่านอีกฉบับหนึ่งที่แตกต่างไปจากบทอ่านในชั้นกิจกรรมการเรียนรู้ในทุก ๆ คาบเรียน เพื่อทดสอบและวัดผลผู้เรียนว่าผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งเพิ่มมากขึ้นหรือไม่ และเมื่อผู้เรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ตามระยะเวลาที่กำหนด ผู้เรียนจะได้รับการทดสอบอีกครั้งหนึ่งเพื่อเป็นการวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพื่อเปรียบเทียบผลกับความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในช่วงก่อนเรียน

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์เป็นรูปแบบการสอนอ่านแบบ IK2C คือ 1) กระตุ้นความสนใจ (Interest) 2) แสวงหาความรู้ (Knowledge Acquisition) 3) อ่านพินิจพิเคราะห์ (Critical Reading) และ 4) การประมวลความรู้ (Comprehensiveness) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีลำดับขั้นตอน ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเป็นทักษะการอ่านขั้นสูงที่ผู้เรียนจะต้องใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เดิมด้านการอ่านที่มีเพื่อจับใจความ ตีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น ตลอดจนตัดสินใจและประเมินค่าจากเนื้อหาสาระที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้ประโยชน์ ดังนั้น การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียน หลังจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อโนมา โรจนางษ์ (2554: 152) ที่พบว่า ผลของการใช้กรอบการเรียนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ที่พัฒนาขึ้น พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การอ่าน แรงจูงใจในการอ่านและกลวิธีการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพงษ์ กาละพงษ์ (2563: 64) ที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการสอนอ่านแบบ SQP2RS มีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียน และในระยะติดตามผลสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการสอนอ่านแบบ SQP2RS มีความคงทนของความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งงานวิจัยของ

ธนวิทย์ กวินธนเจริญ (2563: 84) ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธี SQP2RS หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

2. จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.49) โดยด้านที่นักเรียนมีความเห็นมากที่สุด คือ ด้านบรรยากาศ ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.36) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมการเรียนรู้ได้ออกแบบให้ผู้เรียนได้มีความกล้าแสดงออกในสิ่งที่คิดหรือตัดสินใจในขั้นตอนของการอภิปราย ซึ่งผู้เรียนแต่ละกลุ่มอาจมีคำตอบแตกต่างกันไปแม้จะเป็นคำถามข้อเดียวกัน เมื่อคำตอบของแต่ละกลุ่มเกิดความแตกต่างกัน ทำให้ผู้เรียนได้เกิดการแลกเปลี่ยนมุมมอง ทศนคติ หลักการและเหตุผล บนพื้นฐานของข้อมูลที่เกิดจากการอ่าน การวิเคราะห์ และเมื่อแต่ละกลุ่มได้แสดงออกมาแล้วก็ทำให้เกิดทักษะความกล้าแสดงออกในตัว ofนักเรียน นอกจากนี้ ยังเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำทลายความสามารถของผู้เรียน ให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ ในเนื้อหาบทอ่านที่มีความแปลกใหม่ซึ่งในบางครั้งอาจต้องดึงความรู้และประสบการณ์เดิมมาช่วยในการวิเคราะห์และทำความเข้าใจความรู้ใหม่ ดังที่ พรรณี ชูทัยเจนจิต (2545: 261-263) กล่าวไว้ว่า สภาพแวดล้อมในชั้นเรียนที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการสอน คือ สภาพแวดล้อมที่ทำทลายเป็นบรรยากาศที่ครูกระตุ้นให้กำลังใจนักเรียนเพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการทำงาน จนส่งผลให้ผู้เรียนรู้สึกมีความสุขในการทำกิจกรรมทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)

ด้านการจัดการเรียนรู้ เป็นด้านที่มีความคิดเห็นเป็นอันดับที่สอง โดยความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.40) โดยความคิดเห็นที่สูงสุดในด้านนี้คือ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เป็นลำดับต่อเนื่อง ไม่สับสน เนื่องจากผู้วิจัยได้ออกแบบกระบวนการให้ผู้เรียนอ่านและทำอย่างเป็นขั้นตอนตามใบงานที่ลำดับไว้ โอกาสที่จะสร้างความสับสนค่อนข้างจะเกิดขึ้นได้น้อยมาก รวมทั้งยังส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น และนำเสนอความรู้ในชีวิตประจำวันได้ จากกิจกรรมการอ่านในแต่ละคาบเรียน มีการกระตุ้นให้เกิดการคิด และสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นตลอดจนการสร้างคำถามเพื่อให้นักเรียนรู้จักการประยุกต์ความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ในชีวิตได้เกิดประโยชน์สูงสุด สุดท้ายผู้เรียนจะเกิดทักษะจากการอ่าน และสามารถนำความรู้ที่นั่น ๆ ไปประยุกต์ใช้ในการอ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ ได้ ดังที่ สกุศลรัตน์ เจริญอินทร์พรหม (2561: 76) กล่าวว่า การที่ผู้เรียนรู้จักตั้งคำถามและหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งขึ้นเอง จะทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการอ่านในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ก็จะเป็นการฝึกให้ผู้เรียนคิดหาคำตอบและแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล

ความคิดเห็นด้านประโยชน์ที่ได้รับ เป็นความคิดเห็นในลำดับที่สาม ซึ่งนักเรียนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุดเช่นกัน ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.55) โดยลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้มีรายละเอียดและขั้นตอนที่ทำให้ผู้เรียนมีกระบวนการอ่านอย่างเป็นลำดับขั้นตอน เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนวิเคราะห์ วิจาร์ณ และตัดสินใจคุณค่าสารต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล นำไปสู่การพัฒนาการอ่านในระดับสูงได้ และยังช่วยให้นักเรียนมีหลักการอ่านที่ถูกต้องอีกด้วย สอดคล้องกับ ธนวิทย์ กวินธนเจริญ (2563: 91) กล่าวว่า ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อกลวิธี SQP2RS คือ ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์จากการเรียนรู้วิเคราะห์ วิจาร์ณ ตัดสิน และประเมินค่าสารต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล มีกระบวนการคิดและการทำงานที่เป็นระบบ ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญนอกจากจะสามารถใช้ในการเรียนได้แล้วยังสามารถนำทักษะที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

ทั้งนี้ จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า หากผู้เรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณที่มีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจนและสอดคล้องความน่าสนใจ ความตื่นเต้น ความเข้าใจในขั้นแรกเริ่ม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาประกอบในการพิจารณาบทอ่านนั้น จะทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการอ่านและนำไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณอีกด้วย ตลอดจนการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณของนักเรียนยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการสอนอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณในระดับอื่น ๆ หรือรายวิชาอื่น ๆ ได้อีกด้วย เนื่องจากเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เป็นลำดับขั้นตอน มีกระบวนการอ่านที่ชัดเจนง่ายต่อการนำไปใช้ เหมาะสมที่จะนำไปประยุกต์ให้สอดคล้องกับธรรมชาติของรายวิชานั้น ๆ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เป็นบรรยากาศที่ทำนาย สนุก ตื่นเต้น เพื่อสร้างความกระตือรือร้นก่อนการเรียน เนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่อาจมีความรู้สึกที่เบื่อหน่ายหรือมีรู้สึกในทางลบต่อการเรียนการสอนอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณ ด้วยหาวิธีการส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและเชื่อมั่นในตนเอง

2. ผู้สอนควรให้ความสำคัญและความสนใจในขั้นตอนของกิจกรรมการอ่าน เนื่องจากเป็นกระบวนการที่จะต้องให้ผู้เรียนทำตามลำดับขั้นตอนและขั้นตอนมีความละเอียดหลายขั้นตอน ผู้สอนจึงต้องคอยอธิบายและให้คำแนะนำ เน้นย้ำ วิธีการขั้นตอนเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจก่อนที่จะลงมือปฏิบัติการอ่าน เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาระหว่างการทำกิจกรรมการอ่าน

3. การจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) มีกระบวนการหลายขั้นตอนต้องใช้เวลาในการสอนมากพอสมควร จึงควรเลือกใช้คาบคู่ในการทำกิจกรรมการสอนอ่าน

4. ผู้สอนควรส่งเสริมและให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสร้างคำถามที่มีความหลากหลายครอบคลุมเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการประเมินตามแนวคิดพุทธิพิสัยแบบใหม่ของบลูม (Bloom's Revised Taxonomy) เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านมากยิ่งขึ้นและเกิดทักษะความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ ตลอดจนผู้สอนต้องทำหน้าที่แนะนำ สนับสนุนหรือให้ข้อมูลกับกลุ่มผู้เรียนที่ไม่สามารถทำได้ตามจุดประสงค์

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) ที่ส่งผลต่อตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการตอบสนองต่อวรรณกรรมและวรรณคดี

2. ควรมีการนำการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) นี้ ไปศึกษาวิจัยกับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ หรือรายวิชาอื่น ๆ ที่มีเนื้อหาในลักษณะที่ผู้เรียนจะต้องใช้วิจารณญาณในการอ่าน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กนิษฐกานต์ ปันแก้ว. (2547). **สภาพปัจจุบัน ปัญหาและการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาของ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา**. ขอนแก่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง. (2554). “ผลของการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้กลวิธีอาร์ อี เอ พี ที่มี ต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนเรียงความของนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จรินทร์ทิพย์ วรรณกิจสวัสดิ์. (2550). “ผลของการสอนอ่านภาษาอังกฤษแบบเน้นมนทัศน์ที่มีต่อ ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการอ่านของ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอน ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนัญพร ณรงค์ทิพย์. (2556). “ผลของการจัดกิจกรรมภาษาไทยโดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอสที่มีต่อ ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการตอบสนองต่อวรรณกรรมของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอน ภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชลธิชา หอมพุ่ม. (2557). “การพัฒนาารูปแบบการสอนวรรณคดีไทยโดยประยุกต์ใช้ร้อยสัจสี่เพื่อ ส่งเสริม ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต.” วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตร และการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณิชาพัฒน์ ไชยเสนบดินทร์. (2557). “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน.” วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทิตินา แคมมณี. (2557). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ** (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตินา แคมมณี และคณะ. (2544). **วิทยาการด้านการคิด**. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.

- ธนวิทย์ กวินธนเจริญ. (2563). “การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลวิธีSQP2RS.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นงนุช ปัญญาศรี. (2556). “การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดกิจกรรมแบบ SQ4R แบบ 4MAT และแบบปกติ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2543). **แนวทางการพัฒนาอ่านเร็ว คิดเป็น**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีนิยาสาส์น.
- ประเทิน มหาจันทร์. (2530). **การสอนอ่านเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- พงศ์ศักดิ์ สังขภิญโญ. (2563). “ปัญหาการอ่านในสังคมไทย: บริบทระบบการศึกษาและปัจจัยสนับสนุน.” **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี**. 12(1).
- พงษ์ทัช จิตวิบูลย์ และ วันชัย ธรรมสัจจาร. 2562. Wพลวัตสังคมวัฒนธรรมกับมิติการพัฒนาคนยุคองค์รวมในสังคมไทย.” **วารสารการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์การ**, 10(2), 116-140
- พรรณณี ชูทัยเจนจิต. (2545). **จิตวิทยาการเรียนการสอน** (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: เสริมสินพริมเพรสซิสเต็ม.
- พิชิต วิจิตรบุญรักษ์. (2554). “สื่อสังคมออนไลน์: สื่อแห่งอนาคต (Social Media: Future Media).” **Executive Journal**, 99.
- ภัทราณี เวียงนาค. (2562). “การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มณีนรัตน์ สุขโชติรัตน์. (2548). **อ่านเป็น : เรียนเก่ง - สอนเก่ง**. กรุงเทพฯ: นามมีบุ๊คพับลิชเคชั่นส์.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2558). **วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรัญญา โพธิ์ศิริ. (2562). “การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

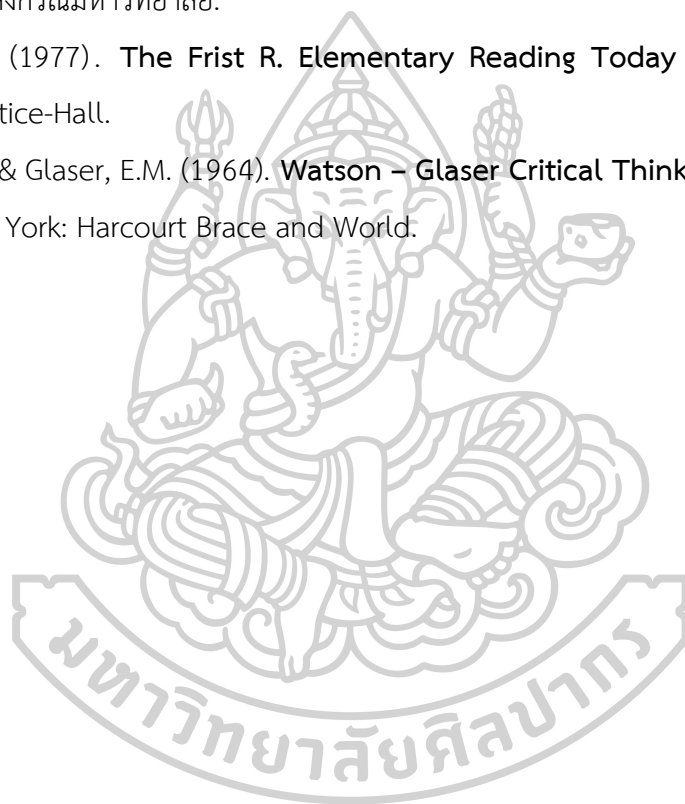
- วิจารณ์ พานิช. (2556). **การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21**. นครปฐม: บริษัท ส เจริญการพิมพ์ จำกัด.
- ศิธา จุฑารัตน์. (2549). “ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบตลกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิสิตวราวุฒาลัยไทยและความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร ศรีสุวรรณ. (2557). “การศึกษาความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหมวกหกใบ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศุภวรรณ สัจจิต. (2553). “การพัฒนาแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ เนื้อหา และประเภทงานเขียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงวิชาการและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์ดำเนินงาน PISA แห่งชาติ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2562). **ผลการประเมิน PISA 2018 : บทสรุปสำหรับผู้บริหาร. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.).** เข้าถึงเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2563. เข้าถึงได้จาก <https://pisathailand.ipst.ac.th/pisa2018-summary-result/>
- สกุลกาญจน์ สังข์ทอง. (2561). “การพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กลวิธี SQP2RS ร่วมกับแผนผังความคิด.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สกุลรัตน์ เจริญอินทร์พรหม. (2561). “การพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กลวิธีSQP2RS ร่วมกับแผนผังความคิด.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมจิตร ศุภษร. (2551). “การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนหลักสูตรและการเรียน การสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สมาคมส่งเสริมไทยธุรกิจพัฒนา. (2562). **ประเภทเครือข่ายสังคมออนไลน์.** เข้าถึงเมื่อ 10 พฤษภาคม 2564. เข้าถึงได้จาก <http://www.tabda.org/activities/07-12-62.php>

- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์. (2562). รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2561 Thailand Internet User Profile 2018. กรุงเทพฯ: กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2556). **สื่อสังคม**. เข้าถึงเมื่อ 10 พฤษภาคม 2564. เข้าถึงได้จาก <http://www.royin.go.th/?knowledges=สื่อสังคม-4-ตุลาคม-2556>
- สิริพงษ์ กาละพงษ์. (2563). “ผลการจัดกิจกรรมการสอนอ่านแบบ SQP2RS เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.” **วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**, 21(1), 60-76.
- สุธีรัตน์ อักษรกาญจน์. (2553). “ผลของการเรียนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจและแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2.” **วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2544). “การใช้กลวิธีการอ่านเพื่อการนำไปใช้สำหรับนักเรียน.” **วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์**, 16(2), 120-125.
- สุวรรณ อรรถชิตวาทีน. (2552). “การสร้างแบบวัดทักษะการคิดขั้นสูงด้านการดำเนินชีวิตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3.” **วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**.
- แสงเดือน ผ่องพุ่ม. (2556). **สื่อสังคมออนไลน์ : แนวทางการนำมาประยุกต์ใช้ (Social media : How to application)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- อโนมา โรจนางษ์. (2554). “การเพิ่มผลลัพธ์การอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนนายร้อยตำรวจ โดยการเรียนการสอนแบบเน้นมโนทัศน์ในบทความวิจัย: การทดลองภาคสนาม.” **วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**.
- เอมอร เนียมน้อย. (2551). **พัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยวิธี SQ3R**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ภาษาอังกฤษ

- Anderson, L.W., Krathwohl, D.R., Airasian, P.W., Cruikshank, K.A., Mayer, R.E., Pintrich, P.R., Raths, J., & Wittrock, M.C. (2001). **A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing: A revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives**. New York: Pearson, Allyn & Bacon.
- Bloom, B.S. (1956). **Taxonomy of Educational Objectives Book 1: cognitive Domain**. London: Longman Group Limited.
- _____. (1964). **Stability and Change in Human Characteristics**. New York: John Wiley and Son.
- _____. (1976). **Taxonomy of Education Objectives. Handbook I: Cognitive Domain**. New York: David Mckay Company.
- Cooper, J.D., & other. (1988). **To What and How to Reading Instruction**. Ohio: Merrill Publishing.
- Dewey, J. (1993). **How to Think**. Boston: D.C. Heath Company.
- Echevarria, J., & Vogt, M. (2008). **99 Ideas and activities for teaching english learners with the SIOP model**. Boston: Allyn and Bacon.
- Echevarria, J., Vogt, M., & Short, D.J. (2010). **Making content comprehensible for secondary english learner : The SIOP model**. Boston: Allyn and Bacon.
- Flynn, L.L. (1989). **Developing critical Reading Skill through Cooperative Problem solving the Reading Teacher**. New York: Macmillan.
- Good, C.V. (1973). **Dictionary of Education** (3rd ed.). New York: McGraw – Hill.
- Griffin, K.W., & Botvin, G.J. (2003). “ Effectiveness of a Universal Drug Abuse Prevention Approach for Youth at High Risk for Substance Use Initiation.” **Preventive Medicine**, 36(1), 1-7.
- Gunning, T.G. (1992). **Creating Reading Instruction for All Children by Thomas G. Gunning**. Allyn & Bacon, Incorporated.

- Guthrie, J.T., & McCann, A.D. (1997). Characteristics of classroom that promote motivations and strategies for learning. In J. T. Guthrie & A. Wigfield (Eds.), **Reading engagement: Motivating reader through integrated instruction**. Newark, DE: International Reading Association. อ้างถึงใน สุธีรัตน์ อักษรกาญจน์. (2553). “ผลของการเรียนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจและแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Miller, W.H. (1977). **The Frist R. Elementary Reading Today** (4th ed.). New Jersey: Prentice-Hall.
- Watson, G., & Glaser, E.M. (1964). **Watson – Glaser Critical Thinking Appraisal Manual**. New York: Harcourt Brace and World.

ภาคผนวก

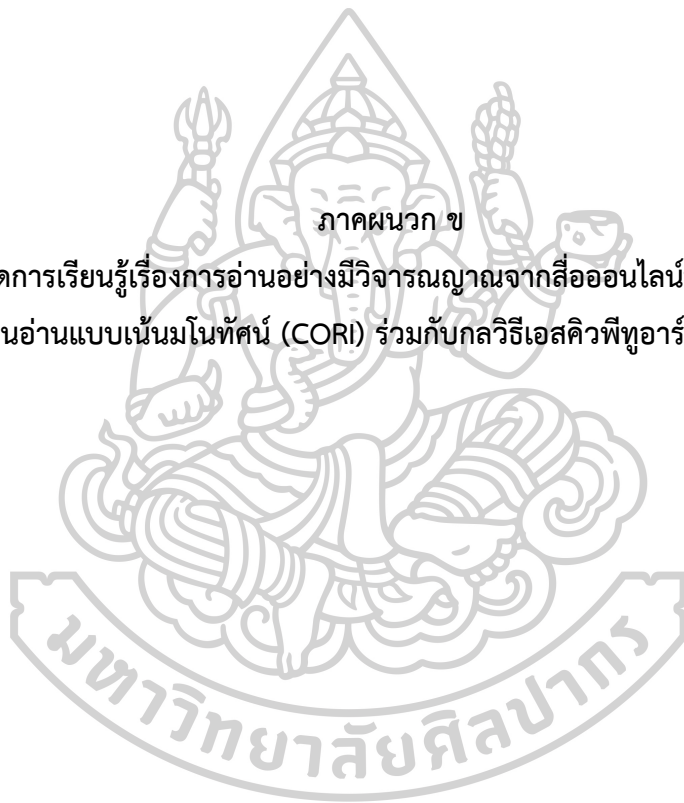
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

.....

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์
 ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
 สถานที่ทำงาน สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. อาจารย์ ดร.สุวิมล คำนวน
 ตำแหน่ง อาจารย์
 สถานที่ทำงาน สาขาภาษาไทย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

3. ดร.พัชรินทร์ รอดสิน
 ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
 สถานที่ทำงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จ.เพชรบุรี

ภาคผนวก ข
แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ที่จัดการเรียนรู้ด้วย
การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

สาขาภาษาไทย รายวิชา ภาษาไทยพื้นฐาน 9 เรื่อง การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ	ภาคเรียนที่ 1 รหัสวิชา ท 32101	ปีการศึกษา 2565 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 คาบ (90 นาที)

---

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ม.4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล

ม.4-6/4 คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

ม.4-6/5 วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล

ม.4-6/8 สังเคราะห์ความรู้จากการอ่าน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ

2. สาระสำคัญ

การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร หรือ เรื่องราว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสื่อสังคมออนไลน์ในยุคสมัยปัจจุบัน สามารถเข้าถึงได้โดยง่ายและเผยแพร่อยู่จำนวนมาก ทั้งที่เป็นข่าวจริง ข่าวปลอม หรือเป็นข่าวสารที่แทรกความคิดเห็น อารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนเอาไว้ เพราะฉะนั้น การศึกษาเรื่อง การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ในการวิเคราะห์แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น พิจารณาความน่าเชื่อถือ และประเมินคุณค่าของข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ได้ ตลอดจนนำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการอ่านไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

3. จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านความรู้

- เข้าใจลักษณะและวิธีการอ่านข่าวให้เกิดวิจารณญาณ

ด้านทักษะกระบวนการ

- วิเคราะห์และประเมินค่าเนื้อหาข่าวได้
- นำความรู้จากการอ่านข่าวไปใช้ประโยชน์ได้

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มุ่งมั่นในการทำงาน

4. กิจกรรมการเรียนรู้ (การสอนอ่านแบบ IK2C)

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูทักทายนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่บทเรียนและแบ่งกลุ่มย่อยนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม โดยคณะกรรมการ เก่ง ปานกลาง และอ่อน และแจกเอกสารประกอบการเรียน
2. ครูถามนักเรียนว่า “นักเรียนรู้จักซีรีส์เรื่อง “Home Town Cha-Cha-Cha” หรือไม่ และจำได้หรือไม่ว่า มีกระแสสังคมที่เกี่ยวข้องนักแสดงในซีรีส์เรื่องดังกล่าวในช่วงเวลาที่ผ่านมา
3. ครูสรุปคำตอบนักเรียนและพูดเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาว่า “จากกระแสสังคมดังกล่าว ปรากฏออกมาเป็นเนื้อหาข่าวอยู่ในโลกออนไลน์จำนวนมาก มีการส่งต่อข้อมูลกันอย่างรวดเร็ว อาจมีทั้งเนื้อหาข่าวที่จริงและไม่จริงปะปนกันอยู่ ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้วิจารณญาณในการพิจารณาเนื้อหาข่าวเหล่านั้น เพื่อให้สามารถรับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง”

ชั้นกิจกรรมการเรียนรู้ (การสอนอ่านแบบ IK2C) (65 นาที)

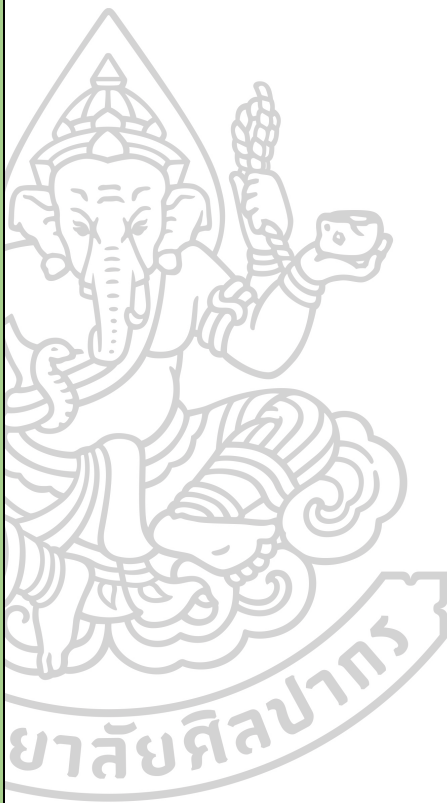
ขั้นตอน	กิจกรรมการสอนอ่านแบบ IK2C	บทบาทผู้เรียน
ขั้นที่ 1 (10 นาที) กระตุ้นความสนใจ (Interest) หมายเหตุ : ลิงก์ข่าว	1.1 ครูเปิดลิงก์ ข่าว “ คิมซอนโฮ พระเอก Hometown Cha-Cha-Cha ขอโทษทำร้ายแฟนเก่า” บนจอฉายภาพหน้าห้องเรียน จากนั้นครูตั้งประเด็นให้นักเรียนอภิปราย - คิมซอนโฮเป็นใครมีบทบาทอย่างไรต่อผู้คนในสังคม - กระแสข่าวดังกล่าวในสื่อสังคมออนไลน์นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร 1.2 ครูให้นักเรียนสำรวจบทอ่านซึ่งเป็นเนื้อหาข่าวอย่างคร่าว ๆ 1.3 เมื่อนักเรียนอ่านข่าวจบ ครูตั้งคำถามให้เรียนตอบ ดังนี้ - เหตุการณ์ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นเป็นกระแสข่าวนี้เกิดขึ้นเมื่อใด (แนวคำตอบ : หลังจากซีรีส์ Hometown Cha-Cha-Cha จบ 17 ต.ค. 64) - สาเหตุใดที่ทำให้เหตุการณ์ข้อผิดพลาดดังกล่าวเผยแพร่ไปอย่างรวดเร็ว (แนวคำตอบ : หญิงสาวที่อ้างว่าเป็นอดีตแฟนของคิมซอนโฮ ได้ตั้งกระทู้บนเว็บไซต์ออนไลน์ของเกาหลีใต้ ระบุว่า ตัวเองเป็นแฟนกับนักแสดงชายคนหนึ่งที่นิยมสมมติว่า K แล้วเกิดข้อ แต่ถูกฝ่ายชายบังคับให้ไปทำแท้ง) - ผลกระทบที่พระเอกคิมซอนโฮได้รับหลังจากเกิดการกระแสข่าว คืออะไร (แนวคำตอบ : ถอนตัวจากละคร สปอนเซอร์ปลดรูป)	1. สำรวจความรู้เดิมของตนเอง 2. ตั้งเป้าหมายในการแสวงหาความรู้ 3. การสร้างปฏิสัมพันธ์กับประสบการณ์ในชีวิตจริง

ขั้นตอน	กิจกรรมการสอนอ่านแบบ IK2C	บทบาทผู้เรียน
ขั้นที่ 2 (15 นาที) แสวงหาความรู้ (Knowledge Acquisition) หมายเหตุ : E-BOOK “รู้เท่าทันข่าว (News Literacy)”	1.4 ครูอธิบายว่า จากคำตอบที่นักเรียนตอบมานั้น เป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้นเท่านั้น ซึ่งยังไม่สามารถตัดสินได้ว่าเนื้อหาข่าวนั้นมีความน่าเชื่อถือหรือมีประโยชน์มากน้อยเพียงใด หากต้องการพิจารณาว่าเนื้อหาข่าวที่ถูกต้องน่าเชื่อถือต้องอาศัยหลักการอ่านอย่างเป็นลำดับขั้นตอนและมีการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวนั้นอย่างละเอียดรอบคอบจนสามารถประเมินค่าเนื้อหาข่าวสารเหล่านั้นได้ เพื่อให้เกิดวิจารณญาณในการอ่าน ซึ่งครูจะให้เวลานักเรียนในการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการอ่านข่าวจาก E-BOOK “รู้เท่าทันข่าว (News Literacy)” และแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ที่ใช้เข้ามาประกอบในการวิเคราะห์เนื้อหาข่าว 2.1 ครูเปิด QR-CODE ที่แสดงที่อยู่ของ E-BOOK “รู้เท่าทันข่าว (News Literacy)” บนจอฉายภาพหน้าห้องเรียน และใบความรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนข่าว ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อนำมาใช้เป็นความรู้ประกอบการวิเคราะห์หรือวิจารณ์ข่าว 2.2 ครูให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายความรู้ที่ได้จากการแสวงหาเพิ่มเติมภายในกลุ่มแล้วบันทึกลงในใบงาน	การค้นคว้าหาความรู้จากใบความรู้เพื่อนำมาประกอบ การพินิจวิเคราะห์บทความ

ขั้นตอน	กิจกรรมการสอนอ่านแบบ IK2C	บทบาทผู้เรียน
ขั้นที่ 3 (30 นาที) อ่านพินิจพิเคราะห์ (Critical Reading)	3.1 ตั้งคำถาม (question) - นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามจากการสำรวจเนื้อหาข่าวอย่างคร่าว ๆ ในขั้นตอนที่ 1 โดยกำหนดให้คิดคำถามกลุ่มละ 2 คำถามแล้วนำมาเขียนบนกระดาน - ครูและนักเรียนช่วยกันพิจารณาคำถาม หากพบคำถามที่ซ้ำกันจะให้กลุ่มที่เขียนคำถามที่หลังคิดคำถามใหม่ - นักเรียนทุกกลุ่มคัดลอกคำถามลงในใบงาน 3.2 คาดคะเนคำตอบ (predict) - นักเรียนแต่ละกลุ่มคาดคะเนคำตอบจากคำถามแต่ละข้อที่แต่ละกลุ่มตั้งไว้ทั้งหมด แล้วเขียนคำตอบที่คาดคะเนลงในช่องที่ 1 ของ ใบงาน 3.3 อ่านเนื้อเรื่อง (read) ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านข่าวเรื่อง “คิมซอนโฮ พระเอก Hometown Cha-Cha-Cha ขอโทษทำร้ายแฟนเก่า” อย่างละเอียดอีกครั้งและเพื่อให้นักเรียนค้นหาคำตอบจากคำถามที่แต่ละกลุ่มได้ตั้งไว้ให้ถูกต้องสมบูรณ์และครบถ้วน เมื่อได้คำตอบแล้วให้เขียนลงในใบงานช่องที่ 2 3.4 ตอบสนอง (respond) - ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มให้ตอบคำถามจากช่องที่ 2 ในใบงานเรียงตามลำดับข้อ - นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายคำตอบและเพิ่มเติมให้คำตอบสมบูรณ์ถูกต้องมากยิ่งขึ้น - นักเรียนเขียนสรุปคำตอบที่ได้จากการร่วมอภิปรายในชั้นเรียนลงในใบงาน ช่องที่ 3	นำความรู้ความเข้าใจจาก การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีหรือ หลักการ มาใช้เป็นแนวทาง ในการฝึกปฏิบัติ การอ่าน

ขั้นตอน	กิจกรรมการสอนอ่านแบบ IK2C	บทบาทผู้เรียน
ขั้นที่ 4 (10 นาที) การประมวลความรู้ (Comprehensiveness)	4.1 นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นและประเมินคุณค่าเรื่องที่อ่าน รวมถึงบอกประโยชน์ที่ได้จากการอ่านข่าวไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง 4.2 ครูสรุปเชื่อมโยงเนื้อหาเรื่องการทำแท้งที่ปรากฏในข่าว อันเป็นเรื่องผิดศีลธรรมเพื่อนำมาให้แก่นักเรียนเกิดความตระหนักและเห็นถึงปัญหาที่ตามมา 4.2 นักเรียนและครูช่วยกันสรุปคุณค่าและความสำคัญของการอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ	1. สรุปหรือประมวลความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจน ทักษะต่าง ๆ ที่เกิดจาก การอ่าน 2. อภิปรายแลกเปลี่ยน ข้อคิดเห็นร่วมกันในชั้นเรียน

ขั้นสรุป (20 นาที)

ครูสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับการอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ และให้นักเรียนทำแบบทดสอบการอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ

5. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

- 5.1 ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนข่าว
- 5.2 ใบงานที่ 1 เรื่อง การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ
- 5.3 E-BOOK “รู้เท่าทันข่าว (News Literacy)”
- 5.4 ลิงก์ข่าว <https://www.bangkokbiznews.com/lifestyle/966970>
- 5.5 คลิปวิดีโอซีรีส์เรื่อง “Home Town Cha-Cha-Cha”
- 5.6 เว็บไซต์แหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

6. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เข้าใจลักษณะและวิธีการอ่านข่าวให้เกิดวิจารณญาณ	ให้นักเรียนตอบคำถามในใบงานที่ 1 เรื่อง การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ	ใบงานงานที่ 1 เรื่อง การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ	นักเรียนทำใบงานครบถ้วนร้อยละ 100
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์และประเมินค่าเนื้อหาข่าวได้ - นำความรู้จากการอ่านข่าวไปใช้ประโยชน์ได้	ให้นักเรียนทำแบบทดสอบการอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ	แบบประเมินแบบทดสอบการอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 80 ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตจากการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ดี”

7. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

7.1 ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7.3 แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(อาจารย์เอกพงษ์ ใจสมหวัง)

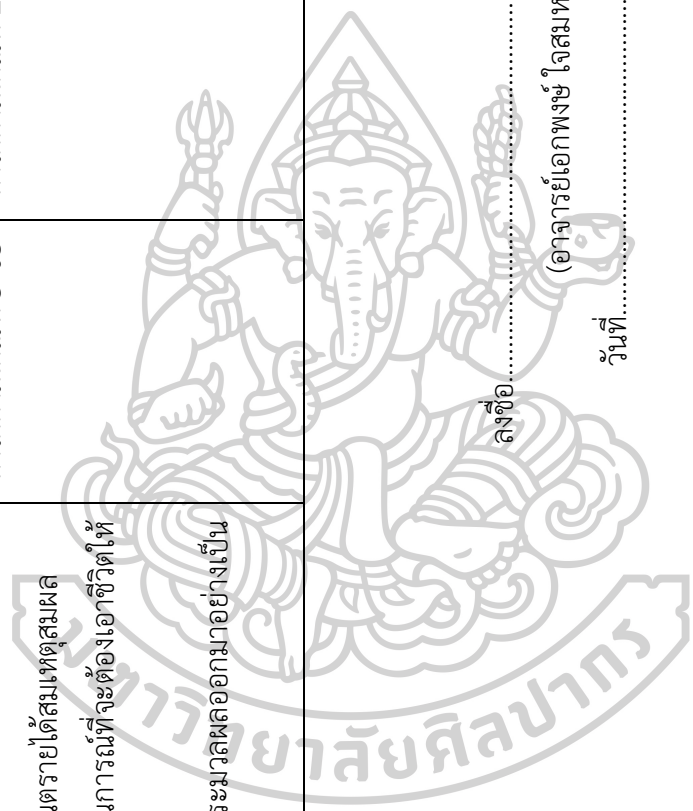
วันที่.....

แบบประเมินแบบทดสอบการอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินการทำแบบทดสอบการอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
ข้อที่ 1 จุดประสงค์ของข่าว			บอกจุดประสงค์ของข่าวได้ถูกต้องชัดเจน
ข้อที่ 2 แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากข่าว			บอกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบได้ถูกต้อง
ข้อที่ 3 ภาษามือ SOS 3.1 บอกความหมายของภาษามือ SOS ได้ถูกต้อง 3.2 บอกความสำคัญของภาษามือ SOS ได้ 3.3 บอกประโยชน์ของภาษามือ SOS ได้	ทำได้ตามเกณฑ์ 3 ข้อ	ทำได้ตามเกณฑ์ 2 ข้อ	ทำได้ตามเกณฑ์ 1 ข้อ
ข้อที่ 4 ประเมินความน่าเชื่อถือ 4.1 ประเมินความน่าเชื่อถือของข่าวได้ถูกต้อง 4.2 บอกเหตุผลที่นำมาสนับสนุนการประเมินความน่าเชื่อถือของข่าว		ทำได้ตามเกณฑ์ 2 ข้อ	ทำได้ตามเกณฑ์ 1 ข้อ

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
ข้อที่ 5 การประยุกต์ใช้ 5.1 บอกวิธีการที่จะเอาชีวิตให้รอดพ้นจากอันตรายได้สมเหตุสมผล 5.2 ใช้ความรู้และหลักการไปปรับใช้ในสถานการณ์ที่ต้องเอาชีวิตให้รอดพ้นจากอันตรายได้เหมาะสม 5.3 แสดงความคิดที่ผ่านการวิเคราะห์และประมวลผลออกมาอย่างเป็นลำดับขั้นตอน	ทำได้ตามเกณฑ์ 3 ข้อ	ทำได้ตามเกณฑ์ 2 ข้อ	ทำได้ตามเกณฑ์ 1 ข้อ

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(อาจารย์เอกพงษ์ ใจสมทรง)

วันที่.....

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนรายบุคคล

วิชา ภาษาไทย (ท 32101)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ห้อง.....

เรื่อง การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2565

เลขที่	ชื่อกลุ่มผู้รับการประเมิน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์															
		กระตือรือร้น และมีส่วนร่วม ในชั้นเรียน				ไม่ก่อความ วุ่นวายใน ห้องเรียน				ตั้งใจทำงาน เป็นระเบียบ เรียบร้อย				ส่งงาน ตรงเวลา			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1

เกณฑ์การประเมิน

4 = ดีมาก

3 = ดี

2 = พอใช้

1 = ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การตัดสิน
ดีมาก	คะแนนรวมทั้ง 13 คะแนนขึ้นไป
ดี	คะแนนรวมระหว่าง 9 – 12 คะแนน
พอใช้	คะแนนรวมระหว่าง 5 – 8 คะแนน
ปรับปรุง	คะแนนรวมต่ำกว่า 5 คะแนน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(อาจารย์เอกพงษ์ ใจสมหวัง)

วันที่.....

ใบความรู้ที่ 1 เรื่องการเขียนข่าว
วิชาภาษาไทยพื้นฐาน 9 (ท 32101) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

ข่าวเป็นการเขียนให้ข้อมูลข่าวสารประเภทหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะต่างจากการให้ข้อมูลข่าวสารทั่วไป ทั้งในด้านเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอ

ในด้านเนื้อหา ข่าวนอกจากจะเป็นข้อมูลที่ เป็นจริงแล้วข่าวยังต้องมีความน่าสนใจ มีกลุ่มผู้รับสารที่สนใจและมีความสำคัญหรือมีผลด้านใดด้านหนึ่งต่อประชาชนในด้านรูปแบบการนำเสนอ ข่าวก็มีรูปแบบเฉพาะต่างจากการเขียนทั่วไป เป็นรูปแบบที่สอดคล้องกับเนื้อหา มุ่งให้เกิดความสนใจในหมู่ประชาชน ด้วยวิธีการพาดหัวและการใช้ภาษา

ด้านเนื้อหา อะไรคือสิ่งที่ผู้รับสารสนใจ โดยทั่วไปสิ่งที่น่าสนใจที่จะเป็น ข่าวได้ ได้แก่ ความสด ความทันสมัย รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ และใกล้ชิดกับตัวผู้อ่านผู้ฟัง มีความเหมาะสมกับช่วงเวลาที่เป็นข่าวนั้น หรือมีความน่าสนใจต่อมวลชน อาจเป็นผลประโยชน์หรือความกระทบกระเทือนต่อมนุษย์ทั่วไป หรือเป็นเรื่องความผิดปกติ ความสลับ ความขัดแย้งทั้งในกลุ่มคนและระดับชาติ และเรื่องเพศที่คนทั่วไปให้ความสนใจอย่างมากอยู่แล้ว แต่ข่าวสารที่ดีที่สุดนั้น คือข่าวที่เป็นที่สนใจของผู้คนส่วนมากและต้องเป็นประโยชน์ต่อผู้คนส่วนมากด้วย

ข่าวสารเป็นสิ่งที่ผู้รับสารให้ความสนใจ เพราะฉะนั้นข่าวจึงจำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่น่าเชื่อถือคือ ต้องมีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริง มีความเสมอภาคเป็นธรรมแก่บุคคลที่เป็นข่าวและเป็นกลางต่อเนื้อหาข่าว เป็นเรื่องราวที่กระชับชัดเจนด้วยวิธีการเขียนและที่สำคัญ เป็นสิ่งที่เสนอด้วยความรวดเร็วทันเวลา ทันความสนใจของผู้คนในสังคมนั้น

ด้านรูปแบบการนำเสนอข่าวมีรูปแบบการนำเสนอที่ต่างจากการให้ข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ แม้จะเป็นข้อเท็จจริงเดียวกัน แต่ข่าวเป็นมุมหนึ่งของข้อเท็จจริงที่ต้องน่าสนใจและมีความสำคัญ และต้องนำเสนอให้ผู้รับสารเห็นว่า น่าสนใจและมีความสำคัญด้วยการสร้างให้เห็นว่าข่าวน่าสนใจและสำคัญนั้นมี วิธีการที่แตกต่างกันไปในแต่ละสื่อ เช่น ข่าวหนังสือพิมพ์สร้างความน่าสนใจด้วยพาดหัวข่าว วิธีการเขียนแบบพีระมิดหัวกลับ และภาษาที่เข้าใจกว่าปกติ ข่าววิทยุสร้างความน่าสนใจด้วยเสียงผู้ประกาศที่ดูขึงขังเข้ากับข่าว การหยุดและการกล่าวอ้างหรือดึงบุคคลผู้มีชื่อเสียงหรือเกี่ยวข้องกับข่าวมาให้ข้อมูล หรือสัมภาษณ์ ข่าวโทรทัศน์ใช้ภาพสีดูเป็นจริงและรวดเร็วทันเหตุการณ์ ใช้น้ำเสียงและลีลาการอ่านลักษณะข่าวและมีภาพบุคคลในเหตุการณ์ให้เห็นชัดเจน

🔍 ภาษาข่าวในแต่ละสื่อ

เนื้อหาข่าวเรื่องเดียวกันเมื่อปรากฏทางสื่อแต่ละสื่อย่อมมีลักษณะเฉพาะของสื่อเป็นตัวกำหนดให้ภาษาข่าวของสื่อ นั้น ๆ มีลักษณะอย่างหนึ่ง ๆ จึงเกิดเป็นภาษาข่าวหนังสือพิมพ์ ภาษาข่าววิทยุกระจายเสียง และภาษาข่าวโทรทัศน์ ซึ่งความแตกต่างนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะสื่อ ข้อจำกัดของสื่อ และวิธีการสร้างความสนใจของแต่ละสื่อ จนอาจกล่าวได้ว่า เป็นภาษาหรือไวยากรณ์เฉพาะเองสื่อ นั้น ๆ

🔍 เปรียบเทียบสื่อที่ใช้ในการสื่อสารข่าว

ในการเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างข่าวหนังสือพิมพ์ ข่าววิทยุกระจายเสียง และข่าวโทรทัศน์ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเสนอให้เห็นความแตกต่างของสื่อทั้งสามนี้ก่อน ดังนี้

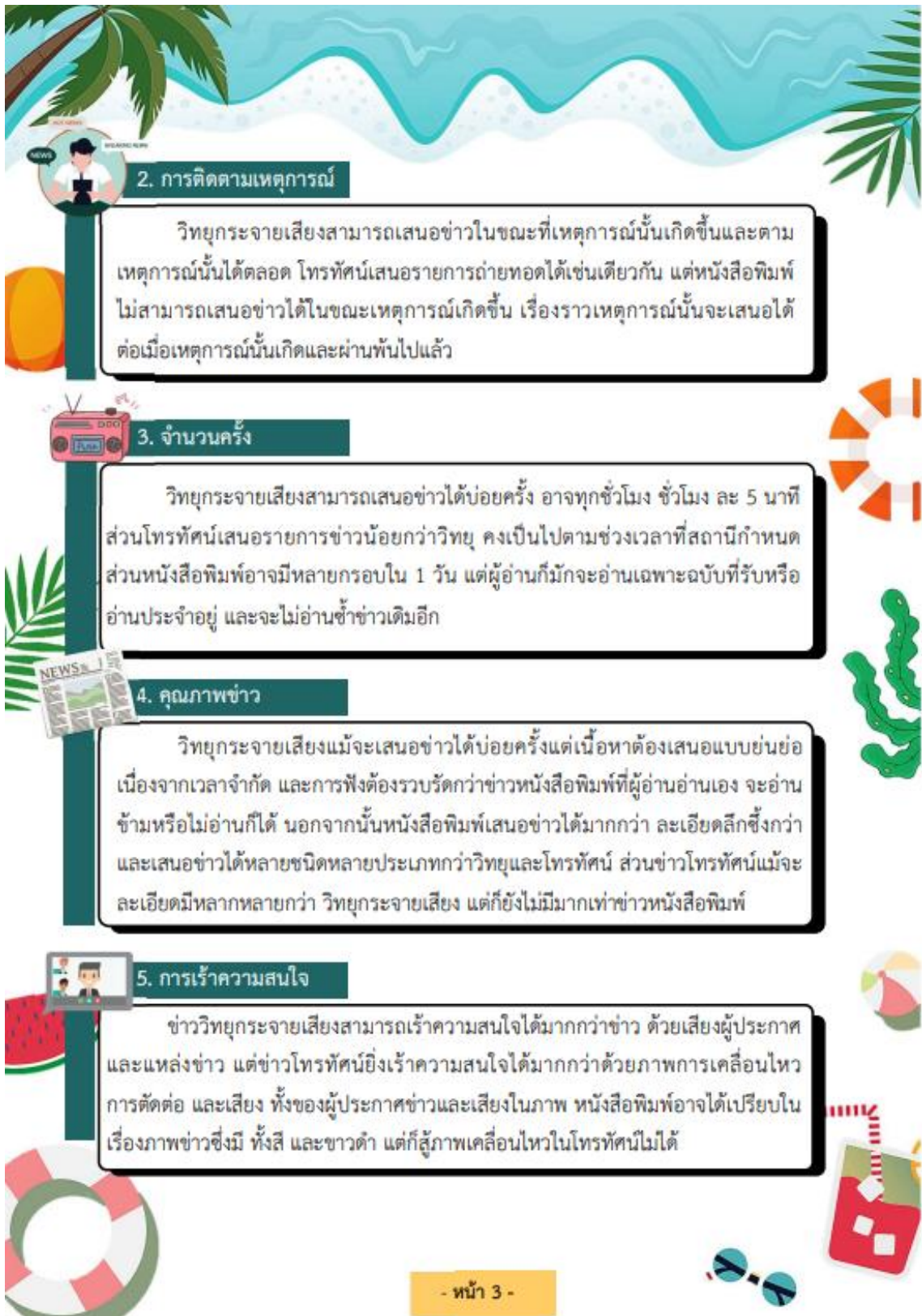
🕒 1. ความรวดเร็ว

วิทยุกระจายเสียงสามารถเสนอข่าวได้รวดเร็วกว่าหนังสือพิมพ์ วิทยุออกอากาศเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้จากสถานที่เกิดเหตุและสามารถตัดทอนรายการอื่นเพื่อเสนอข่าวด่วนได้ทันที

หนังสือพิมพ์เสียเวลาในการผลิตและจำหน่าย มีกำหนดเวลาออกที่แน่นอน เช่น กรอบเช้า กรอบบ่าย หรือวันละฉบับ ทำให้ข่าวช้ากว่าวิทยุกระจายเสียง

โทรทัศน์แต่เดิมเสนอข่าวได้ช้ากว่าวิทยุกระจายเสียงเนื่องจากต้องคำนึงถึงการเสนอภาพซึ่งต้องล้างอัดใช้เวลาานพอควร ปัจจุบันด้วยการถ่ายทำข่าวใช้ระบบวิดีโอเทป ทำให้ภาพข่าวมาถึงห้องส่งได้แทบจะในทันที ทำให้ข่าวโทรทัศน์รวดเร็วไม่แพ้วิทยุกระจายเสียง อาจล่าช้ากว่าบ้างตรงที่ต้องรอเวลาข่าว หากเป็นข่าวด่วนพิเศษก็อาจตัดเวลารายการอื่นได้

2. การติดตามเหตุการณ์

วิทยุกระจายเสียงสามารถเสนอข่าวในขณะที่เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นและตามเหตุการณ์นั้นได้ตลอด โทรทัศน์เสนอรายการถ่ายทอดได้เช่นเดียวกัน แต่หนังสือพิมพ์ไม่สามารถเสนอข่าวได้ในขณะเหตุการณ์เกิดขึ้น เรื่องราวเหตุการณ์นั้นจะเสนอได้ต่อเมื่อเหตุการณ์นั้นเกิดและผ่านพ้นไปแล้ว

3. จำนวนครั้ง

วิทยุกระจายเสียงสามารถเสนอข่าวได้บ่อยครั้ง อาจทุกชั่วโมง ชั่วโมง ละ 5 นาที ส่วนโทรทัศน์เสนอรายการข่าวน้อยกว่าวิทยุ คงเป็นไปตามช่วงเวลาที่สถานีกำหนด ส่วนหนังสือพิมพ์อาจมีหลายกรอบใน 1 วัน แต่ผู้อ่านก็มักจะอ่านเฉพาะฉบับที่รับหรืออ่านประจำอยู่ และจะไม่อ่านซ้ำซ้ำเติมอีก

4. คุณภาพข่าว

วิทยุกระจายเสียงมักจะเสนอข่าวได้บ่อยครั้งแต่เนื้อหาต้องเสนอแบบย่อ เนื่องจากเวลาจำกัด และการฟังต้องรวบรัดกว่าข่าวหนังสือพิมพ์ที่ผู้อ่านอ่านเอง จะอ่านข้ามหรือไม่อ่านก็ได้ นอกจากนั้นหนังสือพิมพ์เสนอข่าวได้มากกว่า ละเอียดลึกซึ้งกว่า และเสนอข่าวได้หลายชนิดหลายประเภทกว่าวิทยุและโทรทัศน์ ส่วนข่าวโทรทัศน์มักจะละเอียดมีหลากหลายกว่า วิทยุกระจายเสียง แต่ก็ยังไม่ีมากเท่าข่าวหนังสือพิมพ์

5. การเร้าความสนใจ

ข่าววิทยุกระจายเสียงสามารถเร้าความสนใจได้มากกว่าข่าว ด้วยเสียงผู้ประกาศและแหล่งข่าว แต่ข่าวโทรทัศน์ยิ่งเร้าความสนใจได้มากกว่าด้วยภาพการเคลื่อนไหว การตัดต่อ และเสียง ทั้งของผู้ประกาศข่าวและเสียงในภาพ หนังสือพิมพ์อาจได้เปรียบในเรื่องภาพข่าวซึ่งมี ทั้งสี และขาวดำ แต่ก็สู้ภาพเคลื่อนไหวในโทรทัศน์ไม่ได้

- หน้า 3 -

6. ประสาทสัมผัสที่ใช้

หนังสือพิมพ์ใช้ตาและใช้ความสามารถในการอ่าน ขณะที่วิทยุกระจายเสียงใช้หูฟัง และโทรทัศน์ใช้ทั้งตาและหู คนจำนวนมากกว่าสามารถฟังและเข้าใจข่าวจากสื่อวิทยุและโทรทัศน์ได้ดีกว่าหนังสือพิมพ์ซึ่งเสียเปรียบในหมู่ประชาชนที่อ่านหนังสือไม่ออก แต่หนังสือพิมพ์ก็มีข้อได้เปรียบเรื่องการอ่านซ้ำเมื่อไม่เข้าใจ ขณะที่วิทยุและโทรทัศน์ฟังและผ่านเลย ไม่อาจทวนซ้ำได้

7. ความสะดวก

ข่าววิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ ผู้ฟัง ผู้ชมจะต้องฟังและชมตามกำหนดเวลาที่เป็นรายการข่าว ข่าวหนังสือพิมพ์นั้นอ่านเมื่อใดก็ได้แล้วแต่ ความสะดวกของผู้อ่าน แต่ข่าววิทยุที่ผู้ฟังอาจกระทำกิจธุระอย่างอื่นไปด้วย เช่น ขับรถยนต์ปรุงอาหาร ข่าวโทรทัศน์ผู้ฟังต้องตั้งใจชมและฟังกว่าวิทยุ และข่าวหนังสือพิมพ์นั้นยังต้องการความตั้งใจในการอ่านมากที่สุด และใช้สมาธิ ในการอ่านมากกว่าสื่อวิทยุและโทรทัศน์

8. กลุ่มผู้รับสาร

วิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ผู้ชมผู้ฟังเป็นบุคคลทุกเพศทุกวัย ผู้เสนอข่าวทางวิทยุและโทรทัศน์จึงต้องระมัดระวังเป็นพิเศษในการบรรยาย บางชนิด เช่น ข่าวฆาตกรรม หรือข่าวอาชญากรรมทางเพศ

การอ่านหนังสือพิมพ์มักเป็นกิจกรรมของแต่ละบุคคล ซึ่งส่วนมากเป็นผู้ใหญ่ แต่หนังสือพิมพ์ก็เป็นสื่อสาธารณะที่ต้องระมัดระวังเรื่องภาพข่าวหรือภาพประกอบในเล่มด้วย หนังสือพิมพ์สามารถเรียกร้องความสนใจของกลุ่มชนที่มีความสนใจต่าง ๆ กัน จึงแบ่งเนื้อหาเป็นหลายหน้า เช่น ข่าวกีฬาสำหรับเพศชาย ข่าวหน้าสังคมสำหรับเพศหญิง หนังสือพิมพ์จึงอาจสนองความต้องการและความสนใจของหลาย ๆ กลุ่มคนได้ในเล่มเดียวกัน แต่ข่าววิทยุและโทรทัศน์มีลักษณะเสนอข่าวรวมกลุ่มต่าง ๆ เช่น เด็ก แม่บ้าน ประชาชนทั่วไป

🔍 ภาษาข่าวหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่มุ่งเสนอข่าวสารให้ผู้อ่านรับรู้เป็นรายวันในวัน หนึ่ง ๆ จะมี ข่าวสารเกิดขึ้นมากมาย หนังสือพิมพ์จึงต้องสร้างความน่าสนใจ ให้แก่ข่าวด้วยวิธีการเขียน และการนำเสนอ เช่น มีภาพประกอบข่าว มีการพาดหัวตัวโตเต็มหน้า มีการใส่สีเส้นในพาดหัวและด้วยวิธีการเขียนที่ให้ผลของ เหตุการณ์หรือจุดสำคัญที่สุดของข่าว (climax) ก่อน แล้วค่อยสรุปข่าวย่อ ๆ หลังจากนั้นจึงให้รายละเอียดทั้งหมดของข่าว

การเขียนข่าวหนังสือพิมพ์มีวิธีการเขียนได้หลายรูปแบบ ได้แก่ การเขียนข่าวแบบ พีระมิดหัวกลับ (Inverted Pyramid) การเขียนข่าวแบบพีระมิดหัวตั้ง (Upright Pyramid) และการเขียนข่าวรูปแบบผสม (Combination)

🔍 การเขียนข่าวแบบพีระมิดหัวกลับ

เป็นที่นิยมมากที่สุด บางตำรากล่าวว่า นิยมใช้มากกว่าร้อยละ 85-90 ของข่าวใน หน้าหนังสือพิมพ์ เป็นการเขียนที่ให้ประเด็นสำคัญ (climax) ของข่าวก่อนให้รายละเอียด (details) เป็นการจัดลำดับเนื้อหาข่าวจากเนื้อหาที่สำคัญมากที่สุดไปหาที่สำคัญน้อย ซึ่งสอดคล้องกับธรรมชาติของมนุษย์ที่ต้องการรู้สิ่งใหม่ หรือประเด็นสำคัญที่สุดของเรื่อง ก่อนที่จะรู้รายละเอียดที่สำคัญน้อยลงไป

การเขียนข่าวแบบพีระมิดหัวกลับเหมาะกับสื่อหนังสือพิมพ์ที่เป็นกระดาษไม่มีปก และพับครึ่งเล่ม คือ ผู้อ่านจะเห็นพาดหัวข่าวได้ชัดเจน หากสนใจจึงค่อยติดตามอ่านเนื้อ เรื่องในหน้าในต่อไป การเขียนข่าวแบบพีระมิดหัวกลับจึงให้ความสะดวกในการอ่าน โดยเฉพาะสำหรับผู้ที่ไม่ม่เวลาอ่านทุกตัวอักษร จะอ่านเฉพาะพาดหัว นอกจากนั้นยังเป็นการสนองความอยากรู้อยากเห็นของคนเราที่ต้องการรู้ผลของเหตุการณ์ต่าง ๆ ก่อน จึงจะ ตัดสินใจอ่านหรือไม่อ่าน

พาดหัวข่าว

คือ ส่วนที่บอกผลของข่าวหรือใจความสำคัญที่สุดของข่าว อาจให้ความสำคัญด้วย อักษรตัวใหญ่ เช่น ขนาดตัวอักษรตัวโต มีการล้อมกรอบ มีการลงพื้นดำ มีเครื่องหมายวรรคตอนประกอบ ในส่วนของวงนภาษา พาดหัวข่าวจะมีภาษา ลักษณะปาก คือ สั้น ห้วน ไม่ถูกหลักเกณฑ์ทางภาษา มักขึ้นต้นประโยคด้วยกริยาลอย ๆ มีการเล่นคำให้สับสน ให้ อารมณ์หรือตั้งสมญานามให้บุคคลที่เป็นข่าว

🔍 พาดหัวรอง

เป็นส่วนขยายพาดหัวข่าวให้ชัดเจนยิ่งขึ้น อาจมีหรือไม่มีก็ได้

🔍 ความนำ

คือเนื้อข่าวโดยย่อทั้งหมด บอกให้ผู้อ่านรู้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม และอย่างไร ผู้อ่านสามารถเข้าใจเหตุการณ์ได้โดยไม่ต้องอ่านรายละเอียดต่อ

🔍 ข้อต่อ หรือ ความเชื่อม

คือ ส่วนที่โยงความสัมพันธ์ระหว่างความนำกับเนื้อหา บอกให้รู้ว่าข่าวนี้มาถึงมือผู้อ่านได้อย่างไร

🔍 เนื้อข่าว

คือ รายละเอียดของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ลำดับตามความสำคัญของ เหตุการณ์ทั้งหมด

🔍 การเขียนข่าวแบบพีระมิดหัวตั้ง

เป็นการเขียนในรูปแบบเดียวกับการเขียนเรียงความ บทความ คือ ลำดับความตามเวลา อาจเริ่มต้นด้วย คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป เป็นการเล่าข่าวให้ ผู้สนใจรับรู้ โดยไม่เปิดเผยผลของข่าวก่อน เพื่อดึงดูดความสนใจไว้ตอนท้ายเรื่อง ผู้อ่านจะไม่ทราบประเด็นสำคัญ (climax) ของเรื่องจนกว่าจะอ่านจบ

การเขียนข่าวแบบรูปแบบผสม

เป็นการเขียนข่าวที่ข้อเท็จจริงในข่าวมีประเด็นสำคัญ (climax) มากกว่า 1 แห่ง ผู้เขียนข่าวอาจเปิดประเด็นสำคัญของข่าวบางช่วงไว้ก่อน และเก็บบางประเด็นไว้เปิดตอนท้ายเรื่อง ทำให้ข่าวมีลีลาผสมผสานระหว่างการเขียนแบบพีระมิดหัวกลับและหัวตั้ง

ข่าวหนังสือพิมพ์ อาจเขียนในลีลาแบบพีระมิดหัวกลับ หรือแบบพีระมิดหัวตั้ง เริ่มต้นด้วย คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป แบบบทความทั่วไป จะเขียนแบบผสมก็ได้ ผู้เขียนข่าว อาจเลือกวิธีการเขียนข่าวได้หลาย แล้วแต่วัตถุประสงค์ลักษณะของข่าวและความถนัดของผู้เขียนข่าว

ภาษาข่าววิทยุกระจายเสียง

ข่าววิทยุกระจายเสียงเป็นข่าวที่เขียนเพื่อสอดประสาน คือ เขียนเพื่อฟัง คือใช้ภาษาพูดหรือภาษาสนทนาที่เข้าใจได้ง่าย ประโยคสั้น ๆ แสดงความหมายในแง่เดียว เป็นภาษาที่สุภาพเหมาะแก่ผู้ฟังที่เป็นคนส่วนใหญ่ อวัจนภาษาที่ใช้ประกอบในข่าววิทยุกระจายเสียงคือน้ำเสียง และการหยุดเพื่อให้รู้ว่าจะขึ้นข่าวใหม่

การเปรียบเทียบกับข่าวหนังสือพิมพ์ ข่าววิทยุจะไม่มีพาดหัวข่าวและความน่ามีแต่เพียงหัวข้อข่าวบอกให้รู้ว่า ข่าวนี้เป็นข่าวเรื่องอะไร ตามด้วยตัวเนื้อข่าวซึ่งมักจะอ้างแหล่งข่าวว่า คือใครตำแหน่งใดให้ข่าวว่าอย่างไร เป็นลำดับไป

การเขียนข่าวทางวิทยุ ผู้พูดหรือผู้อ่านข่าวไม่มีโอกาสเห็นหรือสังเกต ผู้ฟัง ผู้เขียนข่าวจึงจำเป็นต้องใช้ภาษาที่ง่ายต่อการฟังและความเข้าใจ ในลีลาของการสนทนาคือสำนวนข่าวต้องสั้นไหลเข้าหูผู้ฟังเสมือนเสียงพูดคุยกันธรรมดา และเมื่อไม่มีความน่า ข่าววิทยุอาจดัดแปลงเป็นการเสนอจุดสำคัญของเรื่องก่อน แล้วค่อยคลี่คลายในตอนท้ายข่าว

สรุปได้ว่า วิชาภาษาที่เป็นหลักสำคัญในการเขียนข่าววิทยุ ได้แก่

1. ความเที่ยงตรง ข่าววิทยุต้องเขียนและตรวจต้นฉบับอย่างละเอียด ถัดมาในการรายงานข้อเท็จจริงทุกขั้นตอน

2. การใช้สำนวนที่ง่าย ถ้อยคำที่ใช้จะต้องเป็นถ้อยคำธรรมดา ซึ่งผู้ฟังส่วนใหญ่เข้าใจประโยคควรจะสั้น เพราะผู้ฟังมีโอกาสฟังเรื่องราวได้ครั้งเดียว

3. การดำเนินเรื่องและข้อความที่ใช้กะทัดรัด เนื่องจากเวลาที่สถานีกำหนด สำหรับรายการข่าวมีจำกัด ผู้เขียนข่าวจึงต้องย่อและตัดรายละเอียดที่ไม่สำคัญออก แต่ต้องคำนึงว่าการตัดทอนนั้นจะไม่เปลี่ยนแปลงจุดสำคัญของเรื่อง

4. การดำเนินเรื่องตรงไปตรงมา รายละเอียดที่ปรากฏเฉพาะที่จำเป็นจริง ๆ เท่านั้น

5. การเพิ่มสีสันของเรื่อง การใช้คำกริยาและการบรรยายเหตุการณ์ แม้จะตรงไปตรงมาแต่อาจเป็นคำที่มีชีวิตชีวา มีสีสันประกอบเนื้อความได้ เพื่อให้ข่าวที่น่าสนใจยิ่งขึ้น แต่ไม่นิยมสำหรับข่าวราชการ

6. การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าว ผู้เขียนข่าวและผู้อ่านข่าววิทยุ ต้องเคารพในข้อเท็จจริง จะไม่แทรกความคิดเห็นส่วนตัวลงในข่าว

NEWS

นอกจากนั้น ในการเขียนข่าววิทยุให้ผู้อื่นอ่านยังต้องมีข้อควรระวัง
อีกหลายประการ ได้แก่

1. การใช้คำย่อ หนังสือพิมพ์อาจใช้คำย่อได้ แต่ข่าววิทยุต้อง
เขียนคำเต็มเพื่อสะดวกในการอ่านข่าว มีข้อยกเว้นเฉพาะคำย่อที่เป็นที่
รู้จักกันแพร่หลายและเป็นการเหมาะสม เช่น สำนักงาน ก.พ. หรือ
องค์การ ร.ส.พ. เป็นต้น
2. การใช้ตัวเลข ตัวเลขในต้นฉบับข่าววิทยุต้องสะกดเป็น
ตัวอักษรใช้ ตัวเลขจำนวนเต็มในลักษณะประมาณ
3. การระบุชื่อบุคคล ต้องระบุนาม ตำแหน่ง ยศ บรรดาศักดิ์ ให้
ถูก ต้องและไม่เรียกคำที่แสดงสถานภาพอื่นได้มาด้วยตัวเอง เช่น
ต็อกเตอร์ ไม่ใช่สมณานาม หากเรียกชื่อพร้อมตำแหน่งต้องเขียนชื่อมา
ก่อนตำแหน่ง เช่น นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี
4. การอ้างคำพูด หรือถ้อยแถลงของบุคคลในข่าว
หนังสือพิมพ์อาจอ้างโดยใช้เครื่องหมายคำพูดและยกข้อความนั้นมา
กล่าว แต่ข่าววิทยุต้องแปล ความคือถอดจากเครื่องหมายคำพูด เป็น
ข้อความธรรมดา (indirect quotation) โดยเปลี่ยนสรรพนามจากบุรุษ
ที่ 1 เป็นบุรุษที่ 3 หรือเอ่ยชื่อซ้ำ ในปัจจุบันมีการยกคำกล่าวโดย
การสัมภาษณ์และใช้เสียงจริงของบุคคล โดยตรงแต่ต้องชี้แจงให้ชัดเจน
ว่าเป็นถ้อยแถลงของผู้ใด

- หน้า 10 -

ภาษาข่าววิทยุโทรทัศน์

ข่าวทางโทรทัศน์เป็นข่าวภาพและข่าวเสียง ขณะที่วิทยุเป็นข่าวเสียงและหนังสือพิมพ์ เป็นข่าวภาพและตัวอักษร

โทรทัศน์นั้นผู้ชมสามารถเห็นภาพได้ยินเสียง แหล่งข่าวหรือเหตุการณ์ที่เป็นข่าว และได้ทราบรายละเอียดจากการอ่านของผู้ประกาศข่าว การจัดเสนอข่าวทางโทรทัศน์จึงต้องใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ประกอบมากมาย ในสมัยก่อนต้องใช้ทั้งกล้องถ่ายภาพยนตร์ กล้องถ่ายภาพนิ่ง เครื่องบันทึกเสียง เครื่องตัดต่อปัจจุบันมีการใช้กล้องวิดีโอถ่ายทำข่าว ทำให้ง่ายต่อการนำเสนอ ไม่ต้องผ่านกระบวนการล้างอัด มีเพียงการตัดต่อลำดับภาพ และการจัดกล้องระหว่างผู้อ่านข่าวกับภาพข่าวและเสียงในข่าว

ที่มา : <https://www.mendetails.com/life/mds-life-check-sources-before-share-oct20/>

อวัจนภาษาในข่าวโทรทัศน์จึงมีมากมาย ได้แก่ ภาพและการตัดต่อภาพ เสียงในภาพข่าว เสียงน้ำเสียงของผู้อ่านข่าว การแต่งกาย ท่าทางของผู้อ่านข่าว การ fade in-fade out เสียงในภาพข่าว เสียงดนตรีประกอบ

วัจนภาษาในข่าวโทรทัศน์ใช้หลักการเดียวกับข่าวทางวิทยุ ข่าวทางโทรทัศน์จึงเป็นข่าวที่ดูเป็นจริงที่สุด เนื่องจากมีทั้งการรายงานข่าว มีภาพข่าว และเสียงของผู้เป็นข่าว เทคนิคต่าง ๆ ช่วยทำให้ข่าวโทรทัศน์ เป็นที่สนใจของผู้ชมจึงเป็นสื่อที่ผู้สื่อสารต้องระมัดระวังการใช้วัจนภาษาและอวัจนภาษาให้รอบคอบ

- หน้า 11 -

ตัวอย่างข่าวหนังสือพิมพ์

เขื่อนภูมิพลวิกฤติแห้งขาด นายกา สั่งระดมสู๊ยกัยแล้ง

กัยแล้งวิกฤติ ปริมาณน้ำในเขื่อนภูมิพลซึ่งเป็นเขื่อนใหญ่ที่สุดของประเทศ ลดเหลือน้อยที่สุดในรอบ 34 ปี นับตั้งแต่ก่อสร้างเขื่อนมา นายกา ชวนกำชับกลาง วงประชุมผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั่วประเทศให้ เตรียมพร้อมรับมือด่วน

นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน การประชุมเพื่อมอบ นโยบายและเร่งรัดแผนงานสู๊ยกัยแล้งปี 2541-2542 แก่ผู้บริหารส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง อาทิ ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอป้องกันจังหวัด เกษตรจังหวัด และเจ้าหน้าที่ชลประทานจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรียอมรับว่า สถานการณ์น้ำใน 2 เขื่อนสำคัญ คือ ภูมิพลและสิริกิติ์ มีปริมาณลดน้อยลงมาก จึงต้องเตรียม พร้อมเพื่อบรรเทาปัญหาให้เบาลงตั้งแต่เนิ่น ๆ

สำหรับแนวทางการจัดสรรน้ำในแต่ละพื้นที่นั้น จะเน้นเพื่อการอุปโภค บริโภคของประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อผลิตน้ำประปาและการดูแล บ่อบาดาล รองลงมา คือ การส่งเสริมการเกษตร การผลักดันน้ำเค็ม การจัดสรรน้ำ เพื่อทำนาปรัง ซึ่งต้องลดพื้นที่เพาะปลูกลงครึ่งหนึ่ง การจัดสรรน้ำเพื่อ การคมนาคม และสุดท้ายเพื่อการบำบัดน้ำเสีย

นายกรัฐมนตรียังกำชับให้ทุกหน่วยราชการร่วมมือ ในการใช้จ่าย งบประมาณเพื่อสู๊ยกัยแล้ง โดยไม่ให้เกิดการรั่วไหล พร้อมกับย้ำให้ทุกหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องดูแลปัญหาในพื้นที่ของตัวเอง ตั้งแต่ระดับจังหวัด อำเภอ และหมู่บ้าน อย่างเป็นระบบ

ด้านนายกำธร ทิภาคมล ผู้อำนวยการเขื่อนภูมิพล แกลงในวันเดียวกันว่า น้ำใช้งานในเขื่อนมีเพียง 1,600 ล้าน ลูกบาศก์เมตร มีน้ำไหลเข้าอ่างเพียง 1,400 ล้านลูกบาศก์เมตร น้อยที่สุดตั้งแต่ก่อสร้างเขื่อนภูมิพลในรอบ 34 ปี อย่างไรก็ตาม 5 เดือนข้างหน้า คาดว่าจะมีน้ำไหลเข้าอ่าง ประมาณ 100 ล้านลูกบาศก์เมตร

ที่จังหวัดพิจิตร นายไพศาล พันธุ์ทิพย์ นายช่างชลประทานพิจิตรกล่าวถึงเกณฑ์การขอยืมเครื่องสูบน้ำเพื่อช่วยภัยแล้งว่า เกษตรกรที่ต้องการเครื่องสูบน้ำจากชลประทานต้องเป็นผู้ที่เคยได้รับความช่วยเหลือมาปีครั้งที่ผ่านมา คือ นาปี 2541 และมีพื้นที่ความเสียหายที่ติดต่อกัน ไม่ต่ำกว่า 300 ไร่ หากเกษตรกรยืมเครื่องสูบน้ำไปใช้โดยที่ความเสียหายอยู่ที่ หนึ่ง แต่ไปใช้อีกที่หนึ่งจะต้องเรียกคืนหรือหากทำนาปรังนอกเหนือจากแผนที่กำหนดไว้ก็จะไม่ได้

ปัจจุบันชลประทานจังหวัดพิจิตรมีเครื่องสูบน้ำอยู่ 41 เครื่อง ขณะนี้มีเกษตรกรขอใช้แล้ว 30 เครื่อง เหลืออีก 10 เครื่องจะสำรองไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน ขณะเดียวกัน ทางชลประทานได้พยายามประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรงดทำนาปรัง เพราะขณะนี้ปริมาณน้ำในคลองหรือแหล่งน้ำเหลือน้อยมาก น้ำที่เหลือน้อยมาก น้ำที่เหลือน้อยอยู่พอเพียงสำหรับการเกษตรพวกพืชสวนครัวเท่านั้น

หนังสือพิมพ์แนวหน้า
ประจำวันที 23 พฤศจิกายน 2541 หน้า 1

เอกสารอ้างอิง

อายุพร พานิช และคณะ. (2547). ภาษาและหลักการเขียนเพื่อการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หน้า 198 - 218.

ใบงานที่ 1

NEWS

การอ่าน...**ข่าว**....

อย่างมี **วิ จ ภา ร ณา ญา ณา**

ชื่อกลุ่ม .....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 วิชาเอก.....

ลิงก์ข่าว

'คิมซอนโฮ' พระเอก Hometown Cha-Cha-Cha
ขอโทษทำร้ายแฟนเก่า

การตั้งคำถาม (question)		
คำถามข้อที่ 1		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คาดคะเนคำตอบ (predict)	อ่านเนื้อเรื่อง (read)	ตอบสนอง (respond)
คำตอบที่ได้จากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้จากการอ่านอย่างละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้จากการอภิปราย ในชั้นเรียน
การตั้งคำถาม (question)		
คำถามข้อที่ 2		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คาดคะเนคำตอบ (predict)	อ่านเนื้อเรื่อง (read)	ตอบสนอง (respond)
คำตอบที่ได้จากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้จากการอ่านอย่างละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้จากการอภิปราย ในชั้นเรียน
การตั้งคำถาม (question)		
คำถามข้อที่ 3		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คาดคะเนคำตอบ (predict)	อ่านเนื้อเรื่อง (read)	ตอบสนอง (respond)
คำตอบที่ได้จากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้จากการอ่านอย่างละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้จากการอภิปราย ในชั้นเรียน

การตั้งคำถาม (question)		
คำถามข้อที่ 4		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คาดคะเนคำตอบ (predict)	อ่านเนื้อเรื่อง (read)	ตอบสนอง (respond)
คำตอบที่ได้จากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้จากการอ่านอย่างละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้จากการอภิปราย ในชั้นเรียน
การตั้งคำถาม (question)		
คำถามข้อที่ 5		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คาดคะเนคำตอบ (predict)	อ่านเนื้อเรื่อง (read)	ตอบสนอง (respond)
คำตอบที่ได้จากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้จากการอ่านอย่างละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้จากการอภิปราย ในชั้นเรียน
การตั้งคำถาม (question)		
คำถามข้อที่ 6		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คาดคะเนคำตอบ (predict)	อ่านเนื้อเรื่อง (read)	ตอบสนอง (respond)
คำตอบที่ได้จากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้จากการอ่านอย่างละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้จากการอภิปราย ในชั้นเรียน

การตั้งคำถาม (question)		
คำถามข้อที่ 7		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คาดคะเนคำตอบ (predict)	อ่านเนื้อเรื่อง (read)	ตอบสนอง (respond)
คำตอบที่ได้จากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้จากการอ่านอย่างละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้จากการอภิปราย ในชั้นเรียน
การตั้งคำถาม (question)		
คำถามข้อที่ 8		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คาดคะเนคำตอบ (predict)	อ่านเนื้อเรื่อง (read)	ตอบสนอง (respond)
คำตอบที่ได้จากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้จากการอ่านอย่างละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้จากการอภิปราย ในชั้นเรียน
การตั้งคำถาม (question)		
คำถามข้อที่ 9		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คาดคะเนคำตอบ (predict)	อ่านเนื้อเรื่อง (read)	ตอบสนอง (respond)
คำตอบที่ได้จากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้จากการอ่านอย่างละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้จากการอภิปราย ในชั้นเรียน

การตั้งคำถาม (question)		
คำถามข้อที่ 10		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คาดคะเนคำตอบ (predict)	อ่านเนื้อเรื่อง (read)	ตอบสนอง (respond)
คำตอบที่ได้จากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้จากการอ่านอย่างละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้จากการอภิปราย ในชั้นเรียน

★ ชั้นที่ 4 การประมวลความรู้ (Comprehensiveness)

- สรุปหรือประมวลความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนทักษะต่าง ๆ ที่เกิดจากการอ่าน
- อภิปรายแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นร่วมในชั้นเรียน

1. จากข่าว 'คิมซอนโฮ' พระเอก Hometown Cha-Cha-Cha ขอโทษทำร้ายแฟนเก่ามีเนื้อหา
ส่วนใดบ้างที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับประเด็น “การทำแท้ง เป็นเรื่องที่ผิดศีลธรรม”

A series of horizontal dashed lines for writing.

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
รายวิชา ภาษาไทย 9 (ท 32101) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

*****

คำชี้แจง

1. ข้อสอบชุดนี้เป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ
2. ข้อสอบมีทั้งหมด 4 ตอน ได้แก่
  - 1) การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ 8 ข้อ
  - 2) การอ่านบทความอย่างมีวิจารณญาณ 8 ข้อ
  - 3) การอ่านเรื่องสั้นอย่างมีวิจารณญาณ 8 ข้อ
  - 4) การอ่านกวีนิพนธ์อย่างมีวิจารณญาณ 16 ข้อ
3. ให้นักเรียนใช้ดินสอ 2B ขึ้นไป ระบายคำตอบที่ถูกต้องลงในกระดาษคำตอบ

ตอนที่ 1 การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณ์ญาณ

อ่านข่าวต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1-2

เปิดเคล็ดลับไหว้ท้าวเวสสุวรรณให้ปัง หมอไก่ชี้ 5 ราศีนี้ต้องรีบไปด่วน

เทพองค์หนึ่งที่คนนิยมไปไหว้อย่างมาก นั่นคือ ท้าวเวสสุวรรณ ซึ่งท้าวเวสสุวรรณถือว่าเป็นเทพที่เราสามารถขอพรครอบคลุมได้หลายอย่าง โดยเฉพาะเรื่องเงิน ๆ ทอง ๆ โชคลาภนี้ ขอแล้วมีโอกาสได้สูง เพราะตามตำนาน ท้าวเวสสุวรรณ หรือ อีกชื่อ คือ ท้าวกุมภเวระ จะมีบุษบกวิเศษ (ราชรถ) ที่เวลาเดินทางไปที่ไหน ก็จะมีเงินทองเพชรนิลจินดาไหลร่วงลงมาเสมอ แถมตำนานทางอินเดีย ยังเชื่ออีกว่า ท่านเป็นยักษ์เฝ้าสมบัติ เพราะฉะนั้น ถ้าใครจะขอเรื่องเงิน ๆ ทอง ๆ บอกละเลย ต้องมาไหว้ท้าวเวสสุวรรณด่วน

เคล็ดลับการบูชาท้าวเวสสุวรรณให้สมหวังดังใจ

1. การขอพรต่อหน้าท้าวเวสสุวรรณ ไปวัดก็ได้หรือหน้ารูปเคารพก็ได้ ถ้าไปวันขึ้น 15 ค่ำได้ จะดีมาก
2. เตรียมดอกกุหลาบแดง 9 ดอก ธูป 9 ดอก ท่องนะโม 3 จบ ท่องคาถาบูชาท้าวเวสสุวรรณ
3. จากนั้นให้บอกชื่อนามสกุล วันเดือนปีเกิด และขอพร และ 5 ราศี ที่ควรไปไหว้ท้าวเวสสุวรรณ

เพื่อความปังในชีวิต หมอไก่ขอแนะนำให้คุณหาโอกาสไปไหว้ท้าวเวสสุวรรณ คือ ราศีมีน กุมภ์ กันย์ พฤษภ และเมถุน เพราะทั้ง 5 ราศีนี้ ถือว่าเป็นราศีที่ดวงมาแรงในเรื่องเงินทองโชคลาภผลประโยชน์อยู่แล้ว หากมีโอกาสได้ไปไหว้ก็จะเป็นการเสริมความปังเข้าไปอีกชั้น.

ที่มา : <https://www.thairath.co.th/horoscope/belief/2344265>

1. เหตุใดที่หมอไก่แนะนำให้ผู้เกิดใน 5 ราศี หาโอกาสไปไหว้ท้าวเวสสุวรรณ
  - ก. เพราะให้ไปสะเดาะเคราะห์
  - ข. เพราะให้เสริมดวงชะตา เมตตาบารมี
  - ค. เพราะอยู่ในช่วงพระราหูย้ายตำแหน่ง
  - ง. เพราะจะเสริมดวงเรื่องโชคลาภที่ดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น
2. จากข่าวข้างต้นข้อใด **ไม่** เป็นข้อคิดเห็น
  - ก. เทพองค์หนึ่งที่คนนิยมไปไหว้อย่างมาก
  - ข. 5 ราศี ที่ควรไปไหว้ท้าวเวสสุวรรณเพื่อความปังในชีวิต
  - ค. ตำนานทางอินเดีย ยังเชื่ออีกว่า ท่านเป็นยักษ์เฝ้าสมบัติ
  - ง. ทั้ง 5 ราศีนี้ ถือว่าเป็นราศีที่ดวงมาแรงในเรื่องเงินทองโชคลาภผลประโยชน์อยู่แล้ว

อ่านข่าวต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 3-6

อย. ทลายแหล่งผลิตยาน้ำสมุนไพรผสมสเตียรอยด์

เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการ 4 กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ระบุว่า ได้รับเรื่องร้องเรียนจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) พบผู้บริโภคนานาชาติจำนวนมากเกิดอาการผิดปกติทางร่างกาย หลังซื้อผลิตภัณฑ์น้ำสมุนไพร ยากษัยเส้นปูดแดง และผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสมุนไพรที่โฆษณาอ้างอ้างบำรุงร่างกาย ช่วยเจริญอาหาร ด้านการอักเสบของ ข้อ หลังและเอว ลดอาการปวดทุกชนิดมาตีมิกัน โดยมีการแพร่ระบาดของผลิตภัณฑ์ดังกล่าวที่ตรวจสอบพบสารสเตียรอยด์ในหลายพื้นที่ ซึ่ง สสจ.เชียงใหม่และ สสจ.เลยได้แจ้งเตือนให้ผู้บริโภคทราบถึงอันตรายของผลิตภัณฑ์ดังกล่าวแล้ว และประสานไปยัง อย. ก่อนจะพบว่ามีการลักลอบผลิตตามบ้านและโกดังในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น และขายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ส่งทั้งในไทยและประเทศเพื่อนบ้านเป็นจำนวนมาก

จึงได้นำหมายค้นศาลจังหวัดพลเข้าตรวจค้นสถานที่ผลิตและเก็บอาหารและผลิตภัณฑ์สมุนไพร ผิดกฎหมายในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น จำนวน 4 จุด พบของกลางน้ำสมุนไพร กว่า 20,000 ขวด, ยาเม็ดในกลุ่มสเตียรอยด์ จำนวนกว่า 2,092,000 เม็ด, ยาเม็ดแก้ปวดไม่มีทะเบียน จำนวนกว่า 2,224,000 เม็ด ยาเม็ดแก้แพ้ จำนวนกว่า 5,000 เม็ด รวมมูลค่ากว่า 10 ล้านบาท พร้อมตรวจยึดอุปกรณ์การผลิตจำนวนมาก

ขณะที่เพจกรมสอบสวนกลาง ระบุว่า จากการตรวจสอบน้ำสมุนไพรดังกล่าว 1 ขวด จะผสมยาสเตียรอยด์ 70 เม็ด และ ยาแก้อักเสบ 30 เม็ด รวม 100 เม็ด

ด้าน นพ.วิฑิต สฤกษ์ชัยกุล รองเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา อธิบายว่า ยาสเตียรอยด์นั้น หากใช้ต่อเนื่องเป็นเวลานานจะเริ่มแสดงอาการผิดปกติที่สังเกตได้ตั้งแต่มีใบหน้ากลมอูมเหมือนพระจันทร์ มีโหนกที่แก้ม มีหนอกที่คอ ตัวบวมเริ่มมีไตวาย ถ้าหยุดยากะทันหันจะทำให้เกิดภาวะช็อกได้ จึงเป็น “ยาควบคุมพิเศษ” ร้านยาขายได้เฉพาะผู้ป่วยที่มีใบสั่งยาจากแพทย์เท่านั้น แต่ด้วยฤทธิ์ด้านการอักเสบและกดภูมิคุ้มกันของร่างกาย สามารถรักษาอาการเจ็บป่วยต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ทำให้มีผู้ลักลอบนำไปใส่ในยาชุดหรือนำไปผสมกับสมุนไพรขายในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งยาลูกกลอน ยาแผนโบราณ ยาประดง ยาผสมสมุนไพร ยากษัยเส้น และใช้วิธีกล่าวอ้างเป็นสมุนไพรปลอดภัยใช้รักษาสารพัดโรค ทั้งกระดูกทับเส้น ปวดประสาทอักเสบ เหน็บชา เก๊าท์ ปวดหลัง ปวดเอว ปวดข้อ ปวดเข่า อัมพฤกษ์ อัมพาต เป็นต้น แต่เมื่อทานยาจะเห็นผลระยะแรก ๆ แต่หากใช้ต่อเนื่องเป็นเวลานานจะเริ่มแสดงอาการผิดปกติที่สังเกตได้ โดยมีเหยื่อเป็นผู้สูงอายุที่มักซื้อยากินเอง พร้อมย้ำว่า ขอเตือนผู้บริโภคก่อนซื้อผลิตภัณฑ์สุขภาพใด ๆ ควรตรวจสอบข้อมูลอนุญาตทางเว็บไซต์ อย. www.fda.moph.go.th ก่อนทุกครั้ง

ที่มา : <https://www.prachachat.net/marketing/news-894153>

3. ข้อมูลสำคัญใดในข่าวที่เป็นเหตุให้อนุมานได้ว่ายาสมุนไพรมีส่วนผสมของยาอันตราย
- ไม่มีป้ายฉลากยากำกับ
  - พบอาการข้างเคียง เช่น ใบหน้าบวม ไตวาย**
  - ไม่ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการอาหารและยา
  - มีการโฆษณาชวนเชื่อที่แสดงให้เห็นว่าสามารถรักษาให้หายได้ทันที
4. ถ้านักเรียนพบสิ่งผิดปกติของยาสมุนไพรที่ขายในท้องตลาด นักเรียนจะมีวิธีอย่างไรในการช่วยแก้ไขปัญหานี้ได้ดีที่สุด
- แจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าจับกุม
  - ไม่ซื้อและสนับสนุนเพื่อตัดวงจรการขาย
  - รายงานต่อคณะกรรมการอาหารและยา**
  - สร้างสื่อประชาสัมพันธ์ในเฟซบุ๊กไม่ให้ผู้คนไปซื้อ
5. หากผู้สูงอายุในครอบครัวจะซื้อยาสมุนไพรดังกล่าว นักเรียนจะทำอย่างไรได้ดีที่สุด
- เปิดขวดดังกล่าวให้ดู
  - ยกข้อมูลของ อย.มาชี้แจง
  - นำไปพบผู้ป่วยที่ได้รับผลข้างเคียงเพื่อให้เห็นสภาพจริง
  - อธิบายถึงความอันตรายของสารสเตียรอยด์ที่ผสมอยู่ในยาสมุนไพร**
6. หน่วยงานสาธารณสุขจะใช้วิธีณรงค์การห้ามซื้อยาสมุนไพรดังกล่าวอย่างไรให้สอดคล้องกับสถานการณ์
- ให้จนท.สาธารณสุขทุกหมู่บ้านลงพื้นที่ให้ความรู้
  - เผยแพร่องค์ความรู้ในรูปแบบอินโฟกราฟิกในสื่อออนไลน์**
  - สร้างความรู้ความเข้าใจกับลูกหลานเพื่อไปดูแลผู้สูงอายุในครอบครัว
  - แก้ไขกฎหมายและเพิ่มอัตราโทษ และอนุญาตให้มีการใช้โรงพยาบาลเท่านั้น

อ่านข่าวต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 7-8

“..พล.ต.ท.สุรเชษฐ์กล่าวว่า การปฏิบัติการในครั้งนี้นี้สืบเนื่องจาก พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี ได้เล็งเห็นปัญหาที่ประชาชนประสบกับการขายสลากเกินราคา จึงได้มีการตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาดังกล่าวขึ้น โดย พล.ต.อ.สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข ผบ.ตร. ได้สั่งการให้ตนในฐานะรองประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาฯ และหัวหน้าชุดปฏิบัติการพิเศษฯ เข้าตรวจสอบเป้าหมายผู้ค้าคนกลางที่มีพฤติการณ์ขายสลากเกินราคา เพื่อแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนโดยด่วน

ซึ่งในวันนี้ได้มีการปฏิบัติการเข้าตรวจค้น 2 จุด ตรวจพบสลากกินแบ่งรัฐบาลมากกว่า 2 ล้านฉบับ ซึ่งนำมาเสนอขายในเว็บไซต์และแอปพลิเคชันของมังกรฟ้า ในราคาเริ่มต้นฉบับละ 105 บาท ซึ่งเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด จากการตรวจสอบเบื้องต้นมีเงินหมุนเวียนอยู่ในระบบดังกล่าวกว่าร้อยล้านบาทต่องวด หากพบว่าผู้ได้รับการจัดสรรโควตามีส่วนร่วมในแพลตฟอร์มดังกล่าว ต้องถูกเพิกถอนโควตาดังกล่าวเพื่อไม่ให้เกิดการแทรกแซงกลไกราคาและผลกระทบต่อประชาชน...”

7. บุคคลใดนำความรู้จากข่าวไปใช้ช่วยจัดการปัญหาดังกล่าวได้เหมาะสมที่สุด
  - ก. ลาเต้ เลิกซื้อสลากจากแอปพลิเคชันมังกรฟ้า
  - ข. คาบูชิโน หันไปซื้อสลากจากพ่อค้าแผงตลาดสดในราคา 100 บาท
  - ค. มอคค่า ไปขอเป็นผู้รับจัดสรรโควตาจากกองสลากฯ เพื่อให้ได้ราคาที่ถูกลง
  - ง. อเมริกาโน่ สนับสนุนการซื้อผู้ขายหรือแพลตฟอร์มที่เสนอขายในราคาปกติ
8. หากต้องคิดค้นวิธีแก้ปัญหาดังกล่าวให้เป็นรูปธรรมและยั่งยืน นักเรียนจะเลือกใช้วิธีใด
  - ก. บริการขายผ่านร้านสะดวกซื้อและธนาคารต่าง ๆ
  - ข. ให้บริษัทเอกชนเข้ามารับช่วงสัมปทานเพื่อควบคุมกลไกราคา
  - ค. เปิดแผงขายสลากภายใต้การดำเนินการของกองสลากเองให้ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศ
  - ง. สร้างแอปพลิเคชันของกองสลากเพื่อให้สามารถซื้อสลากโดยตรงโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง

ตอนที่ 2 การอ่านบทความอย่างมีวิจารณญาณ

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 9-10

การทำ Intermittent Fasting (IF) เป็นวิธีการลดน้ำหนักอีกวิธีหนึ่งโดยการควบคุมแคลอรี และจำกัดเวลาในการทานอาหาร โดยมีหลากหลายวิธีในการปฏิบัติ แต่วิธีที่ได้รับความนิยมก็คือจำกัดเวลาทานอาหาร 8 ชั่วโมง และอดอาหาร 16 ชั่วโมง

ยกตัวอย่างง่าย ๆ คือ เราสามารถ ทานได้เวลา 6:00-14:00 โดยหลังจาก 14:00 เป็นช่วงอดอาหาร ทานได้เพียงแต่น้ำเปล่า หรือกาแฟ ชา ที่ไม่ใส่น้ำตาล (งดเว้นสารให้ความหวานแทนน้ำตาล ในช่วงอดอาหาร เพราะจะกระตุ้นให้เกิดความหิวและอยากน้ำตาลได้) สรุปคือ เราจะไม่ได้ทานอาหารมื้อหนึ่ง นั่นก็คือ มื้อเย็น โดยแค่แนวคิดตัดอาหารไปหนึ่งมือนั้นก็คือ แคลอรีที่หายไปหนึ่งวัน หากทำได้ติดต่อกัน ยังไงน้ำหนักก็ต้องลดได้แน่นอน

ที่มา : <https://shorturl.asia/XzL0A>

9. จุดประสงค์ของบทความนี้คืออะไร
  - ก. ชี้แจง
  - ข. แนะนำ
  - ค. ให้ความรู้
  - ง. บอกกล่าว
10. อะไรคือสาเหตุหลักที่ทำให้น้ำหนักลดลงได้
  - ก. การดื่มน้ำเปล่า
  - ข. การงดของหวาน
  - ค. การงดอาหาร 1 มื้อ
  - ง. การดื่มชากาแฟที่ไม่ใส่น้ำตาล

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 11-14

ฟ้าทะลายโจรเป็นพืชสมุนไพรผสมที่มีการใช้กันมานานในหลายประเทศ รวมถึงประเทศไทย ซึ่งมีสรรพคุณบรรเทาอาการของโรคหวัด เช่น ไข้ ไอ เจ็บคอ ในปัจจุบันเมื่อเกิดการระบาดของโควิด-19 ทำให้มีนักวิจัยสนใจศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับสมุนไพรฟ้าทะลายโจร โดยพบว่าสารสำคัญที่ชื่อว่า “แอนโดรกราโฟไลด์” (andrographolide) มีฤทธิ์ยับยั้งการเพิ่มจำนวนของไวรัส จากผลการวิจัยดังกล่าวทำให้มีประชาชนจำนวนมากสนใจที่จะซื้อยาฟ้าทะลายโจร นำมารับประทานเพื่อบรรเทาอาการของโควิด-19

การรับประทานยาฟ้าทะลายโจรติดต่อกันเป็นเวลานาน อาจทำให้แขนขามีอาการชาหรืออ่อนแรง หากท่านที่รับประทานยาฟ้าทะลายโจรติดต่อกัน 3 วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้นหรืออาการรุนแรงขึ้น แนะนำให้หยุดใช้ และรีบปรึกษาแพทย์ ทั้งนี้ผู้ป่วยบางรายที่รับประทานยาฟ้าทะลายโจรอาจมีผลข้างเคียง เช่น คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง ท้องเสีย เบื่ออาหาร เวียนศีรษะ ใจสั่น ซึ่งอาการเหล่านี้เมื่อหยุดรับประทานยาฟ้าทะลายโจร อาการจะค่อย ๆ หายเป็นปกติได้ หากท่านใดที่รับประทานยาฟ้าทะลายโจรแล้วสงสัยว่าจะแพ้ยาฟ้าทะลายโจร เช่น มีผื่นลมพิษ หน้าบวม ปากบวม หายใจไม่ออก ให้หยุดรับประทานทันที แล้วรีบพบแพทย์

ที่มา : https://www.si.mahidol.ac.th/siriraj_online/thai_version/Health_detail.asp?id=1481

11. จากบทความข้างต้น **ไม่ได้** กล่าวถึงเรื่องใด

- ก. สรรพคุณ
- ข. อาการข้างเคียง
- ค. ผลการศึกษาวิจัย
- ง. **วิธีการรับประทาน**

12. จากบทความดังกล่าวมีความน่าเชื่อถือหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก. น่าเชื่อถือ เพราะมีการอ้างอิงที่มาของข้อมูล
- ข. ไม่น่าเชื่อถือ เพราะขาดการอ้างอิงที่เป็นตัวบุคคล
- ค. **น่าเชื่อถือ เพราะมีการอ้างอิงและให้รายละเอียดตามข้อมูลทางการแพทย์**
- ง. ไม่น่าเชื่อถือ เพราะขาดการเรียบเรียงข้อมูลที่เป็นสถิติหรือการอ้างอิงทางวิชาการ

13. ข้อใดกล่าวถึงสาระสำคัญของ ฟ้ำทะลายโจร จากบทความนี้ได้ดีที่สุด
- มีสรรพคุณเป็นยารักษาโรคหวัดและโรคโควิด
  - มีสรรพคุณทางยา ไม่ควรรับประทานติดต่อกันนานเกิน 3 วัน หากมีอาการให้ไปพบแพทย์
  - มีสรรพคุณบรรเทาอาการหวัดและโควิด การรับประทานควรอยู่ภายใต้คำแนะนำของแพทย์
  - มีสรรพคุณเป็นยารักษาโรคหวัดและโรคโควิด ไม่ควรรับประทานติดต่อกันนาน ๆ เพราะอาจทำให้เกิดผลข้างเคียงตามมา
14. นักเรียนจะใช้แนวทางในการสร้างการรับรู้และเข้าใจเรื่องการใช้ยาฟ้ำทะลายโจรให้แก่คนในครอบครัวได้อย่างไร
- เปิดคลิปวิดีโอของหน่วยงานทางการแพทย์ให้ฟัง
  - ขอความช่วยเหลือให้บุคลากรทางการแพทย์มาแนะนำอยู่เสมอ ๆ
  - นำไปพบเภสัชกร เพื่อให้ช่วยอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับตัวยาย่างละเอียด
  - อธิบายถึงผลกระทบพร้อมใช้ข้อมูลจากหน่วยงานสาธารณสุขหรือภาพข่าวมาอ้างอิง

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 15-16

แคสเกม คืออะไร?

สำหรับคนที่ชื่นชอบการเล่นเกมนั้นชีวิตจิตใจ น่าจะเคยได้ดูคลิปแคสเกมของเกมเมอร์ต่าง ๆ กันมาบ้าง ซึ่งการแคสเกมก็คือ การบันทึกการเล่นเกมนของตนเอง แล้วเผยแพร่ให้คนอื่น ๆ ด้รับชม แต่ที่ทำให้คลิปเล่นเกมของเราพิเศษกว่าธรรมดาก็คือ ทักษะการพากย์เกม และการพูดคุยระหว่างเล่นเกมไปด้วย ซึ่งนักแคสเกมแต่ละคน ก็อาจมีลีลาการพากย์แตกต่างกันไป คนไหนคุยเก่งคุยสนุก ก็ยิ่งช่วยทำให้การแคสเกมของเราได้รับความนิยมมากขึ้น

ซึ่งการแคสเกม จะต่างจากสตรีมเมอร์เกม ตรงที่การแคสเกมเป็นการบันทึกเทปแล้วค่อยนำไปเผยแพร่ ส่วนการสตรีมเมอร์นั้น มักเป็นการเล่นเกมสด ๆ แล้ว Live ไปพร้อม ๆ กับผู้ชม ดังนั้นในการแคสเกมเราจึงเลือกได้ว่าเราจะถ่ายทอดเกมในช่วงไหน อาจเลือกด่านที่เราทำได้ดี หรือด่านยาก ๆ แต่เราสามารถเอาชนะได้ นำมาแคสเพื่อเป็นเทคนิคการเล่นให้ผู้ชมก็ได้

รายได้จากการแคสเกมมาจากไหน โดยทั่วไปรายได้จากการแคสเกมจะมาจากแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ เมื่อเราอัปโหลดคลิปการเล่นเกมนั้นไป เช่น ในยูทูป รายได้มาจากยอดวิว และการคลิกโฆษณา หรือบน Facebook Watch ก็มาจากการได้รับดาว อย่างไรก็ตาม นักแคสเกม จะสร้างรายได้ มากขึ้น เมื่อคลิปของเราได้รับความนิยม และเริ่มเป็นที่รู้จัก ก็อาจมีสปอนเซอร์ติดต่อขอให้รีวิวเกมหรืออุปกรณ์เล่นเกมต่าง ๆ ก็จะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นได้

ที่มา : <https://shorturl.asia/u6PsD>

15. บทความดังกล่าวให้คุณค่าแก่ผู้อ่านด้านใด

- ก. ความรู้เกี่ยวกับแคสเกม
- ข. แนวทางการประกอบอาชีพ
- ค. ความเข้าใจในกลุ่มผู้เล่นเกม
- ง. เห็นประโยชน์ของการแคสเกม

16. นักเรียนจะออกแบบเวลาในการแคสเกมอย่างไรที่ไม่กระทบต่อการเรียน

- ก. เล่นเมื่อมีภาวะตึงเครียด
- ข. เล่นหลังจากเรียนและทำการบ้านเสร็จ
- ค. แบ่งเวลาในกลางวันเรียนและกลางคืนแคสเกม
- ง. แบ่งเวลาช่วงเรียนและช่วงแคสเกมอย่างชัดเจน

ตอนที่ 3 การอ่านเรื่องสั้นอย่างมีวิจารณ์ญาณ

อ่านเรื่องสั้นต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 17-21

สุนทรพจน์ของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ : ประชาคม ลุนาชัย

นายพลทหารวัยห้าสิบเก้า (ผู้ซึ่งมีอำนาจล้นฟ้าเหนือจอมพล) หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติก้าวออกจากห้องแต่งหน้า ยืนเด่นเป็นสง่าในชุดนายทหารประดับเหรียญตราเต็มยศ เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามอบน้อมรายงานว่าทีมถ่ายถอดสดพร้อมแล้ว เขาขยับก้าวด้วยท่วงท่าองอาจ สีหน้าแววตากระหึ่มเปี่ยมความมั่นใจ

อีกไม่กี่นาทีข้างหน้าเขาจะพูดกล่อมประชาชนทั่วประเทศ ด้วยน้ำเสียงเข้มแข็งหากแฝงความอ่อนโยนอยู่ในที สุนทรพจน์ของเขาจะมีคนฟังนับเป็นหลายสิบล้าน จากนั้นสื่อมวลชนต่างประเทศก็จะถ่ายทอดออกไปทั่วโลก พร้อมแปลเป็นภาษาของพวกเขา สรุปลงเรียบร้อยแล้ว สุนทรพจน์ครั้งนี้ น่าจะมีผู้ได้รับฟังด้วยความประทับใจนับพันล้านคน

...ต้องขอบคุณท่านเลขา... หัวหน้ารักษาความสงบแห่งชาติพิมพ์คำในใจอย่างสำนึกในบุญคุณผู้แนะทางสว่าง เขาจำคำของเลขาที่มีอาชีพได้ไม่ลืม

“ตอนเข้ามาเล่นการเมืองใหม่ ๆ ผมก็พูดไม่ทันคนอื่นหรือก่อกวนท่านนายพล ผมเพิ่งจบจากเมืองนอกกลับมาดูแลธุรกิจครอบครัว เพื่อนชวนลงสมัครเลือกตั้งการเมืองท้องถิ่น ปกติผมเป็นคนขี้อาย ยามออกไปยืนอยู่ต่อหน้าคนมาก ๆ ยิ่งพูดไม่ออก เพื่อนมันบอกว่า การเมืองต้องใช้ปากเป็นอาวุธ ขนาดได้ตำแหน่งบริหารแล้วนักการเมืองหลายคนยังใช้ปากทำงาน ถ้าใครใช้ปากไม่เป็นก็ไม่ต่างอะไรกับทหารตัวเปล่าปราศจากอาวุธในสมรภูมิจริง มีแต่จะตกเป็นเป้ายิงให้คนอื่น ๆ ไล่ถลุงเอาข้างเดียว ช่วงแรก ๆ ที่เข้าสู่ถนนการเมือง ผมพยายามฝึกพูดต่อหน้ากระเจกเงา พูดกับตัวเองในขณะขับรถ ท่านนายพลทราบไหมครับว่า วิธีนี้แทบจะไม่ได้ผลอะไรเลย ผมคิดจนหัวแทบแตก แล้ววันหนึ่งผมออกไปที่ทุ่งนา เจอแพะฝูงใหญ่เป็นร้อย ๆ ตัว ผมยืนมองอยู่นานจนประกายความคิดในหัวสว่างวาบขึ้นมา ผมให้เงินเด็กคนเลี้ยงแพะสองร้อยแลกกับการได้ฝึกพูดให้แพะทั้งฝูงฟัง ผมสบตาไปกับพวกมัน นึกถึงฉายา แพะรับบาป ท่านนายพลครับ ผมเป็นคนมีมนุษยธรรม และมีศีลธรรมในใจในระดับที่สูง ผมรู้สึกเห็นอกเห็นใจในชะตากรรมของแพะที่เกิดมาเพื่อรับบาปแทนสัตว์อื่น ด้วยเหตุนี้เองน้ำเสียงของผมจึงอ่อนโยนลงเป็นธรรมชาติ และแววตาที่มองออกไปเปี่ยมล้นด้วยเมตตาธรรม ยามที่ได้ยินเสียงแพะร้อง ผมหลับตาลงด้วยความซึ่งใจ คิดเสียนั่นคือเสียงปรบมือของประชาชน ผมฝึกตัวเองกับฝูงแพะนานนับเดือน พอกลับขึ้นเวทีอภิปรายอีกครั้ง ผมก็ทำตัวให้เหมือนกับว่ากำลังพูดให้แพะฝูงใหญ่ฟัง ผมจ้องตาพวกมัน หยอกล้อพวกมันด้วย สีหน้าท่าทางผ่อนคลาย พร้อมจังหวะมือที่วาดขึ้นลงประกอบคำพูด ท่านนายพลรู้ไหมครับ วิธีการแบบนี้ได้ผลชะงัดทีเดียว ไม่ว่าจะขึ้นพูดกี่ร้อยเวทีไม่เคยมีมวลมหาประชาชนที่ไหนฟังผมพูดจบแล้ว ยังทนเอามือสองข้างชูไว้ในกระเป๋...”

หัวหน้าคณะกรรมการความสงบราบคาบแห่งชาติตระหนักและครุ่นคำนึงถึงคำแนะนำนี้เรื่อยมา จนกระทั่งนั่งลงต่อหน้ากล้องและแสงไฟ เกือบสองเดือนที่ผ่านมา ยามว่างจากภารกิจของหัวหน้า คณะรักษาความสงบราบคาบแห่งชาติ นายพลเอกแห่งกองทัพบกพร้อมผู้ติดตามแอบไปที่ทุ่งหญ้า กว้างใหญ่ ท่ามกลางฝูงวัวควายนับร้อย ๆ ตัวที่กำลังก้มหัวเล็มหญ้า นายพลวัยใกล้เกษียณ ในเครื่องแบบเต็มยศยืนเด่นเป็นสง่า ตะเบ็งเสียงกร้าวออกไป

“สวัสดิ์ พี่น้องร่วมชาติที่รักทั้งหลาย...”

ไฟพร้อม กล้องพร้อม เสียงนับถอยหลังดังขึ้น

สาม สอง หนึ่ง...//.....

ที่มา :<https://shorturl.asia/AiRtj>

17. เจตนาของผู้เขียนคืออะไร

ก. เสียดสี

ข. เย้ยหยัน

ค. เหน็บแนม

ง. ประชดประชัน

18. การพูดของหัวหน้าคณะกรรมการความราบคาบแห่งชาติ สอดคล้องกับสำนวนใด

ก. ปากว่าตาขยิบ

ข. ปากหวานกันเปรี้ยว

ค. ปากเป็นเอกเลขเป็นโท

ง. ปากปราศรัยน้ำใจเชือดคอ

19. เรื่องสั้นดังกล่าวมีลักษณะเด่นในด้านใด

ก. แนวคิด

ข. การใช้ภาษา

ค. การดำเนินเรื่อง

ง. กลวิธีการนำเสนอ

20. คุณธรรมข้อใดควรมีในหัวหน้าคณะกรรมการความสงบราบคาบแห่งชาติมากที่สุด

ก. เสียสละ

ข. บริสุทธ์

ค. ซื่อสัตย์

ง. ยุติธรรม

21. หากจะต้องสวมบทบาทนักการเมือง นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ทำให้มากกว่าพูด
- ข. ทำแต่ในสิ่งที่ถูกต้อง
- ค. ทำในสิ่งที่จะช่วยพัฒนาชาติบ้านเมือง
- ง. ทำในสิ่งที่ประชาชนต้องการบนพื้นฐานความถูกต้อง

อ่านเรื่องสั้นต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 22-24

เหลืออีกกี่เรือ : จเด็จ กำจรเดช

ผมจำไม่แม่น เลยไปหาเพื่อนอีกรอบ ถามเรื่องเดิมว่าในทะเลมีเรืออะไรบ้างนะ เพื่อนเป็นช่างแกะหนังตะลุง บ้านอยู่ใกล้ทะเล แต่ไม่เคยออกเรือจริงจึงหрок เขาละจากแผ่นหนังฉีกยิ้มขาวประมวงหลังกั๊ววน ปลาใหญ่ตื่นโผงผางต่อหน้า

เขารู้ว่าจะจัดการกับปลาแบบผมยังไง

ในทะเลสมัยก่อนโน้นมีเรือลากคู่ประจำอยู่ด้านนอกสุด เรือลำโตวิ่งคู่กันสองลำ ลูกเรือรายี่สิบคนจำนวนลูกเรือสำคัญต่อเรือเล่า เขาเน้นว่ามีคนในลากคู่เยอะแค่ไหน เรือลากคู่วิ่งทะเลรอบนอกสุดพูดในมุมมองคนบนฝั่ง ถัดมาเป็นลากเดี่ยว ลูกเรือไม่เกินสิบ เขาบอกแบบนี้ในคราวก่อน แต่ผมจำไม่หมดมีเรืออะไรอีกสองสามชั้นก่อนถึงฝั่ง ลำเล็กลงเรื่อย ๆ คนน้อยลง กระทั่งถึงเรือหางยาวที่มีแค่คนสองคน

ผมติดอวน ดิ้นขลุกขลักหาทางออก แต่ช่างตอกหนังไม่ตอบ เฉบอกว่าเพื่อนอีกคนเพิ่งกลับไป

“ลูกยายพม่า” พม่าเป็นชื่อเรียกผู้หญิงคนหนึ่ง ชาวบ้านริมทะเลเรียกเธอแบบนี้

“ไหนว่าเป็นญวน” กลิ่นหนังอบอวลห้อง ผมหยิบตัวหนังตะลุงที่แกะเสร็จแล้วยกส่องฟ้า แสงทะลุแผ่นหนังใสเหมือนแผ่นฟิล์ม สีผสมอาหารที่ลงไว้สดสว่าง

ฝั่งอ่าวไทยตรงนี้ตั้งเป็นระนาบเดียวกับตั้งกลางสุดของเวียดนาม พม่าอยู่ปากอันดามัน มองมุมไหนก็ไม่อาจล่องเรือทะเลมาฝั่งนี้

“ใครมาจากประเทศอื่นเขาก็เรียกพม่าหมดแหละ”

ลูกยายพม่าเรียนชั้นประถมกับช่างแกะหนัง แม่มแม่เป็นต่างด้าว แต่พ่อเป็นถึงผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นต่อจากพ่ออีกที สถานะในหมู่บ้านไม่ชี้เหร่ คนนอกฟังเรื่องแล้วแปลกใจ ผู้ใหญ่บ้านทำไม่มีเมียเป็นต่างด้าว แต่ตอนโน้นเขาเป็นแค่เด็กหนุ่มคนหนึ่งที่มีพ่อเป็นผู้ใหญ่บ้าน ตอนแม่ขึ้นฝั่งเขายังหนุ่ม ติดตามพ่อไปชายทะเล

ช่างตอกหนังเล่าต่อ เรือต่างด้าวผ่านรอดทุกด้าน เหลือเรือหางยาวเป็นป้อมสุดท้าย บนเรือหางมีหนุ่มใหญ่เคราดกคนเดียว เขาแน่ใจ บนเรือลำนั้นหมดเรี่ยวแรงกับด่านก่อนหมดแล้ว ผู้ชายเหลือแค่สองผู้หญิงเหลือสาม ยายพม่าตอนนั้นยังสาวแรกแย้ม ผิวขาวนิ้วมือเรียว อยู่ในครอบครัวระดับเศรษฐี มีเงินจ้างเรือข้ามทะเล ทองคำสมบัติเท่าที่มีขนมาหมด ซ่อนในช่องลับฝายหญิง แอบไว้ตามกราบเรือ ในซอกไม้ แล้วค่อย ๆ หมดตามรายทาง เมื่อเห็นยอดมะพร้าวริมฝั่งโผล่อยู่ไกล ๆ ไม่ทันติใจว่าใกล้ถึง เรือหางยาวก็แล่นเคียง

“คุณเล่ายังกะเห็นเอง”

“ผมเก่งเรื่องนี้ เสียแต่เขียนไม่เป็น ไม่งั้นเป็นนักเขียนไปแล้ว”

ผมว่าเขาซี้ม๊ แต่เขายืนยัน เดียวพาไปดู ยายพม่าตอนนี้ซารุ่นเดียวกับแม่ของเขา แต่ผิวขาวผิวดำ ลุงผู้ใหญ่ไม่อาจขุดฝีมือยืนยัน เพื่อนของเขาชกต่อยกับเด็กแถวนี้ประจำเวลาถูกล้อว่าลูกพม่า แต่ถึงอย่างไร ตำแหน่งเมียผู้ใหญ่บ้านก็ไม่ถูกใครพูดให้ชอกช้ำต่อหน้า

ผู้หญิงในเรือไร้เสื้อผ้าปิดกาย เนื้อตัวมีทั้งกลิ่นเลือดและกลิ่นซี้เยี้ยว คาวปลาผสมคาวกาม ผสมรวม กลิ่นไม้แห้ง เหล็กและเชือกหมื่นเปรี๊ยะ ผิวขาวซีด แต่ถ้าจับส่องฟ้า แดดผ่านตามซอกร่องเป็นสีชมพู สว่างไสวราวรูปหนังตะลุง พวกเขาเจอมาทุกลำเรือ ผ่านแต่ละด่านตามแต่บุญแต่กรรม ผู้ชายโดนปาดคอทิ้งทะเล ทีละคน ค้นพบสมบัติทีละชิ้น ทองทุกเส้นหมดเรือไปแล้ว คนบนเรือหางยาวรู้ดี แต่ถ้ามีผู้หญิง สมบัติยังพอกัน

เรือหางจับมัดผู้ชาย แล้วค่อย ๆ เล้าโลมเคล้นคลึงผู้หญิงทั้งสามกลางแดดเที่ยง ขุดขอดหมดทุกหยาดน้ำ ก่อนเร่งเครื่องเรือจากไป ประทับตราผ่านด่านสุดท้าย ผู้หญิงแก้มัด ผู้ชายสะอึกสะอื้นทุบเครื่องเรือจนใช้งานไม่ได้ แล้วลอยลำเข้าฝั่ง หาดทรายขาวไกลจันแทบเอื่อมถึง บางคนเห็นยอดโบสถ์ เห็นทิวมะพร้าว เห็นอะไรต่ออะไรอีกก็ไม่รู้ หรือคิดอะไรก็ไม่รู้ แต่ถึงเวลาแล้วที่พวกเขาจะลงจากเรือว่ายขึ้นฝั่ง

น้ำไม่ลึกอย่างที่คิด ขณะยกงมูกให้พ้นยอดคลื่นปลายเท้าก็เตะทราย เร็วแรงเฮือกสุดท้ายพัดพาถึงหาดทรายขาว พวกเขาเชื่อว่าคนบนฝั่งจะไม่ไล่กลับ เครื่องเรือพังไปแล้ว อดดีก็โดนขังคุก

ผู้ใหญ่บ้านมาถึงพร้อมผู้ช่วยและชายอื่น ๆ ในหมู่บ้าน

“มันเคยขึ้นหลายลำแล้วนี่ พวกเขายังอยากดูอีกหรือ” ผมมองแดดทะเลหลังคาลงพื้น

“ไม่ได้อยากดู” เพื่อนยิ้ม

หญิงสาวทั้งสามน่าจะเป็นแม่ลูก หรือญาติ ๆ เป็นเด็กสาวน่าจะสักสิบห้าสิบหก นอนแผ่หมดแรง ลูกชายผู้ใหญ่เพิ่งเบญจเพส แสงแดดระยิบระยับคลื่น ผิวของหญิงสาวเป็นประกายระยับพรายราวเกล็ดเงือกสาว เขาปลดผ้าขาวม้าถลาไปห่มให้ โอบกอดเต็มมือ บอกพ่อผู้ใหญ่ว่าจะพาเธอกลับบ้าน

สาวที่เหลือได้ผ้าห่มเหมือนกัน ถูกกอดรัดเหมือนกัน แต่เป็นสัมผัสเดียวกับที่เจอตลอดระยะทางเรือ พวกเขาสุดหายใจสุดปอด สัมผัสชีวิต มองข้ามไหล่ผู้ชายที่ห่มผ้าให้ เห็นอีกหลายคนยืนรอ เธอหมดแรงนับ นึกไปว่าเธออาจจะต้องไปโรงพัก อาจจะขึ้นศาล หรืออาจจะต้องไปไหนอีกไม่รู้ เบื้องหลังของผู้ชายเหล่านั้นเป็นโบสถ์ เธอน่าจะได้ที่พักพิงแรกเป็นวัด แต่เปล่า พวกนั้นพาเธอไปกระท่อมหลังหนึ่งในดงมะพร้าว เธอเง้าหาใจ พึมพำภาษาต่างดาวว่าขอบคุณ

“คุณรู้ภาษาหรือ”

ช่างตอกหนังหัวเราะ บอกแล้วว่าเขาซี้ม๊

ทางการส่งคนอื่น ๆ ไปค่ายญวนที่เก้าอี้ หลังผ่านกระบวนการหลายขั้นตอน ไม่มีใครรู้ว่ามิชะตาแบบไหน ส่วนยายพม่าได้อยู่กินกับลูกผู้ใหญ่ แต่ตลอดชีวิต เธอดำเนินไปเงียบงัน เป็นแม่บ้าน ปลูกผัก เก็บข้าว ไม่มีปาก ไม่มีใครจำได้ว่าเสียงเธอเป็นอย่างไร ช่างตอกหนังก็บอกไม่ได้ว่าเธอพูดไทยหรือเปล่า และแม้คนในหมู่บ้านจะปฏิบัติดีกับเธอ แต่คล้ายเธอยังล่องอยู่ในเรือตลอดเวลา ฝั่งยังทอดตัวออกไปไกล

ใครก็ตามที่พูดถึงเธอ ต้องเปลือยกายเธอแล้วข่มขืนซ้ำ ๆ ผมก็ด้วย หลายคืนแล้วที่ผมคิดวนเวียน
ทั้งเรื่องของเรือที่แล่นวนในทะเล ทั้งกับคำพูดที่เพื่อนบอกว่า หลังจากถึงฝั่งแล้ว หลังจากผ่านเรือมาได้
ทุกด่าน พวกเธอมองข้ามไหล่คนมาช่วยเห็นผู้ชายยืนอยู่อีกหลายคน แล้วพิมพ์ออกมา

ซึ่งถ้าจะมีใครถอดความได้ เธอคงถามว่ายังมีอีกกี่เรือ

ที่มา : <https://shorturl.asia/IAdnY>

22. จากเรื่องดังกล่าวมีกลวิธี (Technique) การเปิดเรื่องอย่างไร

- ก. เริ่มที่จุดเวลาใกล้แก่นเรื่อง
- ข. มีฉากที่แปลกใหม่ไม่ซ้ำแบบใคร
- ค. เปิดเรื่องให้ใกล้ตอนจบเท่าที่จะทำได้
- ง. **ผูกใจ รั้งใจให้ผู้อ่านติดตามตลอดจนจบ**

23. ข้อความใดทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์สะเทือนใจมากที่สุด (ประเมินค่า)

- ก. **ถ้าจะมีใครถอดความได้ เธอคงถามว่ายังมีอีกกี่เรือ**
- ข. ผู้หญิงแก้มัด ผู้ชายสะอึกสะอื้นทุบเครื่องเรือจนใช้งานไม่ได้
- ค. พวกเขาสุดหายใจสุดปอด สัมผัสชีวิต มองข้ามไหล่ผู้ชายที่ห่มผ้าให้
- ง. พวกนั้นพาเธอไปกระท่อมหลังหนึ่งในดงมะพร้าว เธอน้ำตาไหลพิมพ์ภาษาต่าง
คำว่าขอบคุณ

24. อุทาหรณ์ดังกล่าวสามารถนำมาสร้างความตระหนักให้แก่คนในสังคมได้อย่างไร

- ก. เคารพในสิทธิมนุษยชน
- ข. เคารพในหลักกฎหมาย
- ค. **เคารพในกฎหมายและศีลธรรม**
- ง. เคารพและเห็นคุณค่าในฐานะเพื่อนมนุษย์

ตอนที่ 4 การอ่านกวีนิพนธ์อย่างมีวิจารณ์ญาณ

อ่านกวีนิพนธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 25 – 29

เจ้าขุนทอง : สุนทรภู่ วงศ์เทศ

วัดเอ๋ยวัดโบสถ์	ตาลโตนดเจ็ดต้น
ขุนทองเจ้าไปปล้น	ปานฉะนี้ไม่เห็นมา
คดข้าวใส่ห่อ	ถ่อเรือไปตามหา
เขาก็รำลือมา	ว่าเจ้าขุนทองตายแล้ว
นั่งรถยนต์ไร	นั่งรถไฟนกกแก้ว
ส่งเสียงแจ้วแจ้ว	ว่าเจ้าขุนทอง เจ้าขุนทอง
เจ้าออกจากบ้าน	เมื่อตะวันเรืองรอง
แล้วหันมาส่งน้องน้อง	ว่าพี่จะไปหลายวัน
ไปเพื่อสิทธิเสรี	เพื่อศักดิ์ศรีชาวบางระจัน
ไอ้เจ้านกเขาขัน	แล้วเจ้าขุนทองก็ลงเรือน
สะพายย่ามหาคดเสี้ยว	ซึ่งใส่หนังสือแสงเดือน
ทั้งสมุดที่ลบเลือน	ด้วยรอยน้ำตาแต่เมื่อคืน
ขุนทองเจ้าร้องไห้	อยู่ในเรือนจนตีกตี้น
ว่าดอกจำปีถูกปืน	ตายอยู่เกลื่อนเจ้าพระยา
ลูกเอ๋ยหนอลูกเอ๋ย	เจ้าอย่าเฉยเชื่อนชา
แม่มาร้องเรียกหา	นี่พ่อมาตั้งตาคอย
เจ้ามิใช่่นักรบ	ที่เคยประสบวีรร้อย
รูปร่างก็น้อยน้อย	เพราะเรียนหนังสือหลายปี
แม่ก็รู้ว่าลูกรัก	นั่นมีความรักดี
พ่อก็รู้ว่าลูกมี	กตัญญูต่อแผ่นดิน
แต่ใครเขาจะรู้	เพราะเขามีไซ้พระอินทร์
มนุษย์อาจได้ยิน	แต่อ่านาจมาบังตา
ลูกบอกว่าลูกรู้	จึงสู้แบบอหิงสา

แม่กับพ่อก็รอมมา	หลายเพลาหลายเพล
ดอกโสนบานเช้า	ดอกคัตเค้าบานเย็น
ออกพรรษามาตระเวน	ที่อนุสาวรีย์ทูน
ไม่มีร่างเจ้าขุนทอง	มีแต่รัฐธรรมนูญ
พ่อกับแม่ก็อาดูร	แต่ภูมิใจลูกชายเอย

ที่มา : <https://shorturl.asia/KGBYJ>

25. เจ้าขุนทอง ในบทกวีนี้หมายถึงใคร
- ทหาร
  - ตำรวจ
  - นักศึกษา
  - ประชาชน
26. ข้อใดเป็นต้นเหตุสำคัญที่ทำให้ “เจ้าขุนทองตายแล้ว”
- ขุนทองเจ้าไปปล้น ป่านะไม่เห็นมา
  - มนุษย์อาจไต่ยีน แต่อ่านาจมาบังตา
  - ว่าดอกจำปีถูกปืน ตายอยู่เกลื่อนเจ้าพระยา
  - รูปร่างก็น้อยน้อย เพราะเรียนหนังสือหลายปี
27. ข้อใดที่สะท้อน “คุณธรรมอันหาญกล้าแห่งปัญญาชน” ในตัวเจ้าขุนทอง
- ลูกบอกว่าลูกรู้ จึงสู้แบบอหิงสา
  - ไม่มีร่างเจ้าขุนทอง มีแต่รัฐธรรมนูญ
  - พ่อก็รู้ว่าลูกมี กตัญญูต่อแผ่นดิน
  - ไปเพื่อสิทธิเสรี เพื่อศักดิ์ศรีชาวบางระจัน
28. จากข้อความ “ดอกโสนบานเช้า ดอกคัตเค้าบานเย็น” มีลักษณะเด่นทางวรรณศิลป์อย่างไร
- การซ้ำคำ
  - การเล่นคำ
  - การสรรคำ
  - การเรียบเรียงคำ

29. หากไม่มีเหตุการณ์ “ไม่มีร่างเจ้าขุนทอง มีแต่รัฐธรรมนูญ” เกิดขึ้นจะเป็นอย่างไร

- ก. ตีตคูก
- ข. กลับบ้าน
- ค. หนีคดีในฐานะกบฏ
- ง. **ได้รับชัยชนะในอุดมการณ์**

อ่านกวีนิพนธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 30-32

“ณ ขณะ อีกรฟากของฟากฟ้า
 ชายชราแปดสิบห้าล้มตาใหม่
 เพื่อรับภาพแห่งวันอันวิไล
 ก่อนหุ้มมือห่อมไปกรำงาน
 ขณะคนถือกระบะเป่า หลุยส์-วิตตอง
 ชายชราแบกกระป๋องมือไม้ด้าน
 ขณะงานของคนคือเอกสาร
 ชายชรามีงานเป็นต้นไม้
 ขณะคนเคาะนิ้วบนแป้นคอมพิวเตอร์
 ชายชราผู้ฝ้ายผอมรดน้ำไหล
 ขณะคนโทรศัพท์ พร่ำเร็วไว
 ชายชราพูดให้ต้นไม้ฟัง...”
 -กิติคุณ คัมภีรานนท์-

ที่มา : <https://mgronline.com/live/detail/9510000076651>

30. เจตนาของผู้เขียนเป็นอย่างไร

- ก. ตำหนิ
- ข. เสียดสี
- ค. **วิพากษ์วิจารณ์**
- ง. ประชดประชัน

31. บทกวีดังกล่าวมีการใช้ลักษณะทางวรรณศิลป์ในข้อใดมากที่สุด

- ก. **การสรรคำ**
- ข. การใช้โวหาร
- ค. การใช้ภาพพจน์
- ง. การใช้สัญลักษณ์

32. นักเรียนจะมีวิธีการเตรียมพร้อมสู่โลกอนาคตอย่างไรให้เกิดคุณภาพชีวิตดี

- ก. วางแผนการลงทุนธุรกิจ
- ข. ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเทรนอาชีพในอีก 10 ปีข้างหน้า
- ค. จัดการทรัพยากรในครัวเรือนอย่างคุ้มค่าและเพิ่มมูลค่าได้
- ง. พึ่งพาเทคโนโลยีในการประดิษฐ์คิดค้น ตลอดจนทดแทนฝีมือแรงงาน

อ่านกวีนิพนธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 33-37

“อลัชชีถึงสมัย”

สภาวะแวดล้อมเหมือนล้อมกรอบ
 เลวร้ายรายรอบอยู่ถ้วนแล้ว
 รอบเขตคามขอบครอบคร้ว
 สังคมร่มร้ออาราม
 เข้าวัดหวังสดับรับธรรมรส
 ก็ปรากฏอบายมุขเข้าบุกบ่าม
 อลัชชีตีบทพรตลามปาม
 ใ้หวยหอบหามความมมกาย
 ปลัดขิกพลิกผันกามตันทหา
 กลสมีสีกาเข้ากอดกาย
 กิเลสพิษอวิชาพร่าพราย
 เครื่องช่ายเคลือบแคลงแฝงลึกล้ำ
 ลีกลับซั้บซ้อ้นจิวรหมอง
 พุทธบุตรมุดผ่องต้องกลืนกล้ำ
 บั้วรองบาทบัดนี้แทรกสีด้า
 ฤพุงทิพย์นาธรรมถึงยามพลบ
 ฤพุงทิพย์นาธรรมถึงยามพลบ
 ฤพุงทิพย์นาธรรมถึงยามพลบ
 ฤพุงทิพย์นาธรรมถึงยามพลบ ???
 (คลื่นซัดฝั่งทราย)

33. ข้อใดคือสาระสำคัญของกวีนิพนธ์ดังกล่าว
- ก. ความวิบัติในพระธรรมคำสั่งสอน
  - ข. ความเสื่อมทรามของวงการพระสงฆ์
  - ค. ความเสื่อมศรัทธาในพระพุทธศาสนา
  - ง. ความมัวเมาลุ่มหลงในกิเลสของพระสงฆ์
34. ข้อใด ไม่ใช่ ข้อคิดเห็น
- ก. กลสมีสีกาเข้ากอดกาย
  - ข. ลีกล้วยซบซ้อนจิวรหมอง
  - ค. รอบเขตคามขอบครอบครัว
  - ง. พุทธบุตรผุดผ่องต้องกลืนกล้ำ
35. ข้อใดเป็นลักษณะเด่นของการแต่ง
- ก. สรรคามาใช้
  - ข. ใช้โวหารเปรียบเทียบ
  - ค. มีสัมผัสในเกือบทุกวรรค
  - ง. ใช้ลีลาทำให้เกิดอารมณ์ร่วม
36. จากบทกวีดังกล่าวเมื่ออ่านแล้วรู้สึกอย่างไร
- ก. สิ้นเวช
  - ข. สงสาร
  - ค. โศกเศร้า
  - ง. สะเทือนใจ
37. “อลัชชี” หรือ “สมิ” จะหมดไปจาก “ทุ่งทิพย์นาธรรม” ได้อย่างไรที่ง่ายที่สุด
- ก. สังกายนาพระธรรมวินัยใหม่
  - ข. ศึกษาให้เข้าถึงหลักพระรัตนตรัยอย่างถ่องแท้
  - ค. ส่งเรื่องไปยังมหาเถรสมาคมเพื่อพิจารณาแก้ไข
  - ง. ช่วยกันแจ้งสำนักงานพระพุทธศาสนาเข้าตรวจสอบ

อ่านกวีนิพนธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 38-40

คุณก็รู้ กระจุนมันมาจากทิศใด
 จากหมอกทะเลมีนปกคลุมท้องฟ้า
 จากเทพดาที่ขโมยพระอาทิตย์
 มาไว้ในกำมือ
 เราพูดไม่ได้, พระอาทิตย์หมุนอยู่ใต้ลิ้นของท่าน
 เราพูดไม่ได้, น้ำลายของท่านอาบยาพิษ
 กระจอบอกป็นอาญาสิทธิ์จ่อหัวเรา
 โธ่... ประชาธิปไตยที่มีสร้อย
 เครื่องทรงรุงรังบิดเบือนสิทธิคน
 รอบด้านในประเทศคือกระจอกหลอกลวง
 ลำแสงหักเหตกกระทบเหลี่ยมมุมไม่รู้จบ
 มันวิ่งนำวิถีกระจุน
 เหมือนกับว่า มีโลงอยู่ก่อนแล้ว
 ก่อนหน้าจะมีคน
 ก่อนหน้าจะมีแผ่นดินด้วยซ้ำ
 เทพดาที่น่าเลื่อมใสคือพ่อค้าขายโลง
 ดูลิ, เขาบริจาคโลงให้คนไม่มีอันจะกิน
 นำซาบซึ้ง
 แต่ประชาชนไม่ยอมให้ลูกหลานก้มหัว
 ต้องยื้อแย่ง
 เอาพระอาทิตย์คืน
 และเปลวไฟกวาดล้างแผ่นดิน

บทกวี พระอาทิตย์ในโลงศพ ในเล่ม จุดตัดบนฟากฟ้า

ที่มา: <https://www.sm-thaipublishing.com/content/6789/12-recommended-poetry>

38. ข้อใดเป็นแนวคิดของบทกวีดังกล่าว

- ก. การทวงคืนประชาธิปไตย
- ข. ความล่มสลายของอุดมการณ์ทางการเมือง
- ค. ความทรยศต่อศักดิ์ศรีของประชาชนจากผู้มีอำนาจ
- ง. การต่อสู้กับอำนาจมืดเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจของประชาชน

39. ข้อใดเป็นลักษณะเด่นของกวีนิพนธ์บทนี้

- ก. การใช้โวหารที่คมคาย
- ข. การใช้ถ้อยคำที่กระชับแต่กินความหมายลึกซึ้ง
- ค. การแต่งที่หลุดจากกรอบฉันทลักษณ์แต่เน้นการสื่อความหมายที่คมคาย บาดลึก
- ง. การแต่งที่เน้นการสื่อสารอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของกวีผ่านตัวอักษรส่งถึงผู้อ่าน

40. ข้อความส่วนใดที่จะนำมาต่อท้ายข้อความ “แต่ประชาชนไม่ยอมให้ลูกหลานก้มหัว ต้องย้อแอ้งเอาพระอาทิตย์คืน และเปลวไฟกวาดล้างแผ่นดิน...” ได้ (สร้างสรรค์)

- ก. แผดเผาทำลายสิ้นถึงวิญญาณแห่งบรรพชนเราไปด้วย
- ข. แต่ไม่ได้กวาดล้างความศักดิ์สิทธิ์แห่งเทพยดานั้นไปด้วย
- ค. แต่กวาดล้างใจที่บริสุทธิ์และอหิงสาของประชาชนไปไม่ได้
- ง. กวาดไปจนสิ้น ไม่เหลือแม้แต่อนุของความหวัง ไม่มี แม้แต่อนุนั้นตั้งแต่ต้น

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้
ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้
ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)

คำชี้แจง

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้
ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS) มีจำนวน 15 ข้อ
เป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น
ที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน
เห็นด้วยมาก	4	คะแนน
เห็นด้วยมากที่สุด	5	คะแนน

ความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่าน
แบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
ด้านการจัดการเรียนรู้					
1. กิจกรรมมีความน่าสนใจ มีเนื้อหาที่หลากหลาย					
2. กิจกรรมไม่ยากจนเกินไป นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้					
3. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เป็นลำดับต่อเนื่อง ไม่สับสน					
4. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้ตั้งคำถามและค้นหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการรู้ด้วยตนเอง					
5. นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น และนำเสนอความรู้					
6. นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการอ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ ได้					
ด้านบรรยากาศ					
7. นักเรียนรู้สึกมีความสุขในการทำกิจกรรมทุกขั้นตอน					
8. การจัดการเรียนรู้ทำทลายความสามารถของนักเรียน					
9. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น					
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ					
10. ช่วยให้นักเรียนจดจำเนื้อหาได้ดี					
11. ช่วยให้นักเรียนมีเป้าหมายในการอ่าน					
12. ช่วยให้นักเรียนมีหลักการอ่านที่ถูกต้อง					
13. ช่วยให้นักเรียนพัฒนาการอ่านในระดับสูงได้					
14. ช่วยให้นักเรียนวิเคราะห์ วิจัย และตัดสินใจคุณค่าสารต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล					
15. ช่วยให้นักเรียนรักการอ่านมากขึ้น					
รวม					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ตารางที่ 9 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์
ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)

ประเด็นการพิจารณา	ผลการประเมิน			IOC	ความหมาย
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ					
1. สาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจนสามารถสื่อความหมายได้ว่าต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องใด	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. สาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนสื่อความหมายได้ว่าต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้สิ่งใดจากแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับแนวทางการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7. กิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8. กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละกิจกรรมมีความน่าสนใจ และดึงดูดผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9. กิจกรรมการเรียนรู้สามารถสร้างทักษะได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10. กิจกรรมการเรียนรู้สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนได้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
11. แนวการวัดและประเมินผลสอดคล้องตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
12. แนวการวัดและประเมินผลสามารถประเมินตามสภาพจริงได้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 9 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์
ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพิทิวอาร์เอส (SQP2RS) (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ผลการประเมิน			IOC	ความหมาย
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1		
13. แนวการวัดและประเมินผลเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
14. แนวการวัดและประเมินผลเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
15. สื่อการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
16. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
17. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
18. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเวลาในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
19. การใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
20. การใช้ภาษาสื่อความชัดเจนไม่กำกวม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การบทความอย่างมีวิจารณญาณ					
1. สาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจนสามารถสื่อความหมายได้ว่าต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องใด	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. สาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนสื่อความหมายได้ว่าต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้สิ่งใดจากแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 9 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์
ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพิทิวอาร์เอส (SQP2RS) (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ผลการประเมิน			IOC	ความหมาย
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1		
6. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับ แนวทางการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7. กิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8. กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละกิจกรรมมี ความน่าสนใจ และดึงดูดผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9. กิจกรรมการเรียนรู้สามารถสร้างทักษะ ได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10. กิจกรรมการเรียนรู้สามารถทำให้ ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนได้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
11. แนวการวัดและประเมินผลสอดคล้อง ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
12. แนวการวัดและประเมินผลสามารถ ประเมินตามสภาพจริงได้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
13. แนวการวัดและประเมินผลเหมาะสม และสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
14. แนวการวัดและประเมินผลเหมาะสม กับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
15. สื่อการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับ เนื้อหาในบทเรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
16. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับ กิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
17. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
18. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับ เวลาในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
19. การใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
20. การใช้ภาษาสื่อความชัดเจน ไม่กำกวม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 9 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์
ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพิทิวอาร์เอส (SQP2RS) (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ผลการประเมิน			IOC	ความหมาย
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านเรื่องสั้นอย่างมีวิจารณญาณ					
1. สาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจนสามารถสื่อความหมายได้ว่าต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องใด	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. สาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนสื่อความหมายได้ว่าต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้สิ่งใดจากแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับแนวทางการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7. กิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8. กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละกิจกรรมมีความน่าสนใจ และดึงดูดผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9. กิจกรรมการเรียนรู้สามารถสร้างทักษะได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10. กิจกรรมการเรียนรู้สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนได้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
11. แนวการวัดและประเมินผลสอดคล้องตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
12. แนวการวัดและประเมินผลสามารถประเมินตามสภาพจริงได้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 9 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์
ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพิทิวอาร์เอส (SQP2RS) (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ผลการประเมิน			IOC	ความหมาย
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1		
13. แนวการวัดและประเมินผลเหมาะสม และสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
14. แนวการวัดและประเมินผลเหมาะสม กับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
15. สื่อการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับ เนื้อหาในบทเรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
16. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับ กิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
17. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
18. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับ เวลาในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
19. การใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
20. การใช้ภาษาสื่อความชัดเจน ไม่กำกวม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การอ่านกวีนิพนธ์อย่างมีวิจารณญาณ (1)					
1. สาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้มี ความชัดเจนสามารถสื่อความหมายได้ ว่าต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องใด	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. สาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนสื่อ ความหมายได้ว่าต้องการให้ผู้เรียน เรียนรู้สิ่งใดจากแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับ สาระสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับ กิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 9 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์
ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพิทิวอาร์เอส (SQP2RS) (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ผลการประเมิน			IOC	ความหมาย
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1		
6. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับ แนวทางการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7. กิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8. กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละกิจกรรมมี ความน่าสนใจ และดึงดูดผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9. กิจกรรมการเรียนรู้สามารถสร้างทักษะ ได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10. กิจกรรมการเรียนรู้สามารถทำให้ ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนได้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
11. แนวการวัดและประเมินผลสอดคล้อง ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
12. แนวการวัดและประเมินผลสามารถ ประเมินตามสภาพจริงได้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
13. แนวการวัดและประเมินผลเหมาะสม และสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
14. แนวการวัดและประเมินผลเหมาะสม กับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
15. สื่อการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับ เนื้อหาในบทเรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
16. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับ กิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
17. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
18. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับ เวลาในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
19. การใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
20. การใช้ภาษาสื่อความชัดเจน ไม่กำกวม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 9 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์
ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพิทิวอาร์เอส (SQP2RS) (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ผลการประเมิน			IOC	ความหมาย
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การอ่านกวีนิพนธ์อย่างมีวิจารณญาณ (2)					
1. สาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจนสามารถสื่อความหมายได้ว่าต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องใด	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. สาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนสื่อความหมายได้ว่าต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้สิ่งใดจากแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับแนวทางการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7. กิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8. กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละกิจกรรมมีความน่าสนใจ และดึงดูดผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9. กิจกรรมการเรียนรู้สามารถสร้างทักษะได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10. กิจกรรมการเรียนรู้สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนได้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
11. แนวการวัดและประเมินผลสอดคล้องตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
12. แนวการวัดและประเมินผลสามารถประเมินตามสภาพจริงได้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 9 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์
ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพิทิวอาร์เอส (SQP2RS) (ต่อ)

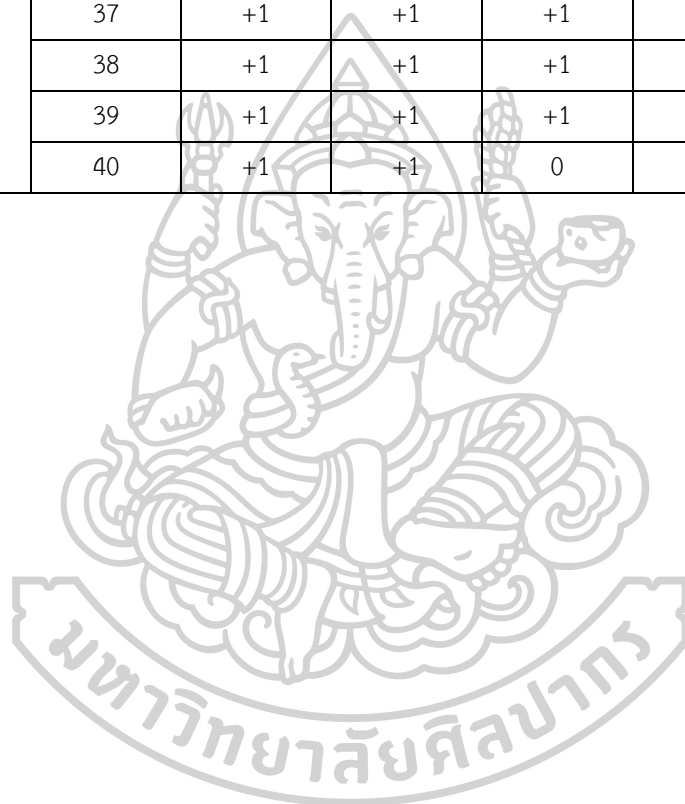
ประเด็นการพิจารณา	ผลการประเมิน			IOC	ความหมาย
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1		
13. แนวการวัดและประเมินผลเหมาะสม และสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
14. แนวการวัดและประเมินผลเหมาะสม กับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
15. สื่อการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับ เนื้อหาในบทเรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
16. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับ กิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
17. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
18. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับ เวลาในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
19. การใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
20. การใช้ภาษาสื่อความชัดเจน ไม่กำกวม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่าน
อย่างมีวิจารณญาณ

เรื่อง	ข้อที่	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
การอ่านข่าว อย่างมี วิจารณญาณ	1	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง
	2	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	3	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	4	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	5	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	6	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	7	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	8	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
การอ่าน บทความอย่างมี วิจารณญาณ	9	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	10	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	11	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	12	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	13	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	14	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	15	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง
	16	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
การอ่านเรื่องสั้น อย่างมี วิจารณญาณ	17	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	18	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	19	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	20	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	21	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	22	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง
	23	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	24	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
การอ่านกวี นิพนธ์อย่างมี วิจารณญาณ (1)	25	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	26	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	27	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	28	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	29	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	30	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	31	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง
	32	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่าน
 อย่างมีวิจารณญาณ (ต่อ)

เรื่อง	ข้อที่	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
การอ่านกวี นิพนธ์อย่างมี วิจารณญาณ (2)	33	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	34	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	35	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	36	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	37	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	38	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	39	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	40	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง

ตารางที่ 11 แสดงค่าความยากง่าย (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้			
ข้อ	p	r	คุณภาพข้อสอบ
1	0.53	0.4	ใช้ได้
2	0.50	0.33	ใช้ได้
3	0.63	0.33	ใช้ได้
4	0.46	0.53	ใช้ได้
5	0.60	0.27	ใช้ได้
6	0.50	0.33	ใช้ได้
7	0.50	0.33	ใช้ได้
8	0.53	0.40	ใช้ได้
9	0.67	0.27	ใช้ได้
10	0.50	0.33	ใช้ได้
11	0.53	0.27	ใช้ได้
12	0.57	0.33	ใช้ได้
13	0.60	0.27	ใช้ได้
14	0.60	0.27	ใช้ได้
15	0.40	0.27	ใช้ได้
16	0.57	0.33	ใช้ได้
17	0.53	0.40	ใช้ได้
18	0.43	0.33	ใช้ได้
19	0.53	0.40	ใช้ได้
20	0.50	0.33	ใช้ได้
21	0.30	0.33	ใช้ได้
22	0.37	0.33	ใช้ได้
23	0.50	0.33	ใช้ได้
24	0.37	0.33	ใช้ได้
25	0.50	0.47	ใช้ได้
26	0.60	0.27	ใช้ได้

ตารางที่ 11 แสดงค่าความยากง่าย (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)

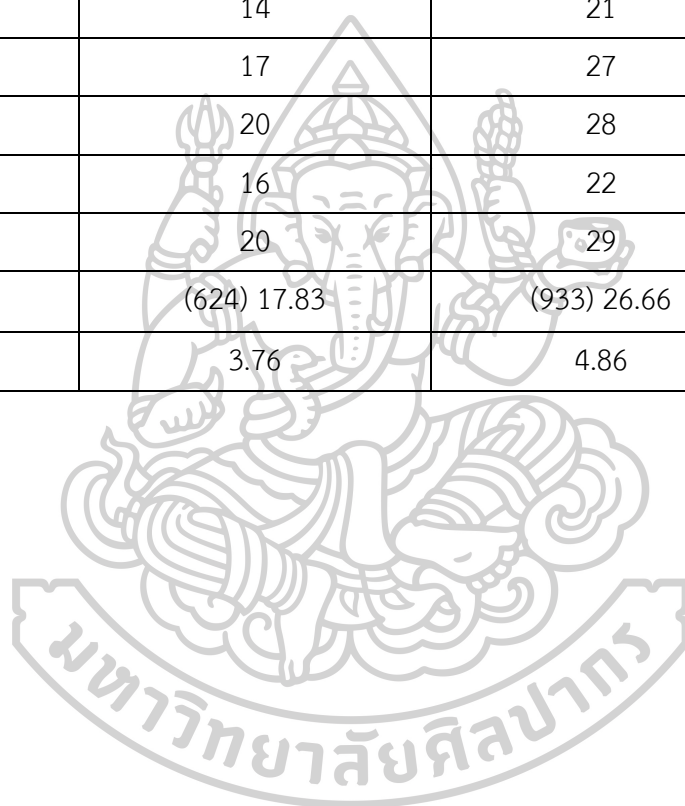
แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้			
ข้อ	p	r	คุณภาพข้อสอบ
27	0.67	0.40	ใช้ได้
28	0.43	0.33	ใช้ได้
29	0.40	0.40	ใช้ได้
30	0.43	0.33	ใช้ได้
31	0.47	0.40	ใช้ได้
32	0.53	0.27	ใช้ได้
33	0.37	0.33	ใช้ได้
34	0.53	0.27	ใช้ได้
35	0.47	0.40	ใช้ได้
36	0.50	0.33	ใช้ได้
37	0.60	0.27	ใช้ได้
38	0.47	0.27	ใช้ได้
39	0.50	0.33	ใช้ได้
40	0.63	0.33	ใช้ได้

ตารางที่ 12 สรุปผลทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

เลขที่	คะแนน		ผลต่าง
	ก่อนเรียน (40)	หลังเรียน (40)	
1	18	26	8
2	15	21	6
3	23	28	5
4	19	25	6
5	17	26	9
6	18	40	22
7	14	37	23
8	18	25	7
9	22	30	8
10	13	21	8
11	13	18	5
12	13	22	9
13	20	30	10
14	25	32	7
15	15	25	10
16	13	22	9
17	17	29	12
18	23	31	8
19	19	26	7
20	15	28	13
21	21	30	9
22	20	30	10
23	19	28	9
24	25	33	8
25	15	24	9
26	23	29	6
27	22	27	5

ตารางที่ 12 สรุปผลทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้
(ต่อ)

เลขที่	คะแนน		ผลต่าง
	ก่อนเรียน (40)	หลังเรียน (40)	
28	18	24	6
29	11	19	8
30	13	20	7
31	14	21	7
32	17	27	10
33	20	28	8
34	16	22	6
35	20	29	9
($\bar{x}$)	(624) 17.83	(933) 26.66	(309) 8.83
(S.D.)	3.76	4.86	3.88

ตารางที่ 13 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องแบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส (SQP2RS)

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	1	2	3	
ด้านการจัดการเรียนรู้				
1. กิจกรรมมีความน่าสนใจ มีเนื้อหาที่หลากหลาย	+1	+1	+1	1.00
2. กิจกรรมไม่ยากจนเกินไป นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้	+1	+1	+1	1.00
3. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เป็นลำดับต่อเนื่อง ไม่สับสน	+1	+1	+1	1.00
4. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้ตั้งคำถามและค้นหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00
5. นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น และนำเสนอความรู้	+1	+1	+1	1.00
6. นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการอ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ ได้	+1	+1	+1	1.00
ด้านบรรยากาศ				
7. นักเรียนรู้สึกมีความสุขในการทำกิจกรรมทุกขั้นตอน	+1	+1	+1	1.00
8. การจัดการเรียนรู้ทำทหายความสามารถของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
9. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น	+1	+1	+1	1.00
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ				
10. ช่วยให้นักเรียนจดจำเนื้อหาได้ดี	+1	+1	+1	1.00
11. ช่วยให้นักเรียนมีเป้าหมายในการอ่าน	+1	+1	+1	1.00
12. ช่วยให้นักเรียนมีหลักการอ่านที่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
13. ช่วยให้นักเรียนพัฒนาการอ่านในระดับสูงได้	+1	+1	+1	1.00
14. ช่วยให้นักเรียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และตัดสินใจคุณค่าสารต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล				
15. ช่วยให้นักเรียนรักการอ่านมากขึ้น	+1	+1	+1	1.00
ค่าเฉลี่ย				1.00

ภาคผนวก จ
ตัวอย่างผลงานของนักเรียน

การตั้งคำถาม (question)		
คำถามข้อที่ 1 <u>เป็นข่าวจริงหรือไม่?</u>		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คาดคะเนคำตอบ (predict)	อ่านเนื้อเรื่อง (read)	ตอบสนอง (respond)
คำตอบที่ได้จากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้จากการอ่านอย่างละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้จากการอภิปราย ในชั้นเรียน
เป็นข่าวจริง เพราะ แหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ และ กระแสสังคม	ยังคงคลุมเคลืออยู่ มีเพียงจำนวน ขอโทษก็ออกมา	จริง เพราะ ออก มายอมรับจริง
การตั้งคำถาม (question)		
คำถามข้อที่ 2 <u>ทำไมถึงบอกกับคุณเสี่ยวหาเงินทำแก๊ง?</u>		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คาดคะเนคำตอบ (predict)	อ่านเนื้อเรื่อง (read)	ตอบสนอง (respond)
คำตอบที่ได้จากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้จากการอ่านอย่างละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้จากการอภิปราย ในชั้นเรียน
ไม่พร้อมที่จะรับผิด ชอุบ - จรรยาที่กระหาย เงินมีแรง	ถ้ามีลูกต้องเสีย ค่าปรับเป็นจำนวน มาก	เพราะ จีระ เสีย ค่าปรับจำนวนมาก
การตั้งคำถาม (question)		
คำถามข้อที่ 3 <u>บ๊องก็พูด & บอกคำผิดว่าบ๊องก็บ๊องทำไมทำแก๊ง.....</u>		
ช่องที่ 1	ช่องที่ 2	ช่องที่ 3
คาดคะเนคำตอบ (predict)	อ่านเนื้อเรื่อง (read)	ตอบสนอง (respond)
คำตอบที่ได้จากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้จากการอ่านอย่างละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้จากการอภิปราย ในชั้นเรียน
จริง เพราะ เป็น แหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ - มีแหล่งข่าว	ยังมีความคลุม เคลืออยู่	คาดว่า เป็น บ๊อง จริง

การตั้งคำถาม (question)

คำถามข้อที่ 7 การทำร้ายร่างกายแฟนลักษณะอย่างไร

ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3
คาดคะเนคำตอบ (predict) คำตอบที่ได้จากการคาดคะเน	อ่านเนื้อเรื่อง (read) คำตอบที่ได้จากการอ่านอย่างละเอียด	ตอบสนอง (respond) สรุปคำตอบที่ได้จากการอภิปราย ในชั้นเรียน
ใช้ความรู้พื้นฐาน ทางร่างกายและ คำพูด	ใช้ความรู้พื้นฐาน ทางร่างกายและ จิตวิทยา	ใช้ความรู้พื้นฐาน

การตั้งคำถาม (question)

คำถามข้อที่ 8 ผู้ที่ออกกรมปล่อยขบวนโดยไปบนจริงหรือไม่

ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3
คาดคะเนคำตอบ (predict) คำตอบที่ได้จากการคาดคะเน	อ่านเนื้อเรื่อง (read) คำตอบที่ได้จากการอ่านอย่างละเอียด	ตอบสนอง (respond) สรุปคำตอบที่ได้จากการอภิปราย ในชั้นเรียน
จริง เพราะหลัก ฐานหน้าเซื่อถือ	ยังไม่แน่ชัด	ตกต่ำ เป่งจริง เพราะ คิมซอฮโย ออกมาขอโทษ

การตั้งคำถาม (question)

คำถามข้อที่ 9 อีจึคแฟนสาวของพระเอกทิ้งไปจากไหนบ้าง

ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3
คาดคะเนคำตอบ (predict) คำตอบที่ได้จากการคาดคะเน	อ่านเนื้อเรื่อง (read) คำตอบที่ได้จากการอ่านอย่างละเอียด	ตอบสนอง (respond) สรุปคำตอบที่ได้จากการอภิปราย ในชั้นเรียน
จริง เพราะ หลักฐานหน้าเซื่อถือ	ยังไม่แน่ชัด	ยังไม่แน่ชัด

การตั้งคำถาม (question) อย่างไร

คำถามข้อที่ 10 มาจากภาพของ "ฉัตรชัย" ไปหาคำศัพท์และประโยค

ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3
คาดคะเนคำตอบ (predict)	อ่านเนื้อเรื่อง (read)	ตอบสนอง (respond)
คำตอบที่ได้จากการคาดคะเน	คำตอบที่ได้จากการอ่านอย่างละเอียด	สรุปคำตอบที่ได้จากการอภิปราย ในชั้นเรียน
ประโยคที่อ่านออก ๖๖๖๖ ๖๖๖๖ ๖๖๖๖	ประโยคที่อ่านออก ๖๖๖๖ ๖๖๖๖ ๖๖๖๖	ประโยคที่อ่านออก ๖๖๖๖ ๖๖๖๖ ๖๖๖๖

★ **ขั้นที่ 4 การประมวลความรู้ (Comprehensiveness)**

- สรุปหรือประมวลความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนทักษะต่าง ๆ ที่เกิดจากการอ่าน
- อภิปรายแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นร่วมในชั้นเรียน

1. จากข่าว "คืนขอนแก่น" พระเอก Hometown Cha-Cha-Cha ขอโทษทำร้ายแฟนเก่ามีเพื่อหา
 ส่วนใดบ้างที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

ข้อเท็จจริง : คืนขอนแก่น ยี่สิบสองปี หอสมุดขอนแก่นทำอาชีพค้าขายแล้ว
 คืนขอนแก่น ยี่สิบสองปี hometown Cha-Cha-Cha,
 คืนขอนแก่น ยี่สิบสองปี จากสายการบินที่เขาเช่าอยู่

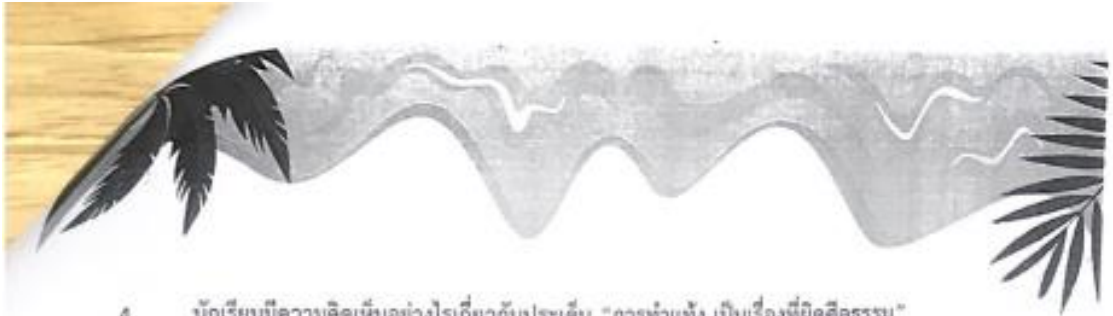
ข้อคิดเห็น : ชาวขอนแก่นโดยทั่วไปจะเรียก คืนขอนแก่น
 กระจ่างชัดตามที่คืนขอนแก่นขอนแก่น ยี่สิบสองปี ยี่สิบสองปี
 จนกระทั่งการบังคับให้ขอนแก่นไปทำเรื่องต่าง ๆ ที่ถูกกล่าวหา
 หรือไม่มี

2. จากข่าว 'คืนซอนโฮ' พระเอก Hometown Cha-Cha-Cha ขอโทษทำร้ายแฟนเก่าเนื้อหาที่ปรากฏในข่าวมีความน่าเชื่อถือหรือไม่ เพราะเหตุใด

ใจจริงแล้วคนที่ถูกกล่าวหาคือพี่ชายเขี่ยของจากหมายและปลงการขอโทษ
ตัวเองเขี่ยของด้วยสายมือ จึงต้องยกโทษให้ตัวเอง ใจจริงของ
คิมซอนโฮ อยุ่คนมาขอโทษแฟนเก่า แล้ว การทำร้าย
แฟนไม่ได้อะไรถึง การทำร้าย ว่าทำร้ายสักคนละใด
แต่จะมีใจความว่าเขี่ยของ เพราะ คิมซอนโฮไปอยู่เขี่ยของ
ถึงกระนั้นยังคงมีความคลุมเครือในหลาย ๆ ประเด็น

3. นักเรียนสามารถนำสาระความรู้จากการอ่านข่าวไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง

การอ่าน เป็นส่วนสำคัญในการรับรู้ข่าวสาร ทั้งทั้งแง่
ในส่วนของข้อเท็จจริง และ ข้อคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิด
และ ช่วยกระตุ้นการพิจารณาของสมองให้ไม่ทำงาน
รวมถึง ได้รับข้อมูลที่ มีคำสั่งคำศัพท์มากขึ้น ทำให้สื่อสาร
ได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมาก

4. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับประเด็น "การทำแท้ง เป็นเรื่องที่มีศีลธรรม"

ความดีความงาม คือการมีคุณธรรมมีสำนึกที่จิตใจดี
ทำคุณความดีของทาง คนที่มีสำนึกดีเห็นคุณค่าของชีวิต
และสำนึกดีในการทำความดีของทุกคนเอง อย่างนี้ คุณธรรม
จึงควรมีสำนึกที่ดีสิ่งใดที่จะทำดีหรือ ทำดีแล้ว
ได้ด้วยตนเอง

Handwriting practice lines consisting of multiple horizontal lines for text entry.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายเอกพงษ์ ใจสมหวัง
สถานที่เกิด	จังหวัดนครศรีธรรมราช
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2555 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ พ.ศ. 2559 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย แขนงภาษาและวรรณคดีไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2562 ศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2561 – ปัจจุบัน ตำแหน่งอาจารย์สาธิต ประจำสาขาภาษาไทย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)
ที่อยู่ปัจจุบัน	176 สุขุมวิท 23 คลองเตยเหนือ วัฒนา กรุงเทพฯ 10110